

Załącznik nr 1
do Zarządzenia nr 58/2021
Rektora PWSZ w Wałczu
z dnia 30.09.2021 r.

PROGRAM STUDIÓW

**PIERWSZEGO STOPNIA
O PROFILU PRAKTYCZNYM**

DLA KIERUNKU

BEZPIECZEŃSTWO

**prowadzonego przez
PAŃSTWOWĄ WYŻSZĄ SZKOŁĘ ZAWODOWĄ
W WAŁCZU**

WAŁCZ 2021

1. KONCEPCJA KSZTAŁCENIA

Koncepcja prowadzenia studiów na kierunku **bezpieczeństwo** na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym przewiduje działania mające na celu współpracę Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu z szeroko rozumianym otoczeniem społeczno-gospodarczym, w szczególności z podmiotami i instytucjami, które w obszarze swoich zadań wykonują czynności związane z zapewnieniem bezpieczeństwa na poziomie lokalnym, narodowym i międzynarodowym. Koncepcja kształcenia zakłada wypracowanie efektów uczenia się w interdyscyplinarnym zespole osób reprezentujących dyscypliny, w których realizowany będzie program oraz interesariuszy zewnętrznych zainteresowanych realizacją efektów uczenia się, które będą zbieżne z umiejętnościami i kompetencjami adekwatnymi dla pracy zawodowej. Koncepcja zakłada także wspomaganie studentów i absolwentów w znalezieniu pracy adekwatnej do ich wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

W tym ujęciu, koncepcja programu studiów spełnienia potrzeby studentów w zakresie zdobycia wykształcenia poszerzającego ich zdolność funkcjonowania na zmieniającym się rynku pracy oraz podniesienie poziomu własnej kultury osobistej, rozwijanie postaw przedsiębiorczych i prospołecznych. Ponadto, program studiów zapewni studentom kształtowanie umiejętności pracy w zespole, przyjmując w nim różne role oraz poznanie kultury i postaw innych umożliwiając uzyskanie nowej perspektywy widzenia własnego dziedzictwa narodowego, a także wykształcenie postaw patriotycznych. Studenci nabędą także biegłość w specjalistycznym komunikowaniu się w języku obcym – ta umiejętność przyda im się w wielu sferach aktywności zawodowej, a także przyczyni się do samodzielnego zdobywania wiedzy i rozwijania swoich umiejętności w wybranej dyscyplinie na rzecz całościowego dokształcania i doskonalenia.

1.1 Związek kierunku studiów ze strategią Uczelni

Istnieje ścisły i bezpośredni związek pomiędzy koncepcją kształcenia opracowaną dla kierunku **bezpieczeństwo**, na poziomie studiów pierwszego stopnia, profil praktyczny a Strategią Rozwoju Uczelni na lata 2018-2025 przyjętej uchwałą nr 80/2017 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu z dnia 13 grudnia 2017 roku.

WIZJĄ UCZELNI jest

„transfer wiedzy do otoczenia społeczno-gospodarczego oraz przygotowanie absolwentów uczelni do pracy na potrzeby społeczeństwa i gospodarki regionu”

Podjęcie starań o utworzenie studiów pierwszego stopnia na kierunku **bezpieczeństwo** o profilu praktycznym jest odpowiedzią na szerokie zapotrzebowanie na absolwentów oraz środowiska lokalnego, co znajduje swoje poparcie w listach intencyjnych skierowanych do Uczelni z otoczenia społeczno-gospodarczego. Kierunek **bezpieczeństwo** w pełni wpisuje się w misję Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu.

MISJĄ UCZELNI jest

„kształcenie wysoko kwalifikowanych kadr profesjonalistów o uznanych w środowisku pracodawców kwalifikacjach, w różnych obszarach, w ścisłym związku z zawodowymi i społecznymi potrzebami rynku pracy”

Realizacja misji w ramach kierunku odbywa się poprzez zorganizowany proces kształcenia, stwarzanie dogodnych warunków dla studiowania młodzieży, w tym niezamożnej i pochodzącej z małych miejscowości regionu, a także osobom pracującym zawodowo, poprzez elastyczną organizację studiów jak również, w razie potrzeby, indywidualizację procesu kształcenia.

Koncepcja uczenia się na kierunku **bezpieczeństwo** na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym wskazuje na ważne funkcje w realizacji misji, do których, w zakresie zainteresowania kierunku zalicza się:

1. dostosowanie ofert kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy i strategii rozwoju regionu ,
2. doskonalenie współpracy z pracodawcami i samorządami miast i gmin regionu w celu określania potrzeb rynku pracy,
3. rozwoju bazy materialnej, dydaktycznej i technicznej uczelni,
5. stworzenie systemu sprzyjającemu szerokiemu dostępowi do edukacji i aktywizowania studentów w ich aktywności w działalności badawczej, kulturalnej, sportowej i społecznej,
6. rozwoju międzynarodowych kontaktów i współpracy z ośrodkami uczenia się zawodowego, badawczymi i biznesowymi,
7. promowanie w regionie równego dostępu do kształcenia niezależnie od wieku, płci i statusu materialnego.

Biorąc pod uwagę fakt, że ważnym działaniem strategicznym jest także pozyskiwanie i transfer wiedzy wytworzonej w badaniach własnych, opracowując nowe wartości społeczne, edukacyjne, wychowawcze i kulturowe w duchu zrównoważonego rozwoju, zgodnie z oczekiwaniami obecnego i przyszłego rynku pracy, dąży się do długofalowej współpracy społeczności akademickiej kierunku **bezpieczeństwo** z instytucjami i podmiotami, których głównym zadaniem jest zapewnienie bezpieczeństwa na szczeblu lokalnym i centralnym w tym z jednostkami wojskowymi, instytucjami wojskowymi, jednostkami policji i straży, jednostkami samorządu terytorialnego .

Kształcenie studentów w ramach kierunku zgodne jest także z mapą drogową rozwoju Uczelni zdefiniowaną w Strategii na lata 2018 – 2025, która wskazuje trzy grupy priorytetów, wynikających z hierarchizowania czasowego zadań, gdzie głównymi kierunkami działań podjętych przez Uczelnię są działania wzmacniające zasoby ludzkie, między innymi w obszarze wzrostu zatrudnienia poprzez:

1. zapewnienie powszechnego dostępu do wysokiej jakości uczenia się i szkolenia odpowiadającego na zmieniające się potrzeby rynku pracy;
2. tworzenie efektywnego systemu przejścia z edukacji (kształcenia) do zatrudnienia oraz dostosowanie oferty dydaktycznej do potrzeb rynku pracy przez zacieśnienie współpracy otoczenia społecznego z Uczelnią;
3. podniesienie poziomu kompetencji oraz przygotowanie profesjonalistów umięjęcych kształtować najbliższe otoczenie ludzi zgodnie z ich potrzebami i wymogami cywilizacyjnymi.

Działalność Uczelni została ujęta w STRATEGII ROZWOJU MIASTA Wałcz jako istotny element systemu edukacji w mieście. W strategii miasta Uczelnia stanowi potencjał w obszarze edukacji poprzez oferowanie wielu kierunków kształcenia oraz bogatą bazę dydaktyczną¹.

Funkcjonowanie Uczelni zostało wskazane jako mocna strona również w STRATEGII ROZWOJU POWIATU Wałeckiego. Wskazano również jako szansę dla rozwoju Powiatu współpracę z uczelnią wyższą².

Działalność Uczelni wpisuje się w realizację STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO, zwłaszcza w obszarze Celu strategicznego 5 – Budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności oraz celu kierunkowego 5.1- Rozwój kadr innowacyjnej gospodarki i celu kierunkowego 5.3 – Rozwój kształcenia ustawicznego. Strategia w obszarze tego celu zakłada wzrost kwalifikacji i umiejętności do sprostania wymogom współczesnego rynku pracy oraz aktywnego udziału w obiegu dóbr kultury i nauki. Efektem realizacji strategii w tym obszarze będzie przezwyciężenie marginalizacji i wykluczenia w dostępie do oferty edukacyjnej³. Działalność Uczelni stanowi również odpowiedź na wyzwanie postawione w części strategii dotyczącej działu: Nauka, w której zakłada się że: „...dla dalszego rozwoju potencjału naukowego regionu konieczne jest m.in. tworzenie nowych kierunków studiów lepiej odpowiadających potrzebom gospodarki i społeczeństwa...”.

Kierunki działań podjęte przez Uczelnię doskonale wpisują się również w STRATEGIĘ ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO DO 2020 szczególnie w obszarze Celu szczegółowego 1 – Wzrost zatrudnienia poprzez zapewnienie powszechnego dostępu do wysokiej jakości kształcenia i szkolenia odpowiadającego na zmieniające się potrzeby rynku pracy, a także stworzenie efektywnego systemu przejścia z edukacji (kształcenia i szkolenia) do zatrudnienia oraz dostosowanie oferty dydaktycznej i kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy przez zacieśnianie współpracy przedsiębiorstw ze sferą edukacji oraz umożliwienie studentom praktycznej nauki w przedsiębiorstwach w ramach bardziej rozwiniętego systemu praktyk zawodowych i staży. Jak również poprzez realizację Celu szczegółowego 5 – Podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli, który zakłada, iż nowoczesna polityka edukacyjna polega na czerpaniu z potencjału możliwości uczenia się w różnych formach (w kontekście formalnym, pozaformalnym i nieformalnym) oraz na wszystkich etapach życia. W tej sytuacji pierwszorzędne znaczenie uzyskują efekty uczenia się, które są istotne zarówno dla rynku pracy, jak i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego[3].

Strategia Rozwoju Uczelni na lata 2018-2025 została przyjęta uchwałą nr 80/2017 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu z dnia 13 grudnia 2017 roku,

1.2 Potrzeby społeczno-gospodarcze utworzenia kierunku studiów

Efekty uczenia się dla tworzonych studiów pierwszego stopnia na kierunku **bezpieczeństwo** o profilu praktycznym mieszczą się w całości w oczekiwaniach i są odpowiedzią na potrzeby pracodawców oraz nadają absolwentom uprawnienia do pracy w instytucjach zapewniających bezpieczeństwo na szczeblu lokalnym i narodowym. Oferta Uczelni dotycząca tworzonych studiów pierwszego stopnia, o kierunku **bezpieczeństwo** o profilu praktycznym, jest odpowiedzią na POTRZEBY RYNKU PRACY w zakresie wykształcenia specjalistów o szerokiej wiedzy, umiejętnościach i kompetencjach społecznych w dyscyplinie bezpieczeństwo, nauki prawne oraz nauki o polityce i administracji oraz umiejętnościach

¹ Strategia rozwoju Miasta Wałcz do roku 2025; str. 64-66.

² [2] Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego Powiatu Wałeckiego na lata 2011-2020; str. 23

³ Strategię Rozwoju Kapitału Ludzkiego do 2020; Uchwała nr 104 Rady Ministrów z dnia 18 czerwca 2013 r. str. 37,42.

niezbędnych w realizacji aspiracji zawodowych w obszarze bezpieczeństwa jak również podnoszenia kompetencji społecznych i kulturalnych oraz poziomu wykształcenia społeczeństwa.

Na ręce Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu wpłynęły prośby interesariuszy zewnętrznych o możliwość uruchomienia kierunku studiów bezpieczeństwo ze względu na duże braki kadrowe w instytucjach zapewniających bezpieczeństwo państwa. Szczególnie istotne wydaje się prośba **Komendanta Wojewódzkiego Policji w Szczecinie - nadkom. Jacka Cegieli** z dnia 6 lutego 2020 r. , w którym to liście Pan Generał pisze: cyt.” *Zwracam się z uprzejmą prośbą o rozważenie możliwości uruchomienia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Wałczu kierunku Bezpieczeństwo na studiach I i II stopnia. W jednostkach Policji w całej Polsce są ogromne potrzeby kadrowe zarówno w służbach mundurowych jak i w służbach cywilnych. Podjęcie przez Państwa Uczelnię kształcenia na wskazanym przeze mnie kierunku studiów umożliwiłoby przygotowanie kadr specjalistów do pracy w Policji na terenie województwa zachodniopomorskiego, a zwłaszcza jego południowej części*”. Do JM Rektora zwrócił się również **pplk. Sebastian Trojanowski dowódca 100 Batalionu Łączności w Wałczu**, który skierował następujące słowa cyt.: *“Zwracam się z uprzejmą prośbą o możliwość uruchomienia w Państwa Uczelni kierunku Bezpieczeństwo na studiach I stopnia. W 100 Batalionie łączności, którym dowodzę, służy niespełna 700 żołnierzy zawodowych. Dzięki temu, że Państwa Uczelnia funkcjonuje w regionie widzę szansę na możliwość kształcenia kadr na potrzeby RP. Bardzo dynamiczny przebieg służby zawodowej oraz wiele wyjazdów służbowych na ćwiczenia poligonowe uniemożliwia realizację studiów wyższych poza Wałczem, a tym samym blokuje rozwój zawodowy i intelektualny żołnierzy. Deklaruję tym samym współpracę przy tworzeniu programu studiów jako interesariusz zewnętrzny dla tego kierunku studiów. Ze względu na prośby moich podwładnych czuję się zobowiązany zwrócić się do JM Rektora z prośbą o podjęcie starań w celu umożliwienia rozwoju zawodowego i naukowego żołnierzom służącym w Wałczu. Liczę, że deklaracje, które składa Uczelnia co do kształcenia wysoko wykwalifikowanych kadr dla regionu, przełożą się na skuteczne działania w celu utworzenia w Państwa Uczelni kierunku Bezpieczeństwo studia I stopnia*”. Bardzo ważnym dla Uczelni jest poparcie dla działań w sprawie tworzenia kierunku studiów bezpieczeństwo udzielone przez **Wicewojewodę Zachodniopomorskiego Pana Marka Subocza**, który z ramienia władzy rządowej odpowiada za zarządzanie w sytuacjach kryzysowych i ma świadomość jak ważna jest rola specjalistów w tym zakresie. W liście popierającym od Pana Wicewojewody czytamy cyt. *“ Udzielam poparcia projektowi uruchomienia przez Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Wałczu studiów I stopnia na kierunku Bezpieczeństwo. Uważam, że jest to cenna inicjatywa zgodna z oczekiwaniami środowiska społeczno-ekonomicznego ziemi wałeckiej, która wpisuje się w koncepcję zrównoważonego rozwoju naszego kraju. Dla administracji rządowej w województwie zachodniopomorskim szczególnie ważną kwestią jest wspieranie działań zwiększających komfort życia wspólnot lokalnych oraz potencjał społeczno-kulturowy miast powiatowych. Nowa oferta kształcenia oferowana przez Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Wałczu zasługuje na rekomendację, gdyż poszerza możliwości zdobycia i uzupełnienia wykształcenia przez mieszkańców subregionu oraz stwarza szansę uzyskania kwalifikacji zgodnych z oczekiwaniami lokalnego rynku pracy*.

Powinnością Uczelni wynikającą z założeń jej Strategii rozwoju jest kształcenie wysoko wykwalifikowanych specjalistów na potrzeby rynku pracy w regionie. Uczelnia uzyskała poparcie swoich działań od innych podmiotów i instytucji, których celem jest zapewnienie bezpieczeństwa na szczeblu lokalnym i krajowym, w tym Starosty Powiatu Wałeckiego, Burmistrza Miasta Wałcz i Wójta Gminy Wałcz oraz wszystkich gmin z terenu Powiatu Wałeckiego, Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej, Ochotniczych Straży Pożarnych, Komendanta Powiatowego Policji w Wałczu, Powiatowy Urząd Pracy i innych, z których to listów wynika, że potrzeba utworzenia kierunku jest powszechnie popierana i społecznie potrzebna.

Podstawą formułowania koncepcji kształcenia na kierunku bezpieczeństwo, na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym była treść Strategii Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu, na lata 2018-2025 przyjętej uchwałą nr 80/2017 Senatu z dnia 13 grudnia 2017 roku, zgodnie z którą koncepcja kształcenia powinna pozwolić na sprawne funkcjonowanie w realiach konkurencyjnej

gospodarki rynkowej, a także badania typu „desk research” dokumentów strategicznych dla rozwoju lokalnego, państwowego i europejskiego, analizy portali oferujących pracę, przeprowadzone wśród Interesariuszy zewnętrznych wywiady oraz konsultacje z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. W wyniku kilkumiesięcznych rozmów i spotkań Zarządzeniem Rektora z dnia 19 grudnia 2019 r. został oficjalnie powołany zespół ds. opracowania programu studiów oraz wniosku w sprawie utworzenia nowego kierunku studiów Bezpieczeństwo, studia I stopnia o profilu praktycznym, w składzie:

- 1) dr Robert Maciejewski – przewodniczący,
- 2) dr Piotr Kaczmarek – członek,
- 3) dr Kamila Trojanowska – członek,
- 4) mgr Karolina Słotwińska – członek,
- 5) nadinp. Jacek Cegieła, Komendant Wojewódzkiej Komendy Policji w Szczecinie – interesariusz zewnętrzny,
- 6) ppłk. Sebastian Trojanowski – Dowódca 100 Batalionu Łączności w Wałczu – interesariusz zewnętrzny,
- 7) Krzysztof Pastusiak – przedstawiciel Samorządu Studenckiego.

Od momentu powołania zespołu prace nad programem studiów przybrały oficjalnego obrotu i zostały mocno zintensyfikowane.

Interesariusze wewnętrzni – to pracownicy, studenci i absolwenci Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu. Interesariuszami zewnętrznymi są przedstawiciele Resortu Obrony Narodowej, Resortu Spraw Wewnętrznych i Administracji, jednostek samorządu terytorialnego, instytucji, organizacji i stowarzyszeń funkcjonujących w województwie zachodniopomorskim, w większości w powiecie wałeckim. Są to przedstawiciele różnych podmiotów funkcjonujących w obszarze szeroko pojętego bezpieczeństwa a równocześnie potencjalni pracodawcy absolwentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu, kierunku *bezpieczeństwo*. Wszyscy interesariusze podeszli w sposób odpowiedzialny do pracy dotyczącej tworzenia koncepcji kierunku oraz efektów uczenia się, wspólnie przygotowywali propozycje wykazu przedmiotów, wraz z liczbą punktów ECTS i formami realizacji zajęć pozwalającymi osiągnąć założone efekty uczenia się na kierunku *bezpieczeństwo* studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym, z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy. Sylabusy przedmiotów i sposoby weryfikacji efektów uczenia także były konsultowane z wewnętrznymi i zewnętrznymi interesariuszami. Studenci wyrażali swoje opinie, oceniali, zgłaszali postulaty w kwestii jakości kształcenia, podczas roboczych spotkań Komisji ds. Jakości Kształcenia. Samorząd Studencki opiniował kolejne etapy prac nad budowaniem kierunku studiów i wyboru jego specjalności, których katalog wynika z monitorowania potrzeb rynku pracy w wymiarze lokalnym, co wiąże się także ze Strategią Uczelni, zwracającą uwagę na szybkie reagowanie na zmiany społecznych potrzeb. Szczegółowy opis z monitorowania potrzeb rynku lokalnego, przedstawiono w kolejnym punkcie, dotyczącym źródeł analizy zgodności zakładanych efektów uczenia się pochodzących z zewnątrz i z wewnątrz Uczelni. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi jest dokumentowana głównie w postaci notatek z poszczególnych spotkań oraz umów o praktyki zawodowe. W przypadku notatek, są to głównie ogólne wnioski z rozmów, które ramowo obrazują podejmowane tematy. W przypadku interesariuszy wewnętrznych sposoby dokumentowania współpracy to przede wszystkim bezpośredni udział w posiedzeniach Zespołu przygotowującego program studiów i Senatu. Studenci przez swoich reprezentantów wyrażają swoje opinie, o szeroko rozumianych treściach kształcenia. Zazwyczaj zgłaszają uwagi i propozycje w formie ustnej przy członkach Zespołu.

Warto nadmienić, że wiele cennych sugestii interesariuszy zostało wykorzystanych dzięki formalnym spotkaniom, rozmowom prowadzonym telefonicznie, inicjowanych celowo lub też

wynikających przy okazji innych rozmów i spotkań. W ramach zespołu pracowało szersze grono interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych niż to zostało oficjalnie ustalone w zarządzeniu jak również same prace i rozmowy o programie trwały od października 2019 r. Najważniejsze zostały ujęte w poniższym harmonogramie.

Tabela 1. Harmonogram spotkań Zespołu przygotowującego program studiów i wniosek

Data spotkania	Przedstawiciel i placówka, którą reprezentuje
09.10.2019 r.	dr Kamila Trojanowska - Prorektor PWSZ w Wałczu dr Artur Staszczuk - Doradca Wicewojewody Zachodniopomorskiego dr Robert Maciejewski - Dyrektor Instytutu Administracji i Nauk Ekonomicznych
05.11.2019 r.	dr Dariusz Skalski - Rektor PWSZ w Wałczu Prorektor PWSZ w Wałczu – dr Kamila Trojanowska nadinsp. Jacek Cegiela - Komendant Wojewódzki Policji w Szczecinie płk Cezary Balewski - były Komendant I Regionalnej Bazy Logistycznej w Wałczu ppłk Sebastian Trojanowski - Dowódca 100 Batalionu Łączności w Wałczu

05.12.2019 r.	dr Kamila Trojanowska - Prorektor PWSZ w Wałczu dr Robert Maciejewski - Dyrektor Instytutu Administracji i Nauk Ekonomicznych dr Bogdan Wankiewicz - Starosta Powiatu Wałeckiego mgr Maciej Żebrowski - Burmistrz Miasta Wałcz dr Tomasz Kneпка- wykładowca PWSZ w Wałczu dr Piotr Kaczmarek - wykładowca PWSZ w Wałczu mgr Karolina Słotwińska - specjalista ds spraw prawnych, kierunkowy opiekun praktyk mgr Ilona Malik - Uczelniany Koordynator ds. Praktyk i Współpracy z Pracodawcami / Menadżer Projektu „Program praktyk zawodowych w Państwowych Wyższych Szkołach Zawodowych” Krzysztof Pastusiak – przedstawiciel Samorządu Studenckiego.
08.01.2020 r.	dr Kamila Trojanowska - Prorektor PWSZ w Wałczu dr Artur Staszczuk - Doradca Wicewojewody Zachodniopomorskiego dr Robert Maciejewski - Dyrektor Instytutu Administracji i Nauk Ekonomicznych nadkom. mgr Wojciech Wnuk - z-ca Komendanta Powiatowego Policji w Wałczu kap.Tomasz Muzolf - przedstawiciel 100 Batalionu Łączności w Wałczu st. chor. Józef Górdak - specjalista z zakresu bezpieczeństwa informacji niejawnych- przedstawiciel 100 Batalionu Łączności w Wałczu mgr Karolina Słotwińska - specjalista ds spraw prawnych, kierunkowy opiekun praktyk mgr Ilona Malik - Uczelniany Koordynator ds. Praktyk i Współpracy z Pracodawcami / Menadżer Projektu „Program praktyk zawodowych w Państwowych Wyższych Szkołach Zawodowych”

	Krzysztof Pastusiak – przedstawiciel Samorządu Studenckiego
19.02.2020 r.	dr Dariusz Skalski - Rektor PWSZ w Wałczu Prorektor PWSZ w Wałczu – dr Kamila Trojanowska nadkom. Arkadiusz Górecki - Komendant Powiatowy Policji w Wałczu nadkom. mgr Wojciech Wnuk - z-ca Komendanta Powiatowego Policji w Wałczu
04.03.2020 r.	dr Kamila Trojanowska - Prorektor PWSZ w Wałczu dr Artur Staszczuk - Doradca Wicewojewody Zachodniopomorskiego mgr Anna Zaleska - Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Wałczu dr Robert Maciejewski - Dyrektor Instytutu Administracji i Nauk Ekonomicznych ppłk. Sławomir Rządiewicz- Dowódca 100 Batalionu Łączności dr Bogdan Wankiewicz - Starosta Powiatu Wałeckiego kap.Tomasz Muzolf - specjalista z zakresu cyberbezpieczeństwa przedstawiciel 100 Batalionu Łączności w Wałczu st. chor. Józef Górdak - specjalista z zakresu bezpieczeństwa informacji niejawnych- przedstawiciel 100 Batalionu Łączności w Wałczu

	mgr Ilona Malik - Uczelniany Koordynator ds. Praktyk i Współpracy z Pracodawcami / Menadżer Projektu „Program praktyk zawodowych w Państwowych Wyższych Szkołach Zawodowych” mgr Karolina Słotwińska - specjalista ds spraw prawnych, kierunkowy opiekun praktyk Krzysztof Pastusiak – przedstawiciel Samorządu Studenckiego.
--	--

Źródło: Dokumentacja Instytutu Administracji i Nauk Ekonomicznych, PWSZ w Wałczu

Wybrane w toku spotkań i dyskusji z interesariuszami grupy przedmiotów do wyboru (specjalności) kierunku *bezpieczeństwo* na pierwszym stopniu o profilu praktycznym, będą umożliwiały studentom i ich pracodawcom uzyskanie oczekiwanych kompetencji i kwalifikacji zapewniających optymalne szanse rozwijania własnej kariery zawodowej i przedsiębiorczości oraz wzmacnianie postaw aktywności i odpowiedzialnej samodzielności zawodowej, rozwijanie umiejętności poruszania się we współczesnym świecie zdominowanym postępowaniem technologicznym, krytycznej ciekawości poznawczej gwarantującej permanentne poszukiwanie podstaw do budowania wysokiej jakości działalności praktycznej w wybranym obszarze zawodowego funkcjonowania. Poparte merytoryczną autorefleksją wybory studentów, są w ich opinii wyrazem odpowiedzialnej postawy społecznej i zawodowej, która podwyższa poziom ich atrakcyjności na rynku pracy, dalekosiężnego planowania, w tym podejmowania właściwych decyzji w życiu zawodowym, gotowości do podejmowania przedsiębiorczych wyzwań w polskim, europejskim i światowym środowisku pracy, co odpowiada dynamice przekształceń rynku pracy oraz dynamice nieoczekiwanych wydarzeń na świecie związanych z obszarem szeroko pojętego bezpieczeństwa.

Istotną przesłanką przemawiającą za utworzeniem kierunku *bezpieczeństwo*, na poziomie studiów pierwszego stopnia są również doświadczenia Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu oraz wypracowane ścieżki współpracy z interesariuszami zewnętrznymi z obszaru bezpieczeństwa, na długo przed rozpoczęciem prac nad nowym kierunkiem, co obrazuje **tabela nr 2**. Zdobyte w ciągu ostatnich kilkunastu lat doświadczenia pozwoliły na rozwinięcie kształcenia wspólnie z interesariuszami z zakresu bezpieczeństwa na rzecz potrzeb lokalnego rynku pracy między innymi na kierunkach studiów: informatyka w biznesie i administracji oraz administracja. Wysoka jakość kształcenia determinowana dobrym zarządzaniem uczelnią, rozwijającą się kadrą i dobrym klimatem, bogatą współpracą ze środowiskiem lokalnym, instytucjami i podmiotami z zakresu bezpieczeństwa oraz jednostkami samorządu terytorialnego jest gwarantem poradzenia sobie z organizacją i rozwojem kierunku *bezpieczeństwo* na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Tabela nr 2. Porozumienia o współpracy

Lp.	Data	Podmiot	Przedmiot porozumienia
-----	------	---------	------------------------

1.	18.11.2014	Brygada Wsparcia Dowodzenia Wielonarodowego Korpusu Północny Wschód (BWD WKP-W) 73-110 Stargard Szczeciński Aleja Żołnierza 37	Współpraca przy realizacji studiów na kierunku Informatyka w Biznesie i Administracji w obszarze organizacyjnym, technicznym i osobowym w tym studiów dualnych w ramach kształcenia przemienneo
2.	01.03.2017	100 Batalion Łączności Brygady Wsparcia Dowodzenia Wielonarodowego Korpusu Północny Wschód z siedziba w Wałczu Ul. Kościuszki 24	• Kształcenie żołnierzy na kierunku Informatyka w Biznesie i Administracji (planowanie i budowa sieci teleinformatycznych, administrowanie systemami teleinformatycznymi) • Dostosowanie programu studiów i ukierunkowania na przygotowania żołnierzy do realizacji zadań na zajmowanych stanowiskach • Podpisanie stosownych umów cywilno-prawnych z żołnierzami wyznaczonymi do prowadzenia zajęć ze studentami • Pozyskiwania w ramach dni otwartych i innych przedsięwzięć absolwentów szkół średnich, do podjęcia nauczania na kierunku i pracy na rzecz Sił Zbrojnych • Zezwolenie PWSZ na bezpłatne używanie pomieszczeń laboratoryjnych znajdujących się w siedzibie 100bł · Wspieranie kadry naukowej PWSZ w planowaniu szkolenia specjalistycznego oraz badań naukowych dla studentów.
3.	10.04.2018	1 Regionalna Baza Logistyczna w Wałczu Ul. Ciasna 7	Współpraca przy realizacji studiów na kierunku Bezpieczeństwo, Informatyka i Logistyka oraz Zarządzanie, o profilu praktycznym (studia I i II stopnia) oraz w ramach studiów podyplomowych Zarządzanie Kryzysowe w obszarze organizacyjnym, technicznym i osobowym w tym studiów dualnych w ramach kształcenia przemienneo.

4.	06.09.2017	2 Stargardzki Batalion Saperów Jednostka Wojskowa 5889 Ul. Zwycięzców 1, 73- 110 Stargard	Współpraca przy realizacji studiów na kierunku Zarządzanie Kryzysowe i Bezpieczeństwo Narodowe oraz Informatyka i Logistyka; w obszarze organizacyjnym technicznym i osobowym, w tym studiów dualnych w ramach kształcenia przemienne.
5.	10.09.2019	SKARB PAŃSTWA WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT TRANSPORTU DROGOWEGO W SZCZECINIE Lubieszyn 10J, 72-002 Dołuje	Tworzenie warunków do rozwoju kontaktów dydaktycznych na zasadach partnerstwa i uzyskania obopólnych korzyści w dziedzinie nauki, dydaktyki i programów badawczych, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju kierunków studiów realizowanych w Instytucie Inżynierii i Zarządzania PWSZ w Wałczu, w tym nowego kierunku Organizacja i funkcjonowanie transportu o spedycji, m.in.: - Umożliwienie odbycia praktyk 4-8 studentom PWSZ - Wsparcie merytoryczne w zajęciach dydaktycznych - Sprawowanie patronatu honorowego nad studiami

6.	19.09.2019	Liga Obrony Kraju Ośrodek Szkolenia Kierowców w Wałczu Ul. Wojska Polskiego 56, 78-600 Wałcz	Tworzenie warunków do rozwoju kontaktów dydaktycznych na zasadach partnerstwa i uzyskania obopólnych korzyści w dziedzinie nauki, dydaktyki i programów badawczych, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju kierunków studiów realizowanych w Instytucie Inżynierii i Zarządzania PWSZ w Wałczu, m.in.: - Przeszkolenie studentów w zakresie uzyskania uprawnień do obsługi wózków widłowych - Praktyczny udział w tworzeniu i doskonaleniu planu kształcenia dla kierunku Organizacja i Funkcjonowanie Transportu i spedycji - Udział w zjazdach dydaktycznych i seminaryjnych
5.	15.03.2011	Klaster Metalowy METALIKA	Wzajemne wspieranie się członków Klastra poprzez stałą współpracę opartą o transfer wiedzy, wdrażanie innowacyjnych rozwiązań oraz poprawę konkurencyjności podmiotów wchodzących w skład Klastra, a także rozwój regionu w oparciu o wykreowanie marki Klastra.
6.	30.09.2011	Zakład Mechaniczny METALTECH Sp. Z o.o. Ul. Orla 6, 78-650 Mirosławiec	• Współpraca w zakresie odbywania praktyki zawodowej studentów PWSZ w Wałczu, w firmie Metaltech; • Studenci i pracownicy PWSZ w Wałczu będą mogli realizować w firmie Metaltech prace badawcze i inżynierskie.
7.	Brak daty (podpisane przez Rektora J. Witek)	Power-Tech Janusz Marcin Ejma Ul. Nowomiejska 74e, 78-600 Wałcz	Współpraca nad rozwojem i wdrażaniem nowych rozwiązań w zakresie technologii produkcji maszyn do laserowej obróbki metalu, w tym stworzenia prototypu innowacyjnej w skali świata konstrukcji typu SPIDER.

8.	14.11.2018	Allsafe Gmbh& Co. KG Gerwigstraße 31, 78-234 Engen Niemcy	Tworzenie warunków do rozwoju kontaktów naukowych na zasadach partnerstwa i uzyskania obopólnych korzyści w dziedzinie nauki i programów badawczych, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju kierunku studiów Informatyka w Biznesie I Administracji, Zarządzanie I Inżynieria Produkcji, Zarządzanie i Logistyka w Transporcie.
9.	29.11.2018	Nowe Technologie MS GPS Sp. z o.o., sp. Komandytowa Ul. Bukowska 12, 60-810 Poznań	Tworzenie warunków do rozwoju kontaktów naukowych na zasadach partnerstwa i uzyskania obopólnych korzyści w dziedzinie nauki i programów badawczych, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju kierunków studiów realizowanych w PWSZ.
10.	05.12.2018	a InfinIT Codelab sp. Z o.o. ul. Malczewskiego 26, 71-612 Szczecin	Współpraca między stronami w obszarze kształcenia, praktyk, staży i badań naukowych: - Praktyki i staże dla studentów - Spotkania ze studentami - Wizyty studyjne - Pośrednictwo pracy - Targi pracy - Warsztaty, szkolenia - Nowe programy studiów - Ekspertyzy specjalności - Prowadzenie zajęć - Wskazanie tematyki prac dyplomowych w zakresie zainteresowań Partnera z możliwością ich wykorzystania w jego działalności

11.	05.12.2018	TC Ul. Dunska 27e/2, 71-795 Szczecin	Współpraca między stronami w obszarze kształcenia, praktyk, staży i badań naukowych: - Praktyki i staże dla studentów - Spotkania ze studentami - Wizyty studyjne - Pośrednictwo pracy - Targi pracy - Warsztaty, szkolenia - Nowe programy studiów - Ekspertyzy specjalności - Prowadzenie zajęć Wskazanie tematyki prac dyplomowych w zakresie zainteresowań Partnera z możliwością ich wykorzystania w jego działalności
-----	------------	--	---

Dane powyższej tabeli jednoznacznie wskazują na długofalowy proces współpracy z interesariuszami zewnętrznymi w obszarze bezpieczeństwa oraz wskazuje na wielowymiarowy aspekt współpracy. Uczelnia obejmuje również swoim patronatem szkoły ponadpodstawowe i organizuje dni otwarte z udziałem uczniów klas o profilu mundurowym oraz umożliwia im udział w pokazach sprzętu wojskowego i bezpośredniego kontaktu z żołnierzami zawodowymi. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Wałczu INICJUJE i rozwija współpracę z instytucjami otoczenia społecznego. Najczęściej jest to podejmowanie wspólnych przedsięwzięć z naszymi partnerami w ramach promowania zawodu policjanta, żołnierza zawodowego jak również włączenie się po raz trzeci w niezwykle istotną inicjatywę **Resortu Ministerstwa Obrony Narodowej pn. "Legia Akademicka"**. W naszej Uczelni już po raz trzeci rozpoczęło się przygotowanie studentów do wstąpienia w szeregi armii. Legia Akademicka to uruchomiony przez Ministerstwo Obrony Narodowej program skierowany do studentów, zarówno kobiet jak i mężczyzn, którzy chcieliby odbyć szkolenie wojskowe, uzyskać stopień wojskowy lub myślał o wstąpieniu do wojska i służbie czynnej. Edukacja wojskowa studentów w ramach Legii Akademickiej obejmuje dwie części szkolenia. Część teoretyczną realizowaną przez uczelnię zgodnie z opracowanym przez Ministra Obrony Narodowej programem szkoleniowym (obejmującym m.in. przedmioty z zakresu obronności i wiedzy wojskowej) oraz część praktyczną (ćwiczenia wojskowe w formie ćwiczeń poligonowych) organizowaną przez Ministra Obrony Narodowej. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Wałczu uczestniczy w programie od początku jego powstania i obecnie realizuje już III edycję przypadającą na rok akademicki 2019/2020. W murach Uczelni przygotowują się w ramach Legii również studenci z innych uczelni. Wcześniejsze edycje przypadały odpowiednio: I edycja – 2017/2018, II edycja – 2018/2019.

W ramach realizowanej współpracy na rzecz bezpieczeństwa państwa, JM Rektor PWSZ w Wałczu w dniach 17-20 lutego 2020 r. wziął udział w „Kursie szkoleniowo-metodycznym z szefami sztabów oraz oficerami zajmującymi się problematyką gotowości mobilizacyjnej i bojowej w jednostkach wojskowych podległych Dowódcy Generalnemu Rodzajów Sił Zbrojnych”. W trakcie wygłoszonej prelekcji wskazano na współpracę PWSZ w Wałczu z jednostkami podległymi Ministerstwu Obrony Narodowej między innymi: 100 Batalionem Łączności oraz I Regionalną Bazą Logistyczną w Wałczu. Współdziałanie realizowane jest w ramach podpisanych porozumień i obejmuje takie obszary jak, wspólne prowadzenie studiów z wykorzystaniem ekspertów resortu obrony narodowej, budowanie programów studiów uwzględniających nie tylko zapotrzebowanie otoczenia biznesowego, samorządowego, ale również potrzeb w zakresie obronności państwa. W tym obszarze - podczas wygłoszonej prelekcji - podkreślono merytoryczną pomoc 100 Batalionu Łączności, w budowaniu laboratoriów informatycznych, służących społeczności akademickiej, a także wskazano na funkcjonowaniu centrum certyfikacji, dzięki któremu do chwili obecnej, kompetencje zawodowe w obszarze programowania, topologii sieci, bezpieczeństwa teleinformatycznego, uzyskali nie tylko studenci naszej uczelni, ale również 50 żołnierzy z jednostek zlokalizowanych na terenie miasta Wałcz. Należy podkreślić fakt, włączenia PWSZ w Wałczu w działania mobilizacyjne Ministerstwa Obrony Narodowej, których realizacja przewidziana została w trzecim kwartale bieżącego roku”.

Niezwykle ważną decyzją wspierającą działania na Resortu Obrony Narodowej było **przekazanie trzech budynków należących do PWSZ w Wałczu na rzecz Skarbu Państwa z przeznaczeniem do wykorzystania dla 1 Regionalnej Bazy Logistycznej w Wałczu oraz tworzenie miejsca do stacjonowania Wojsk Obrony Terytorialnej**. W 2018 roku Senat Uczelni podjęły decyzję o przekazaniu budynków nr 1,2,6 przy ul. Wojska Polskiego 99 na rzecz Ministerstwa Obrony Narodowej z przeznaczeniem dla 1 Regionalnej Bazy Logistycznej w Wałczu. Senat podjął uchwałę na bezpłatne przekazanie obiektów na rzecz 1 RBLog. Trzy przekazane budynki były przez Uczelnię nie użytkowane natomiast 1 RBLog dysponował zbyt małą infrastrukturą na swoje potrzeby stąd decyzja władz Uczelni, która miał sprzyjać możliwości rozwoju instytucji MON w Wałczu i zapobiec jej przeniesieniu do innej lokalizacji. W maju 2019 roku Prokuratoria Generalna wyraziła zgodę na zrzeczenie się w/w mienia na rzecz Skarbu Państwa, którego reprezentantem na terenie Powiatu wałeckiego jest Starosta Wałecki. W sierpniu 2019 roku Starosta działając w imieniu Skarbu Państwa przekazał bezpłatnie obiekty na rzecz MON z przeznaczeniem dla 1 RBLog w Wałczu.

Podsumowując zaprezentowana analiza wykazuje bardzo duże społeczno-gospodarcze zapotrzebowanie na utworzenie w Wałczu nowego kierunku studiów pierwszego stopnia *bezpieczeństwo*. Jest to decyzja wynikająca z długoletniej współpracy Uczelni z samorządem, jednostkami wojskowymi, instytucjami zajmującymi się sprawami bezpieczeństwa. Działania te wynikały z realnej potrzeby obu stron i nie były inicjowane ze względu na tworzenie programu studiów. Ma miejsce sytuacja odwrotna - na bazie doświadczeń i potrzeb otoczenia Uczelnia dojrzała do decyzji i podjęła się próby przygotowania programu i wniosku o utworzenie nowego kierunku studiów w odpowiedzi na potrzeby lokalnego środowiska.

1.3 Zgodność efektów uczenia się z potrzebami społeczno-gospodarczymi i rynku pracy

Przy opracowywaniu analizy zgodności zakładanych efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy wzięto pod uwagę charakterystykę i specyfikę kierunku, określone dla projektowanego kierunku studiów

cele studiów oraz możliwości zatrudnienia absolwentów, dokonano analizy praktyk zawodowych, dokonano analizy regionalnych i lokalnych uwarunkowań i charakterystyki rynku pracy województwa zachodniopomorskiego, w tym powiatu wałeckiego i adekwatnie do tego określono przydatność efektów uczenia się do wybranych stanowisk / miejsc pracy.

Założono, że przyjęte dla projektowanego kierunku **bezpieczeństwo**, na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym efekty uczenia się będą odpowiadały na zapotrzebowania i oczekiwania pracodawców / interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych oraz będą uwzględniały założenia strategiczne w zakresie państwa oraz dynamikę zmian na rynku pracy.

Analizę zgodności zakładanych efektów uczenia się z potrzebami rynku opracowano szczególnie na podstawie:

1. źródeł pochodzących z zewnątrz Uczelni :
 - Strategia Bezpieczeństwa Narodowego 2014-2020, Warszawa 2014;
 - Strategia Rozwoju Powiatu Wałeckiego do roku 2020, Starostwo Powiatowe w Wałczu;
 - Strategia Rozwoju Miasta Wałcz do roku 2025, Urząd Miasta Wałcz, Wałcz 2016;
 - Powiatowy Program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na lata 2019-2024, Starostwo Powiatowe w Wałczu, Wałcz 2019 r.
2. źródeł wewnętrznych Uczelni:
 - analiza dopasowania efektów uczenia się dla dyscyplin, poziomu i profilu studiów z Polskimi Ramami Kwalifikacyjnymi,
 - analiza opinii interesariuszy zewnętrznych (absolwentów, pracodawców, w tym między innymi: przedstawicieli władz samorządowych, wojska, policji, straży, wojskowej komendy uzupełnień) w zakresie zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy,
 - analiza dostosowania efektów uczenia się do zmieniającego się otoczenia,
 - analiza opinii interesariuszy wewnętrznych (studentów, nauczycieli akademickich, pracowników funkcyjnych, personel administracyjny Uczelni) w ramach programu monitorowania karier absolwentów,
 - badanie opinii i losów studentów pod kątem ich potrzeb edukacyjnych

Utworzenie studiów pierwszego stopnia na kierunku **bezpieczeństwo** o profilu praktycznym wpisuje się z jednej strony w realizację Strategii Bezpieczeństwa Państwa oraz Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego i Strategii Rozwoju Powiatu Wałeckiego jak i determinowane jest potrzebami lokalnego rynku, który jest historycznie wpisany jako teren, na którym mocno rozbudowany jest resort MON, i na którym funkcjonuje wiele jednostek wojskowych o strategicznym znaczeniu dla obronności i bezpieczeństwa państwa w tym: 1 Regionalna Baza Logistyczna w Wałczu, 100 Batalion Łączności w Wałczu, 104 Batalion Logistyczny Ziemi Wałeckiej w Wałczu, 12. Baza Bezzałogowych Statków Powietrznych w Mirosławcu, 2 Brygada Zmechanizowana Legionów im. Marszałka Józefa Piłsudskiego – Jednostka Wojskowa nr 1696 w Złocieńcu, Wojskowa Komenda Uzupełnień w Pile oraz

Wojskowa Komenda Uzupełnień w Szczecinku. Zatem potrzeby rozwijającego się rynku z zakresu obronności państwa są naszym regionie szczególnie wysokie. Dlatego poniżej zostaną zaprezentowane zarówno źródła analizy zgodności zakładanych efektów uczenia się pochodzące z dokumentów strategicznych, na których Uczelnia opiera swoje działania jak również z całego procesu analizy źródeł wewnętrznych Uczelni.

1.3.1 Źródła analizy zgodności zakładanych efektów uczenia się pochodzące z zewnątrz Uczelni

WYZWANIA RYNKU PRACY A REALIZACJA DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH: POLITYKA BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWA, STRATEGIA ROZWOJU POWIATU WAŁECKIEGO I STRATEGIA ROZWOJU MIASTA WAŁCZ

Oczekiwania i wyzwania rynku pracy i kierunki postępowania w zakresie budowania bezpieczeństwa zostały określone w Strategii Bezpieczeństwa Narodowego na lata 2014 - 2020. Uczelnia podejmując wyzwanie dotyczące utworzenia kierunku wpisuje się w: **“Cele strategiczne w dziedzinie bezpieczeństwa:**

1. zapewnienie bezpiecznego funkcjonowania Rzeczypospolitej Polskiej w cyberprzestrzeni;
2. zapewnienie bezpiecznych warunków rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego oraz innowacyjności, efektywności i konkurencyjności gospodarki, a także stabilności finansowej państwa,
3. pogłębianie świadomości społecznej w sferze bezpieczeństwa oraz zwiększenie kompetencji obywateli pozwalających na właściwe reagowanie w sytuacjach kryzysowych”⁴.

Tworzenie programu studiów w zakresie kierunku bezpieczeństwo jest odpowiedzią na tworzenie założonego w strategii **“Strategicznego potencjału bezpieczeństwa narodowego obejmującego:**

1. Zróżnicowany wewnętrznie potencjał ochronny wspiera państwo w realizacji zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego. tworzony jest on przez: wymiar sprawiedliwości; służby specjalne; państwowe służby, straże i inspekcje wyspecjalizowane w ochronie porządku publicznego, służby ratownictwa i ochrony ludności; elementy zarządzania kryzysowego; Straż Graniczną; Służbę celną; podmioty sektora prywatnego (firmy ochrony osób i mienia); organizacje pozarządowe (zwłaszcza społeczne organizacje ratownicze). istotną rolę odgrywają tu podmioty odpowiedzialne za ochronę bezpieczeństwa cybernetycznego oraz za przeciwdziałanie i zwalczanie terroryzmu i ekstremizmu.
2. Potencjał społeczny, w tym kapitał ludzki, jest ważnym czynnikiem warunkującym wzrost gospodarki narodowej, sprawność państwa, aktywność społeczeństwa obywatelskiego oraz ogólną poprawę jakości życia obywateli. **Nowoczesny system edukacji publicznej i szkolnictwa wyższego**, a także upowszechnienie różnych form uczenia się przez całe życie służą wykształceniu społeczeństwa aktywnego i mobilnego. Istotnym elementem rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego jest edukacja na rzecz bezpieczeństwa”⁵.

Prace nad programem studiów i próba utworzenia nowego kierunku studiów szczególnie celnie wpisuje się w **Działania społeczne w sferze bezpieczeństwa Strategii, które zakładają, że: „edukacja dla bezpieczeństwa obejmuje działalność służącą zdobywaniu przez obywateli wiedzy i umiejętności z zakresu bezpieczeństwa. Realizowana jest przez szkolnictwo powszechne i wyższe, centralne i lokalne instytucje państwowe oraz stowarzyszenia i organizacje pozarządowe. Priorytetowe znaczenie ma podnoszenie świadomości społecznej w kwestii rozumienia zagrożeń dla bezpieczeństwa oraz kształtowanie kompetencji pozwalających w sposób celowy i racjonalny reagować na nie. Istotne jest także zwiększanie**

⁴ Strategia Bezpieczeństwa Narodowego 2014, s. 12,

⁵ Ibidem str. 14

efektywności działania administracji publicznej w sprawach bezpieczeństwa poprzez ustawiczne podnoszenie kwalifikacji i zdolności do skutecznego reagowania na zagrożenia”⁶.

Działania Uczelni wpisują się również w **Strategię Rozwoju Powiatu Wałeckiego na lata 2014-2020**, gdyż pierwszym z kluczowych obszarów strategicznych dla Powiatu Wałeckiego jest bezpieczeństwo publiczne, co zostało potwierdzone Uchwałą VII/58/2019 Rady Powiatu w Wałczu z dnia 25 kwietnia 2019 r., **“Powiatowy Program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na lata 2019-2024”** w którym to programie czytamy, że niezbędnym do zapewnienia bezpieczeństwa obywateli jest szerokie współdziałanie administracji rządowej, samorządowej i organizacji społecznych, gdyż tylko działanie w sposób interdyscyplinarny zapewni odpowiedni poziom bezpieczeństwa obywateli. Dlatego też bardzo intensywnie w pracach nad programem studiów uczestniczył Starosta Powiatu Wałeckiego dr Bogdan Wankiewicz, który jest jednocześnie koordynatorem prac Zespołu Zarządzania Kryzysowego w Powiecie Wałeckim.

Działania Uczelni wpisują się również w **Strategię Rozwoju Miasta Wałcz**, w której czytamy: „Ostatnim charakteryzowanym szczeblem systemu edukacyjnego na terenie miasta Wałcz jest Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Wałczu. Uczelnia posiada rozbudowaną bazę dydaktyczną znajdującą się w dwóch częściach miasta. Główna siedziba mieści się przy ul. Bydgoskiej 50 i obejmuje Rektorat, siedzibę władz, aulę, sale dydaktyczne oraz akademik „Hugward”. Przy ulicy Wojska Polskiego 99 znajdują się: biblioteka, laboratoria techniczne, hala sportowa, dziekanat oraz Regionalne Centrum Badawczo-Rozwojowe. **Istotnym elementem wszystkich kierunków kształcenia jest możliwość studiowania w „systemie dualnym”.** To nowatorskie rozwiązanie polega na łączeniu nauki i pracy – na poziomie studentów oraz nauki i biznesu – na poziomie instytucji. Polepsza to znacząco szanse ludzi pracujących na studiowanie stacjonarne, a co za tym idzie, bezpłatne. Zdecydowanie też poprawia to możliwości dostosowania kształcenia do potrzeb biznesu, zarówno na płaszczyźnie projektowania nowych specjalności, a nawet kierunków studiów „na zamówienie”, jak również na płaszczyźnie realizacji rutynowych zadań dydaktycznych, takich jak projekty lub prace dyplomowe inspirowane potrzebami pracodawców i ukierunkowane na rozwiązywanie konkretnych problemów zawodowych na korzyść współpracujących pracodawców”⁷.

Analiza wyżej wymienionych dokumentów strategicznych jednoznacznie wskazuje na poprawność działań podjętych przez Uczelnię. Utworzenie nowego kierunku studiów przyczyni się do realizacji strategii zarówno na poziomie centralnym jak i lokalnym. Założone efekty uczenia się dla programu odpowiadają na potrzeby państwa i samorządu lokalnego w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i uzupełnienia niedoboru kadr wysoko wykwalifikowanych specjalistów z zakresu bezpieczeństwa.

1.3.2 Źródła analizy zgodności zakładanych efektów uczenia się pochodzące z wewnątrz Uczelni

Związek Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu z interesariuszami zewnętrznymi oznacza kontakty z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelni, w tym z pracodawcami zatrudniającymi absolwentów lub przyjmującymi studentów na praktyki, przedstawicielami władz lokalnych, wojska, instytucji wojskowych, policji, straży i innych partnerów społecznych. Zarządzenie Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu w sprawie określenia zasad współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi szczegółowo określa kategorię interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, cele współpracy z interesariuszami, formy współpracy z interesariuszami oraz sposoby dokumentowania współpracy z interesariuszami.

KATEGORIE INTERESARIUSZY ZEWNĘTRZNYCH

⁶ Ibidem str. 39

⁷ Strategia Rozwoju Miasta Wałcz do roku 2025, s.12

Program kształcenia na kierunku **bezpieczeństwo** na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, został skonstruowany głównie w oparciu o współpracę z następującymi interesariuszami zewnętrznymi:

- dr Artur Staszczuk - Doradca Wicewojewody Zachodniopomorskiego
- dr Bogdan Wankiewicz - Starosta Powiatu Wałeckiego - Zwierzchnik Służb i Straży funkcjonujących w Powiecie Wałeckim; Koordynator Systemu Zarządzania Kryzysowego
- mgr Maciej Żebrowski - Burmistrz Miasta Wałcz
- mgr Anna Zaleska - Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Wałczu
- nadinsp. Jacek Cegieła - Komendant Wojewódzkiej Policji w Szczecinie
- nadkom. Arkadiusz Górecki - Komendant Powiatowej Policji w Wałczu
- nadkom. mgr Wojciech Wnuk - z-ca Komendanta Powiatowego Policji w Wałczu
- płk Cezary Balewski - były Komendant I Regionalnej Bazy Logistycznej w Wałczu
- ppłk Sebastian Trojanowski - Dowódca 100 Batalionu Łączności w Wałczu
- kap. Tomasz Muzolf - specjalista z zakresu cyberbezpieczeństwa żołnierz 100 Batalionu Łączności w Wałczu
- st. chor. Józef Górdak - specjalista z zakresu bezpieczeństwa informacji niejawnych- żołnierz 100 Batalionu Łączności w Wałczu

CELE I FORMY WSPÓŁPRACY Z INTERESARIUSZAMI

Celem współpracy z interesariuszami na etapie projektowania programu studiów był ich głos doradczy, wnioski, głównie przy projektowaniu zakładanych efektów uczenia się. Interesariusze pełnili funkcję doradczą i opiniodawczą, zaś spotkania z wybranymi pracodawcami, i ich udział w spotkaniach zespołu programowego przebiegały w klimacie szczerej chęci i dobrowolności, zaangażowania w powodzenie projektu. Pogłębione rozmowy dotyczyły zakresu specjalności, współpracy w zakresie możliwości przeprowadzenia zajęć studyjnych przez specjalistów i/lub zajęć ćwiczeniowych ze specjalistami o bogatym doświadczeniu zawodowym i wysokich kompetencjach merytorycznych w siedzibie Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu. Ten aspekt konsultowano wielokrotnie, zarówno w odniesieniu do specjalności *bezpieczeństwo wewnętrzne*, jak i *bezpieczeństwo narodowe i obrona cywilna*. Opinie i głos doradczy przedstawicieli środowisk zawodowych był istotny również w zakresie współczesnych tendencji dotyczących podejścia praktyków do kwestii problemów z obszaru zawodowego i sposobów ich rozwiązywania. Ten etap rozmów przyczynił się do bieżącej weryfikacji efektów uczenia się i ukierunkował dalsze postępowanie projektowe skutkując zmianami w treściach przedmiotu wnosząc nowe spojrzenie na przedmioty realizowane w ramach grup przedmiotów do wyboru. Wydaje się, że będzie to interesujący aspekt powstałego programu, twórczego i innowacyjnego, metodycznie atrakcyjnego, przy czym popartego szerokimi doświadczeniami przyszłej kadry. Część specjalistycznej kadry pracującej na co dzień w podmiotach związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa, została poproszona o przedstawienie zakresu treściowego do przedmiotów, które będą miały za zadanie realizować omawiane i przyjęte ostatecznie do programu efekty uczenia się oraz będą zapewniały nabycie umiejętności praktycznych.

W ramach spotkań diagnozowano również sytuację na rynku pracy. Był to szczególnie element rozmów ze względu na **deficyt pracowników zarówno w resorcie MON jak i w resorcie MSWIA**. Rekrutacja pracowników do tych służb nie odbywa się w sposób tradycyjny, poprzez Powiatowy Urząd Pracy, ze względu na fakt, iż wymagają oni szczególnego przygotowania do wykonywania przyszłych czynności zawodowych na swoich stanowiskach pracy. Dlatego też uzupełnienie wakatów w jednostkach to duży problem przełożonych danej jednostki. Dowódcy z dużą nadzieją patrzą na działania podjęte przez uczelnię w kierunku uruchomienia kierunku studiów bezpieczeństwo ponieważ liczą, że absolwenci zasila szereg wojska i policji po odpowiednim przygotowaniu specjalistycznym, co przypadku kandydatów na żołnierzy zawodowych również odbywa się na Uczelni w ramach programu Legia Akademicka.

W ramach spotkań konsultowano również potrzeby i możliwości prowadzenia studiów podyplomowych, kursów i szkoleń doskonalących. Bogate doświadczenia zawodowe oraz specjalistyczna kadra, a także infrastruktura niezbędna do pracy w służbach będzie kolejną płaszczyzną doskonalenia zawodowego naszych przyszłych studentów.

Podsumowując wypowiedzi i opinie przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych, jakie padały podczas spotkań konsultacyjnych należy zauważyć, że pracodawcy są **zainteresowani współpracą** z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Wałcu na różnych polach aktywności. Zakres współpracy najczęściej wskazywany dotyczy:

- współpracy przy tworzeniu programu studiów w tym efektów uczenia się,
- organizacji praktyk
- organizacji i realizacji zajęć studyjnych,
- organizacji i realizacji ćwiczeń laboratoryjnych,
- współpracy szkoleniowej,
- udziału pracowników z bogatym doświadczeniem zawodowym w prowadzeniu zajęć praktycznych w siedzibie Uczelni oraz w jednostkach partnerskich.

Uzyskana podczas spotkań konsultacyjnych wiedza, otwiera szansę na zatrudnienie absolwentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałcu. Studenci odbywający zajęcia warsztatowe, ćwiczenia laboratoryjne i praktyki zawodowe w zakładach pracy, kształtują **oczekiwany przez pracodawcę profil**, sylwetkę atrakcyjną, poszukiwaną na rynku pracy, przygotowaną do realizacji zadań i wyzwań instytucji w środowisku lokalnym.

Pracodawcy wyrażali zadowolenie z zaproszenia ich na spotkania robocze w sprawie programów studiów lub prowadzonych w formie pośredniej rozmów telefonicznych. Widzą potrzebę dalszych spotkań roboczych nad treściami programowymi, których efekty uczenia się chcieliby widzieć we własnym środowisku zawodowym oraz deklarują współpracę przy ewaluacji programów w odpowiedzi na zmieniające się warunki otoczenia i zmiany na rynku pracy.

Program studiów kierunku *bezpieczeństwo* na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym realizujący założone efekty uczenia się dostosowywane zostały do potrzeb pracodawców. Ważnym tego przykładem są:

- a) określona specjalność: bezpieczeństwo wewnętrzne;
- b) określona specjalność: bezpieczeństwo narodowe i obrona cywilna;
- c) doprecyzowane przedmioty realizujące efekty uczenia się;
- d) nawiązana współpraca dydaktyczna skutkująca zatrudnieniem kadr wywodzących się ze środowiska pracodawców;
- e) partnerstwo w realizacji praktyk zawodowych w celu trafniejszego powiązania procesu dydaktycznego z rzeczywistością zawodową;
- f) doradztwo i konsultacje pracodawców w procesie tworzeniu programów studiów oraz ich systematycznego doskonalenia;
- g) partnerstwo pracodawców w organizowaniu zajęć studyjnych, dzięki czemu część programu będzie realizowana w placówkach, w których absolwenci mają szansę otrzymać pracę;

- h) partnerstwo pracodawców w rozumieniu potrzeby solidnego przygotowania studentów do pełnienia ról zawodowych i rozwinięcia wyobraźni społecznej;
- i) powiązanie nauki z praktyką poprzez kadrę dydaktyczną posiadającą doświadczenie praktyczne;
- j) zgoda pracodawców na wejście do kadry osób prowadzących zajęcia na kierunku bezpieczeństwo na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym;
- k) wzmocnienie przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych doświadczeniem praktycznym wykładowców, zatrudnionych na co dzień w jednostkach wojskowych i instytucjach wojskowych, policji, jednostkach samorządu terytorialnego .;
- l) umożliwienie wykorzystania wiedzy i umiejętności zdobytych podczas procesu dydaktycznego w trakcie praktyk zawodowych oraz staży zawodowych;
- m) partnerstwo w projektowaniu procesu dydaktycznego charakteryzującego się właściwym doбором form, środków i metod aktywizujących studentów;
- n) możliwość praktycznego zastosowania języków obcych oraz specjalistycznego warsztatu językowego z zakresu bezpieczeństwa w rzeczywistości zawodowej;
- o) podpisane porozumienia o współpracy.

Biuro Karier

Losy absolwentów monitoruje **Biuro Współpracy z Otoczeniem Gospodarczym, Społecznym i Akademickim** Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu. Celem badań jest gromadzenie informacji dotyczących otoczenia społeczno-gospodarczego absolwenta poszukującego pracy, określenie sytuacji, w jakiej znajdują się absolwenci na rynku pracy oraz określenie planów edukacyjnych i zawodowych absolwentów.

Dział Współpracy z Otoczeniem Gospodarczym, Społecznym i Akademickim Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu realizuje zadania w zakresie biura karier a także praktyk zawodowych poprzez:

- inicjowanie, rozwój i utrzymanie współpracy z pracodawcami w celu zapewnienia miejsc odbywania praktyk studenckich oraz stworzenia możliwości odbywania staży studenckich, projektów i prac dyplomowych, praktyk słuchaczy studiów podyplomowych, uczestników kursów i szkoleń;
- opracowywanie i prowadzenie różnych form aktywizacji zawodowej studentów i absolwentów, w tym: gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie informacji o rynku pracy i możliwościach podnoszenia kwalifikacji zawodowych, itp.;
- śledzenie karier zawodowych, edukacyjnych, osobistych i społecznych absolwentów Uczelni w celu gromadzenia danych na potrzeby rozwoju programów kształcenia i dostosowywania oferty edukacyjnej Uczelni do potrzeb rynku pracy, a także upowszechnianie wiedzy o osiągnięciach absolwentów, z zachowaniem przepisów o ochronie danych osobowych;
- tworzenie bazy danych studentów i absolwentów korzystających z usług biura;
- pomoc pracodawcom w pozyskiwaniu odpowiednich kandydatów na praktyki, staże zawodowe i do pracy, w szczególności poprzez prowadzenie bazy danych pracodawców i ich ofert pracy, łącznie z zamieszczeniem tych ofert w gablotach ogłoszeniowych i na stronie internetowej w zakresie promocji zawodowej;
- inicjowanie i podtrzymywanie współpracy z innymi biurami karier;
- nawiązanie i prowadzenie współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy, z powiatowymi urzędami pracy i z biurami pośrednictwa pracy;
- prowadzenie spraw związanych ze zgłaszaniem i rejestracją baz pośrednictwa pracy u Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych;

- aktywizowanie społeczności akademickiej oraz innych środowisk społecznych do podejmowania działalności gospodarczej (przedsiębiorczość akademicka);
- organizowanie i obsługa działań dla realizacji praktyk i staży studenckich dofinansowywanych z Europejskiego Funduszu Społecznego;

Zgodnie z Opinią Uczelnianej Komisji ds. Jakości i Programów Kształcenia, Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia z dnia 12 listopada 2019 roku, biuro udziela pomocy studentom i absolwentom w wejściu i utrzymaniu się na rynku pracy. Realizowana jest poprzez prowadzenie doradztwa zawodowego indywidualnego i grupowego, kształtującego niezbędne umiejętności studentów i absolwentów w poszukiwaniu pracy, nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z pracodawcami. Biuro współpracuje z Urzędem Pracy w Wałcu oraz bezpośrednio z pracodawcami w regionie wałęckim. Na podstawie podanych informacji w raportach Kierunkowych Rad Programowych dotyczących zatrudnienia absolwentów danego kierunku studiów prowadzonego w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Wałcu można wnioskować, że zdecydowana większość absolwentów poszczególnych kierunków znajduje zatrudnienie po zakończeniu swojej edukacji w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Wałcu. Komisje kierunkowe w swoich raportach nie wskazują na występujące w tym względie sytuacje wymagające interwencji.

Z wywiadów i badań Biura oraz podpisanych wcześniej porozumień o współpracy z interesariuszami zewnętrznymi wynika, że duży odsetek absolwentów znajduje zatrudnienie w okolicznych jednostkach wojskowych i instytucjach wojskowych dlatego też Biuro rekomendowało utworzenie kierunku studiów bezpieczeństwo oraz wspierało merytorycznie proces powstawania dokumentacji do programu studiów.

OKREŚLENIE PRZYDATNOŚCI ZATRUDNIENIA DLA WYBRANYCH MIEJSC PRACY

Efekty uczenia się dla kierunku **bezpieczeństwo** na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym przyporządkowano do dziedziny nauk społecznych w dyscyplinach: nauki o bezpieczeństwie, nauki prawne, nauki o polityce i administracji. Opis kierunkowych efektów uczenia się zawiera 14 efektów z zakresu wiedzy, 22 efekty z zakresu umiejętności i 5 efektów z zakresu kompetencji społecznych. Zakładane efekty uczenia się zostały szeroko konsultowane i współtworzone przez: Zespół ds. opracowania programu studiów, interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Tabela nr 3 ilustruje przydatność założonych efektów uczenia się dla wybranych miejsc pracy / stanowisk zajmowanych przez przyszłych absolwentów projektowanego kierunku. Należy nadmienić, że Uczelnia zapewnia przejście całej procedury szkoleniowej przy studentach, którzy swoją karierę zawodową łączą ze służbą w MON ponieważ moduł przygotowania wojskowego realizują w ramach Legii Akademickiej, natomiast absolwenci, którzy będą chcieli podjąć służbę zawodową w Policji będą musieli przejść dodatkowy moduł szkolenia zawodowego dla absolwentów szkół wyższych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji (Dz.U.2007.126.877). Należy jednak zaznaczyć, iż absolwenci kierunku studiów bezpieczeństwo wyrównują tylko różnice programowe pomiędzy programem szkolenia i programem kursu.

Tabela nr 3. Określenie przydatności efektów uczenia się dla wybranych miejsc pracy absolwentów kierunku bezpieczeństwo

Symbol e	Opis efektów uczenia się dla kierunku <i>Bezpieczeństwo</i>	Miejsca pracy/Stnowiska
-------------	---	-------------------------

kierunk owych efektów uczenia się		Inspektor ochrony danych osobowych	Specjalista zarządzani a kryzysowe go	Pracownic y usług ochrony	Funkcjonar iusze policji	Oficerowie i podoficero wie sił zbrojnych
Efekty uczenia się w zakresie wiedzy						
K_W01	w zaawansowanym stopniu ma interdyscyplinarną wiedzę z zakresu nauk społecznych, w szczególności z nauk o bezpieczeństwie i wybranych aspektów nauk humanistycznych, zna ich miejsce wśród innych obszarów naukowych oraz ma wiedzę na temat ich powiązań z tymi obszarami, zwłaszcza w aspektach istotnych dla praktyki zawodowej	p+	p+	p+	p+	p+
K_W02	w zaawansowanym stopniu rozumie zasady funkcjonowania demokratycznego państwa prawa; systemu politycznego państw, a także polityki bezpieczeństwa państwa oraz zna ich praktyczny wymiar	p++	p++	p+	p++	p++
K_W03	w zaawansowanym stopniu zna przyczyny, przebieg i konsekwencje współczesnych procesów społecznych, gospodarczych i politycznych zachodzących w przestrzeni geograficznej	p+	p+	p+	p+	p+

K_W04	zna, w stopniu zaawansowanym, system bezpieczeństwa i obronności państwa; ma wiedzę o typowych rodzajach struktur, organów i instytucji administracji publicznej oraz organów ochrony prawnej, a także organów bezpieczeństwa państwa; ma wiedzę o relacjach zachodzących między tymi strukturami i instytucjami na poziomie lokalnym, regionalnym, państwowym oraz ponadpaństwowym, z uwzględnieniem praktyki ich działania	p+	p+	p+	p+	p+
K_W05	ma zaawansowaną wiedzę na temat biologicznych i psychologicznych mechanizmów zachowań człowieka, ma podstawową wiedzę na temat rozwoju człowieka zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym	p+	p+	p+	p+++	p++
K_W06	ma zaawansowaną wiedzę o systemie instytucjonalnym Unii Europejskiej oraz jej organizacji wewnętrznej w zakresie bezpieczeństwa, a także występujących w praktyce powiązań prawnych i organizacyjnych między elementami tej struktury, a także organami UE a państwami członkowskimi	p+	p++	p+	p++	p++
K_W07	zna i rozumie, w stopniu zaawansowanym, pojęcia z zakresu prawa, w tym w szczególności prawa i procedury administracyjnej, prawa karnego i prawa wykroczeń oraz postępowania karnego oraz w sprawach o wykroczenia	p++	p++	p++	p++	p++

K_W08	w stopniu zaawansowanym posiada wiedzę na temat ochrony i bezpieczeństwa funkcjonowania poszczególnych sektorów działalności państwa na poziomie ogólnokrajowym oraz lokalnym (w tym bezpieczeństwa finansowego, energetycznego, cyberprzestrzeni, imprez masowych, komunikacji i transportu, systemów bankowych)	p+++	p+++	p+++	p++	p++
K_W09	ma zaawansowaną wiedzę na temat prawnych aspektów bezpieczeństwa i ochrony osób i mienia, zna rodzaje broni palnej, amunicji oraz wyposażenia specjalnego	p+	p+++	p+++	p+++	p+++
K_W10	w stopniu zaawansowanym posiada wiedzę na temat ekonomicznych, prawnych, etycznych i innych uwarunkowań działalności zawodowej w sektorze powiązanym z bezpieczeństwem; zna i rozumie pojęcie praw człowieka, a także prawa autorskiego i praw pokrewnych z uwzględnieniem niezbędnych elementów nauk ekonomicznych, w szczególności w zakresie zastosowania tych norm i praw w praktyce zawodowej	p++	p+++	p++	p++	p++

K_W11	rozumie zasady funkcjonowania systemów zarządzania bezpieczeństwem w tym danych osobowych i informacji niejawnych na gruncie prawa międzynarodowego, europejskiego i polskiego, w aspektach szczególnie istotnych dla praktyki zawodowej	p+++	p+++	p++	p++	p++
K_W12	w stopniu zaawansowanym zna zasady prowadzenia postępowania w zakresie procedury administracyjnej, karnej, w sprawach o wykroczenia, zna sposoby dokumentowania czynności kryminalistycznych	p+	p+	p+	p+++	p+
K_W13	posiada zaawansowaną wiedzę o zjawisku terroryzmu w świecie współczesnym i jego uwarunkowaniach społecznych, ekonomicznych i psychologicznych; zna konwencjonalne i niekonwencjonalne metody prowadzenia zorganizowanej działalności przestępczej; zna metody i sposoby zapobiegania i przestępczości zorganizowanej oraz terroryzmowi	p+	p+++	p++	p+++	p+++

K_W14	ma zaawansowaną wiedzę o strukturach samorządu terytorialnego, ich zadaniach i kompetencjach w zakresie zarządzania w sytuacjach kryzysowych oraz praktyce jego działania, ze szczególnym uwzględnieniem realizacji potrzeb członków wspólnot lokalnych i zapewnienia bezpieczeństwa na poziomie lokalnym, a także ma wiedzę co do powiązań między tymi strukturami oraz między nimi a otoczeniem, zwłaszcza w sferze lokalnej aktywności społecznej	p+	p+++	p+	p++	p+
Efekty uczenia się w zakresie umiejętności						
K_U01	potrafi określać zasady i wartości na jakich powinien opierać się system instytucjonalny, funkcjonalny i polityczny demokratycznego państwa prawa	p+	p++	p+	p++	p++
K_U02	potrafi wyinterpretować normy z obowiązujących przepisów prawa polskiego, europejskiego, a także międzynarodowego, a także stosować je w praktyce życia zawodowego i społecznego w ramach rozwiązywania problemów występującego w działalności bezpieczeństwa państwa oraz porządku publicznego oraz podmiotów z otoczenia tych organów; w tej interpretacji posługuje się prawidłowym aparatem pojęciowym i właściwym zespołem reguł prawnych i etycznych	p++	p++	p+	p++	p++

K_U03	potrafi identyfikować determinanty bezpieczeństwa społecznego; potrafi ocenić rolę administracji publicznej rządowej i samorządowej w utrzymywaniu bezpieczeństwa społecznego	p++	p+++	p+	p++	p+
K_U04	potrafi dostrzegać i analizować zagrożenia w obszarze bezpieczeństwa państwa; potrafi ocenić działanie organów państwa w sferze zapewnienia bezpieczeństwa na różnych obszarach jego działalności, w tym bezpieczeństwa finansowego, energetycznego, cyberprzestrzeni, społeczności lokalnych, imprez masowych, komunikacji i transportu, systemów bankowych	p+	p+++	p++	p+++	p+++
K_U05	potrafi analizować psychologiczne i biologiczne aspekty funkcjonowania człowieka; formułuje i charakteryzuje rodzaje patologii społecznych oraz potrafi przypisać ich wpływ na rozwój przestępczości w środowisku	p+	p+	p++	p+++	p+
K_U06	potrafi wykorzystywać w praktyce posiadany zasób wiedzy z zakresu nauk społecznych do zdefiniowania, oceny oraz rozwiązywania konkretnych stanów faktycznych charakterystycznych dla sektora bezpieczeństwa zarówno wewnętrznego, jak i narodowego w tym zjawisk terrorystycznych i przestępczości zorganizowanej oraz do prognozowania odpowiednich procesów i zjawisk istotnych dla rozwoju tych zadań na rzecz określonych społeczności	p+	p++	p+	p++	p++

K_U07	potrafi wykorzystać wiedzę na temat metod i technik pozyskiwania informacji z ogólnodostępnych źródeł oraz ich wykorzystania w praktyce zawodowej; potrafi we właściwy sposób dobierać źródła i dokonywać ich krytycznej oceny	p+++	p+++	p+	p+++	p++
K_U08	potrafi przygotować podstawową dokumentację z zakresu działania i w zakresie kompetencji organów bezpieczeństwa	p+++	p+++	p+	p+++	p+++
K_U09	potrafi rozpoznawać, analizować i interpretować zjawiska i procesy związane z obszarami bezpieczeństwa europejskiego i międzynarodowego; potrafi dokonywać oceny sytuacji międzynarodowej w kontekście zagrożeń, potrafi konstruować procedury w celu uniknięcia zagrożenia	p+	p++	p+	p+++	p+++
K_U10	potrafi przeprowadzić czynności w postępowaniu administracyjnym, karnym i w sprawach o wykroczenia; potrafi analizować, zabezpieczać, przechowywać i dokumentować zdobyty materiał dowodowy	p+	p+	p+	p+++	p+
K_U11	potrafi postrzegać zjawiska zagrożenia bezpieczeństwa w kontekście geograficzno-historycznym, potrafi oceniać wydarzenia historyczne z punktu widzenia funkcjonowania systemu bezpieczeństwa	p+	p++	p+	p+	p++

K_U12	potrafi zbierać, przetwarzać i wykorzystywać informacje oraz stosować technologie informacyjne i oprogramowanie specjalistyczne w celu realizacji zadań bezpieczeństwa wewnętrznego bądź bezpieczeństwa narodowego	p+++	p+++	p+++	p+++	p+++
K_U13	potrafi ocenić przydatność praktyczną w odniesieniu do konkretnej sytuacji typowych metod, procedur, instrumentów i praktyk dostępnych w ramach nauk o bezpieczeństwie, a istotnych dla efektywności działania systemu organów bezpieczeństwa	p+++	p+++	p+++	p+++	p+++
K_U14	potrafi formułować i analizować sposoby praktycznego reagowania w sytuacjach kryzysowych zarówno na szczeblu krajowym, jak i lokalnym	p++	p+++	p+++	p+++	p+++
K_U15	potrafi analizować prawne aspekty bezpieczeństwa osób, mienia, obszarów i obiektów; potrafi organizować i nadzorować system ochrony wraz wykorzystaniem różnych rodzajów broni palnej; potrafi w sposób bezpieczny posługiwać się bronią palną	p+	p+++	p+++	p+++	p+++
K_U16	potrafi udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej; potrafi stosować zasady bezpieczeństwa i higieny pracy	p+	p+++	p+++	p+++	p+++

K_U17	potrafi komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla kierunku bezpieczeństwo, w języku polskim oraz obcym, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	p+++	p+++	p+++	p+++	p+++
K_U18	potrafi komunikować się na tematy związane z obszarem bezpieczeństwa ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców, a także inne wystąpienia w języku polskim oraz potrafi efektywnie komunikować się w języku polskim i w wybranym języku obcym	p++	p+++	p+++	p+++	p+++
K_U19	potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role, w tym potrafi współpracować w poszanowaniu odmienności poglądów, a także potrafi inspirować i brać udział w przedsięwzięciach grupowych, w tym przygotowywać i realizować projekty społeczne, gospodarcze oraz inne, z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych, finansowych i społecznych	p++	p+++	p+++	p+++	p+++

K_U20	potrafi przeanalizować i ocenić własne działania oraz wskazać te sfery, które należy zmodyfikować w celu podniesienia ich sprawności i efektywności zarówno w sferze pracy zawodowej, jak i ewentualnej aktywności na rzecz społeczności lokalnej	p++	p++	p++	p++	p++
K_U21	potrafi wykonywać ćwiczenia fizyczne i uczestniczy w grach zespołowych oraz przestrzega ich reguł, utrzymuje kondycję fizyczną do wymogów sprawnościowych oraz w celu zastosowania w praktyce taktyk i technik interwencji	p+	p+++	p+++	p+++	p+++
K_U22	potrafi uczyć się przez całe życie, zarówno w ramach samorozwoju, jak i w ramach różnego rodzaju form kształcenia dla dorosłych	p+++	p+++	p+++	p+++	p+++
Efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych						
K_K01	jest gotów do krytycznej oceny nabytej wiedzy oraz obieranych treści w zakresie bezpieczeństwa	p+++	p+++	p++	p+++	p+++
K_K02	jest gotów do prawidłowej identyfikacji i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu, opierając swoje wybory na wiedzy merytorycznej, przyswojonych podstawach etycznych z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych i organizacyjnych	p+++	p+++	p+++	p+++	p+++

K_K03	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, a także do wypełniania zobowiązań społecznych oraz współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, podchodzić do rozwiązywania problemów w sposób kreatywny, potrafi nie tylko kreować rzeczywistość, ale także reagować na zaistniałe okoliczności i uwarunkowania	p++	p+++	p+++	p+++	p+++
K_K04	jest gotów do określania priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania; zbudować właściwą hierarchię celów wykorzystywaną w procesie podejmowania decyzji, zarówno w sferze pracy zawodowej, jak i w obszarze działalności społecznej, a także w warunkach prowadzenia działalności gospodarczej w gospodarce wolnorynkowej	p+++	p+++	p+++	p+++	p+++
K_K05	ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny; podejmuje refleksje na tematy etyczne, przestrzega zasad etyki zawodowej	p+++	p+++	p+++	p+++	p+++

p – efekt uczenia się przydatny

p+ - efekt uczenia się o szczególnie dużej przydatności do zatrudnienia

PODSUMOWANIE

Cennym źródłem informacji o potrzebach rynku pracy są przedstawiciele pracodawców oraz innych interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych, a ich opinie i sugestie traktowane są jako istotny głos doradczy uwzględniany podczas tworzenia i późniejszego doskonalenia programu studiów. Wnioski z analizy:

- a) bezpieczeństwo to kierunek pożądaný przez pracodawców i stwarzający możliwości pozyskania wiedzy, umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych dla regionu zachodniopomorskiego;

- b) bezpieczeństwo , studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym to kierunek, który zapewnia możliwość kształcenia uczniów szkół ponadpodstawowych szczególnie klas o profilu “mundurowym”;
- c) praktyki zawodowe stanowią integralną część programu studiów, umożliwiając zdobycie praktycznej wiedzy i umiejętność jej wykorzystania w dalszym kształceniu oraz w przyszłej pracy zawodowej;
- d) na terenie powiatu wałeckiego stacjonuje wiele jednostek wojskowych o strategicznym znaczeniu dla kraju, co determinuje wysoki potencjał rozwojowy dla absolwentów kierunku studiów; jednostki zarówno policji, straży jak i wojska wskazują na duże zapotrzebowanie kadrowe
- e) w opinii pracodawców, odpowiednie przygotowanie praktyczne wzbudza zainteresowanie zatrudnianiem absolwentów;
- f) w opinii pracodawców ważne jest uświadamianie studentów o realiach rynku pracy;
- g) w opinii pracodawców potrzebna jest pogłębiona współpraca Uczelni z placówkami dla których kształci studentów;
- h) w opinii pracodawców, potrzebny jest większy nacisk na kształcenie praktyczne oraz znajomość języków obcych;
- i) w opinii pracodawców istotne jest kształtowanie otwartości na nowe doświadczenia i zachodzące przemiany na rynku pracy;
- j) w opinii pracodawców oczekiwanymi cechami osobowymi absolwentów są: systematyczność, samodzielność, efektywność, zmierzanie do celu, terminowość wykonania zadania, poziom motywacji, otwartość na nowe rozwiązania, inicjatywę, poczucie odpowiedzialności, siłę przebicia, dyspozycyjność, zaangażowanie, umiejętność pracy w zespole, poziom przyjaznego nastawienia, otwartość, pomocność, zdolność do współpracy, łatwość nawiązywania kompromisów, przykładność
- k) ukończenie studiów na kierunku bezpieczeństwo stwarza perspektywy zatrudnienia w wielu podmiotach zajmujących się zapewnieniem bezpieczeństwa i porządku publicznego ponieważ rozwijają kompetencje umożliwiające podjęcie pracy zawodowej w charakterze pracownika średniego szczebla w urzędach oraz firmach lub na stanowiskach podoficerskich lub oficerskich w służbach mundurowych;
- l) narzędziem w ocenie przydatności na rynku pracy założonych dla kierunku efektów uczenia się są opinie pracodawców na temat praktykantów wyrażane w dzienniczku praktyk, spostrzeżeń wypełnianych w formie ankiety, bezpośrednich dyskusji podczas studenckich praktyk w przyszłych miejscach pracy;
- m) ważnym narzędziem w ocenie przydatności założonych efektów uczenia się są personalne kontakty kadry naukowo-dydaktycznej, promotorów prac dyplomowych z absolwentami zatrudnionymi w regionie, podczas okazjonalnych i planowanych spotkań z przedstawicielami pracodawców;
- n) pozyskiwaniu informacji służą konferencje z udziałem interesariuszy zewnętrznych, konsultacje z reprezentantami społeczności studentów zgłaszanych w formie bezpośredniej, ale także poprzez regularnie przeprowadzaną ankietyzację studentów.
- o) kwalifikacje stają się kapitałem intelektualnym na konkurencyjnym rynku miejsc pracy;

- p) w opinii pracodawców ograniczyć należy: braki odpowiedniego przygotowania praktycznego, braki operatywności, kreatywności, otwartości na innowacje oraz nie godzić się na pojawianie się rozbieżności między teorią a praktyką w procesie uczenia;
- q) kolejnym ważnym narzędziem w ocenie przydatności założonych efektów uczenia się są wnioski z analiz rynku pracy oraz raporty z oceny losów absolwentów;
- r) ostatecznym sposobami weryfikacji efektów uczenia się są losy absolwentów na rynku pracy i ich sukces zawodowy;
- s) wnioski płynące z analiz zapotrzebowania rynku pracy znajdują swoje odzwierciedlenie w formie wprowadzanych zmian do programu i planu studiów, w formie zmiany treści przedmiotowych oraz w formie selekcji nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia;
- t) efekty uczenia się przyjęte dla nowo tworzonego kierunku ***bezpieczeństwo na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym*** mieszczą się w oczekiwaniach pracodawców, gdyż zostały sformułowane przy ich aktywnym udziale i odpowiadają bezpośrednio na braki kadrowe na lokalnym rynku pracy.

2. OGÓLNE INFORMACJE O PROGRAMIE STUDIÓW

2.1. Podstawowe założenia

Ogólnym celem kształcenia studentów w ramach studiów na kierunku „bezpieczeństwo” jest rozszerzenie kompetencji intelektualnych i poznawczych nabytych przez studentów w trakcie nauki w szkołach ponadpodstawowych lub też w trakcie wcześniej ukończonych studiów, jak również dostarczenie absolwentom studiów na kierunku „bezpieczeństwo” wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych potrzebnych do pełnienia wielu ról zawodowych w życiu społeczno-politycznym zarówno w podmiotach sfery publicznej jak i sfery prywatnej oraz do podjęcia studiów drugiego stopnia.

Program studiów stworzony przez Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Wałczu jest spójnym i dobrze usystematyzowanym zestawem wzajemnie korelujących ze sobą przedmiotów, wynikającemu z zakładanych efektów uczenia się i dążącemu do uzyskania pełnej kwalifikacji na poziomie 6 PRK, zgodnie z wymogami prawnymi i wewnętrznymi regulacjami obowiązującymi w Uczelni.

Celem programu studiów jest szczegółowy opis intencji kształcenia wraz z podziałem zamierzonych celów w obszarze wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Cele programu uszczegóławiane są w ramach celów przedmiotów. Cele przedmiotu opisują zmianę jaką zamierza się osiągnąć w wyniku realizacji procesu kształcenia związanego z przedmiotem. Cele są intencjami wykładowcy wskazującymi, co po zakończeniu danego kursu zmieni się w sytuacji studentów. Przedstawiają, jaką wiedzę posiadają, czego nowego się uczą, jak poprawią się ich umiejętności oraz w jakie kompetencje zostaną wyposażeni.

Efekty uczenia się to bezpośrednie i natychmiastowe mierzone po zakończeniu realizacji przedmiotu lub jego części rezultaty wynikające z dostarczenia produktu w postaci wykładów, konwersatoriów, laboratoriów, ćwiczeń, projektów, wizyt studyjnych i innych. Cele kształcenia są elementem wejścia, efekty uczenia się – kończą proces kształcenia. Weryfikacja osiągnięcia zakładanych celów odbywa się przez osiągnięcie efektów uczenia się.

Jednostkami strukturalnymi programu studiów są przedmioty, posiadające określone cele i efekty uczenia się zgodnie z celem i efektami programu, wspomagane różnymi formami (typami zajęć), w oparciu o specyficzne dla nich metody nauczania i uczenia się oraz oceny i walidacji efektów uczenia się.

Metody kształcenia są tu określone jako celowo i systematycznie stosowane sposoby pracy wykładowcy ze studentami, zharmonizowane z celami, treściami i efektami uczenia się, które zapewniają

studentom osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji zdefiniowane dla danego przedmiotu.

Metody oceny to celowo i systematycznie stosowane sposoby sprawdzania wyników pracy studenta i określenia czy i na jakim poziomie zostały przez niego osiągnięte zdefiniowane dla danego przedmiotu efekty uczenia się.

Do kontrolowania poprawności relacji między składnikami strukturalnymi programu studiów służą macierze. Jednym z podstawowych narzędzi tego typu jest macierz efektów uczenia się, która odzwierciedla relacje między efektami uczenia się sformułowanymi dla całego programu studiów i efektami uczenia się zdefiniowanymi dla jego jednostek strukturalnych (przedmiotów).

Program studiów dla kierunku **bezpieczeństwo o profilu praktycznym na poziomie studiów pierwszego stopnia** zawiera opis efektów uczenia się, opis procesu prowadzącego do uzyskania tych efektów, liczbę punktów ECTS przypisanych do zajęć oraz informację na temat praktyk zawodowych. Elementy programu są zgodne z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018, poz. 1668). Opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku uwzględnia:

- uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomów 6–7 określone w Ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153)
- charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji

Program studiów został opracowany na podstawie zasad i wytycznych określonych w Zarządzeniu nr 69/2019 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałcu z dnia 19.12.2019 w sprawie określenia szczegółowych zasad dotyczących tworzenia programów studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz sporządzania ich dokumentacji w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Wałcu

2.2. Ogólna charakterystyka programu studiów

Tabela 1. Ogólna charakterystyka programu studiów

Nazwa kierunku	BEZPIECZEŃSTWO
Jednostka realizująca studia	Instytut Administracji i Nauk Ekonomicznych
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Profil studiów	praktyczny
Formy studiów	studia stacjonarne i studia niestacjonarne
Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny lub dyscyplin, do których odnoszą się efekty uczenia się ze wskazaniem dyscypliny wiodącej , w ramach której będzie uzyskiwana ponad połowa efektów uczenia się (<i>w przypadku wskazania więcej niż jednej</i>)	Dyscyplina wiodąca: NAUKI O BEZPIECZEŃSTWIE Dyscypliny: nauki o bezpieczeństwie, nauki prawne, nauki o polityce i administracji

Dla kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednej dyscypliny określenie dla każdej z tych dyscyplin procentowego udziału liczby punktów ECTS w liczbie punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie	Nauki o bezpieczeństwie: 81% Nauki prawne: 13% Nauki o polityce i administracji: 6%
Liczba semestrów	6
Wymogi związane z ukończeniem studiów	Zgodnie z Regulaminem Studiów (stanowiącym załącznik do uchwały nr 47/2019 z dnia 27.09 2019 r.): Absolwent studiów otrzymuje dyplom ukończenia studiów oraz tytuł zawodowy licencjata jeżeli: - uzyskał efekty uczenia się i punkty ECTS określone w programie studiów, - uzyskał pozytywną ocenę projektu dyplomowego, - złożył egzamin dyplomowy
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	LICENCJAT
Zgodność programu studiów z misją i strategią Uczelni oraz potrzebami społeczno-gospodarczymi	Kierunek wpisuje się w misję i strategię rozwoju Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu. Kierunek oferuje kształcenie zgodne z potrzebami rynku pracy w regionie. Uczelnia służy rozwojowi regionu poprzez działalność dydaktyczną, organizacyjną i naukową. Program studiów, zgodny jest z celami strategicznymi Uczelni, zapewnia nowoczesne podejście do procesu uczenia się. Zawiera praktyczne rozwiązania pozwalające zacieśnić współpracę z pracodawcami. Uczelnia kształci studentów zgodnie z potrzebami lokalnego rynku pracy oraz wyposaża absolwentów w wiedzę, umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne potrzebne w profesjonalnym wykonywaniu pracy zawodowej. Opracowany program studiów oraz założone efekty uczenia się są wynikiem konsultacji z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, studentami, absolwentami i pracodawcami.
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student uzyskuje w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	Dla studiów stacjonarnych: 138 Dla studiów niestacjonarnych: 122,5
Ogólna liczba godzin zajęć z języka obcego	120 godzin
Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach praktyk	40 pkt. ECTS

Liczba punktów ECTS zajęć do wyboru, którym przypisano punkty ECTS	57 pkt. ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student uzyskuje w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych.	180 pkt

2.3. Procentowy udział punktów ECTS się w danej dyscyplinie

Zgodnie z zarządzeniem nr 69/2019 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu z dnia 19.12.2019 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad dotyczących tworzenia programów studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz sporządzania ich dokumentacji w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Wałczu. Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny określa się na podstawie zakwalifikowania przedmiotów do poszczególnych dyscyplin liczonych liczbą punktów ECTS.

Program studiów dla kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednej dyscypliny określa dla każdej z tych dyscyplin procentowy udział liczby punktów ECTS w liczbie punktów o której mowa w ust. 2 pkt 1, wraz ze wskazaniem dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana będzie ponad połowa efektów uczenia się.

Przy określaniu procentowego udziału liczby punktów ECTS przypisanych do danej dyscypliny, do dyscypliny wiodącej zalicza się punkty ECTS przypisane do przedmiotów ogólnych: przedmiotu ogólnouczelnianego, zajęć z technologii informacyjnych, lektoratów języków obcych, przedmiotów z dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych w przypadku kierunków przypisanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub społeczne.

Tabela 2. Procentowy udział liczby punktów ECTS w liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej

Dziedzina naukowa	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
Dziedzina nauk społecznych	Nauki o bezpieczeństwie	146	81%
	Nauki prawne	23	13%
	Nauki o polityce i administracji	11	6%
RAZEM		180	100%

2.4. Liczba semestrów konieczna do ukończenia studiów pierwszego stopnia

Studia na kierunku *bezpieczeństwo na pierwszym poziomie studiów o profilu praktycznym* obejmują okres 3 lat studiów i podzielone zostały na 6 semestrów zarówno dla formy studiów stacjonarnych, jak i formy studiów niestacjonarnych. Każdy rok akademicki podzielony jest na dwa semestry (semestr zimowy i semestr letni). Studia w formie stacjonarnej i niestacjonarnej realizowane są w ramach sześciu 15-tygodniowych semestrów. W trybie stacjonarnym zajęcia odbywają się od poniedziałku do soboty. W trybie niestacjonarnym studia realizowane są w formie trzydniowych zjazdów (piątek, sobota, niedziela) dwa lub trzy razy w miesiącu. W przypadku studiów w formie niestacjonarnej zorganizowanych jest 8 zjazdów zajęciowych w ramach jednego semestru. Poza tym odbywa się zjazd w ramach sesji egzaminacyjnej oraz w ramach sesji poprawkowej.

Wszystkim planowanym zajęciom dydaktycznym została zapewniona właściwa organizacja, to znaczy w danym dniu nie są realizowane w zbyt dużej liczbie godzin, a wykłady z danego przedmiotu są prowadzone w blokach nie dłuższych niż 4 godzinnych. Pobytom studentów w Uczelni towarzyszy system konsultacji z pracownikami naukowo-dydaktycznymi Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu. Wykaz dyżurów jest udostępniony studentom na początku każdego roku akademickiego i umieszczony na stronie domowej Uczelni w zakładce: e-dziekanat.

Warunkiem zaliczenia kolejnego semestru w toku studiów w ramach określonego programu studiów jest osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się określonych programem studiów dla danego kierunku studiów w danym semestrze, co potwierdzane jest poprzez:

- 1) uzyskanie wszystkich zaliczeń końcowych (w tym egzaminów) ze wszystkich przedmiotów i komponentów wskazanych w planie studiów na dany semestr, w formach ustalonych w planie studiów oraz
- 2) uzyskanie liczby punktów ECTS co najmniej w wysokości wskazanej w planie studiów na dany semestr.

2.5. Liczba punktów potrzebna do ukończenia studiów pierwszego stopnia

Liczba punktów ECTS niezbędna do ukończenia studiów na kierunku *bezpieczeństwo, studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym* dla:

- studiów stacjonarnych wynosi 180 punktów ECTS;
- studiów niestacjonarnych wynosi 180 punktów ECTS.

Uzyskana liczba punktów w ilości 180 punktów ECTS odpowiadać będzie nabyciu kwalifikacji studiów pierwszego stopnia. Student uzyska punkty ECTS przypisane danemu przedmiotowi jeśli spełni wymaganie dotyczące osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się. Dla semestru ustalono liczbę 30 punktów ECTS.

2.6. Wymogi związane z ukończeniem studiów pierwszego stopnia

Końcowym miernikiem realizacji zakładanych efektów uczenia się na studiach pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo* jest zgromadzenie **180 pkt ECTS**, odbycie **praktyk zawodowych**, **pozytywna ocena projektu dyplomowego oraz pozytywnie zdany egzamin dyplomowy**

§3 ust. 1 Regulaminu Studiów (stanowiącego załącznik do uchwały nr 47/2019 z dnia 27.09.2019 r.) stanowi, że *Student po złożeniu egzaminu dyplomowego kończy studia i staje się absolwentem Uczelni. Datą ukończenia studiów jest data złożenia egzaminu dyplomowego.* Regulamin studiów wprowadzony został

Uchwałą nr 47/2019 z dnia 27.09.2019 r. w sprawie zmiany Regulaminu Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu

Projekt dyplomowy przygotowywany jest pod okiem promotora w ramach projektów dyplomowych. W Uczelni obowiązują już określone zasady dyplomowania oraz wymogi formalne dotyczące przygotowywania prac i projektów licencjackich. Mają one na celu ujednolicenie konstrukcji pracy i kryteriów ich oceny. Zasady dyplomowania określa Zarządzenie nr 11/2020 z dnia 16.03.2020 r. w sprawie w sprawie zasad przygotowania i opracowywania prac dyplomowych.

2.7. Kwalifikacje i uprawnienia

Absolwent studiów pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo o profilu praktycznym z możliwością wyboru jednej z dwóch specjalizacji będzie posiadać wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne określone w programie kształcenia.

W momencie ukończenia studiów otrzyma dyplom uzyskania tytułu licencjata na kierunku bezpieczeństwo z uwzględnieniem specjalizacji wybranej przez studenta.

Absolwent kierunku bezpieczeństwo ma interdyscyplinarną wiedzę, kompleksowe umiejętności praktyczne oraz kompetencje społeczne, zapewniające profesjonalną aktywność zawodową zgodną z klasyfikacją zawodów i specjalności określonej w rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 28 grudnia 2017, poz. 227).

Absolwent posiada rozległą wiedzę z zakresu nauk społecznych, w szczególności nauk o bezpieczeństwie i prawnych, w tym w szczególności z prawa i procedury administracyjnej, prawa karnego, prawa wykroczeń oraz postępowania karnego oraz w sprawach o wykroczenia, a także z wybranych aspektów nauk humanistycznych, co gwarantuje odpowiednie przygotowanie do praktyki zawodowej. Ponadto rozumie zasady funkcjonowania demokratycznego państwa prawa oraz systemu politycznego państw. Absolwent zna system bezpieczeństwa i obronności państwa oraz typowe rodzaje struktur, organów i instytucji administracji publicznej. Ma również wiedzę na temat biologicznych i psychologicznych mechanizmów zachowań człowieka obejmującą podstawowe kwestie dotyczące rozwoju człowieka zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym. Absolwent ma wiedzę na temat ochrony i bezpieczeństwa funkcjonowania poszczególnych sektorów działalności państwa na poziomie ogólnokrajowym oraz lokalnym (w tym bezpieczeństwa finansowego, energetycznego, cyberprzestrzeni, imprez masowych, komunikacji i transportu, systemów bankowych) oraz zna rodzaje broni palnej, amunicji oraz wyposażenia specjalnego.

Absolwent potrafi prawidłowo interpretować normy z obowiązujących przepisów prawa polskiego, europejskiego, a także międzynarodowego. Potrafi dostrzegać i analizować zagrożenia w obszarze bezpieczeństwa państwa. Z namysłem formułuje i charakteryzuje rodzaje patologii społecznych oraz potrafi przypisać ich wpływ na rozwój przestępczości w środowisku. Potrafi także przeprowadzić czynności w postępowaniu administracyjnym, karnym i w sprawach o wykroczenia. Potrafi analizować, zabezpieczać, przechowywać i dokumentować zdobytego materiału dowodowego. Potrafi stosować technologie informacyjne i oprogramowanie specjalistyczne w celu realizacji zadań bezpieczeństwa wewnętrznego bądź bezpieczeństwa narodowego. Absolwent jest gotów do rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu, opierając swoje wybory na wiedzy merytorycznej, przyswojonych podstawach etycznych.

Absolwent kierunku bezpieczeństwo uzyskuje szczególne kwalifikacje zawodowe w zależności od wybranej grupy zajęć specjalizacyjnych:

- Bezpieczeństwo wewnętrzne
- Bezpieczeństwo narodowe i obrona cywilna

W przypadku specjalizacji bezpieczeństwo wewnętrzne Absolwent potrafi podjąć działania zmierzające do przeciwdziałanie przestępczości zorganizowanej, a także brać udział w czynnościach operacyjno-śledczych i działaniach taktyczno-operacyjnych Policji. Z kolei wybór specjalizacji bezpieczeństwa narodowego i cywilnego posiada umiejętności dowodzenia i kierowanie w siłach zbrojnych. Potrafi zarządzać bezpieczeństwem informacji i korzystać z systemów monitorowania i analizy zagrożeń. Obie specjalizacje przygotowują studentów do pracy w instytucjach rządowych oraz samorządowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo na stanowiskach odpowiadających nabytym kwalifikacjom i uprawnieniom np. Policja, Wojsko Polskie, Służba Więzienna, czy Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

3. EFEKTY UCZENIA SIĘ

3.1. Tabela kierunkowych efektów uczenia się w odniesieniu do charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK

Tabela 3. Tabela kierunkowych efektów uczenia się w odniesieniu do charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK

Symbole kierunkowych efektów uczenia się	Opis efektów uczenia się dla kierunku <i>Bezpieczeństwo</i>	Kod składnika opisu charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji
K_W01	w zaawansowanym stopniu ma interdyscyplinarną wiedzę z zakresu nauk społecznych, w szczególności z nauk o bezpieczeństwie i wybranych aspektów nauk humanistycznych, zna ich miejsce wśród innych obszarów naukowych oraz ma wiedzę na temat ich powiązań z tymi obszarami, zwłaszcza w aspektach istotnych dla praktyki zawodowej	P6S_WG
K_W02	w zaawansowanym stopniu rozumie zasady funkcjonowania demokratycznego państwa prawa; systemu politycznego państw, a także polityki bezpieczeństwa państwa oraz zna ich praktyczny wymiar	P6S_WG
K_W03	w zaawansowanym stopniu zna przyczyny, przebieg i konsekwencje współczesnych procesów społecznych, gospodarczych i politycznych zachodzących w przestrzeni geograficznej	P6S_WG
K_W04	zna, w stopniu zaawansowanym, system bezpieczeństwa i obronności państwa; ma wiedzę o typowych rodzajach struktur, organów i instytucji administracji publicznej oraz organów ochrony prawnej, a także organów bezpieczeństwa państwa; ma wiedzę o relacjach zachodzących między tymi strukturami i instytucjami na poziomie lokalnym, regionalnym, państwowym oraz ponadpaństwowym, z uwzględnieniem praktyki ich działania	P6S_WG

K_W05	ma zaawansowaną wiedzę na temat biologicznych i psychologicznych mechanizmów zachowań człowieka, ma podstawową wiedzę na temat rozwoju człowieka zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym	P6S_WG
K_W06	ma zaawansowaną wiedzę o systemie instytucjonalnym Unii Europejskiej oraz jej organizacji wewnętrznej w zakresie bezpieczeństwa, a także występujących w praktyce powiązań prawnych i organizacyjnych między elementami tej struktury, a także organami UE a państwami członkowskimi	P6S_WG
K_W07	zna i rozumie, w stopniu zaawansowanym, pojęcia z zakresu prawa, w tym w szczególności prawa i procedury administracyjnej, prawa karnego i prawa wykroczeń oraz postępowania karnego oraz w sprawach o wykroczenia	P6S_WG
K_W08	w stopniu zaawansowanym posiada wiedzę na temat ochrony i bezpieczeństwa funkcjonowania poszczególnych sektorów działalności państwa na poziomie ogólnokrajowym oraz lokalnym (w tym bezpieczeństwa finansowego, energetycznego, cyberprzestrzeni, imprez masowych, komunikacji i transportu, systemów bankowych)	P6S_WG
K_W09	ma zaawansowaną wiedzę na temat prawnych aspektów bezpieczeństwa i ochrony osób i mienia, zna rodzaje broni palnej, amunicji oraz wyposażenia specjalnego	P6S_WG
K_W10	w stopniu zaawansowanym posiada wiedzę na temat ekonomicznych, prawnych, etycznych i innych uwarunkowań działalności zawodowej w sektorze powiązanym z bezpieczeństwem; zna i rozumie pojęcie praw człowieka, a także prawa autorskiego i praw pokrewnych z uwzględnieniem niezbędnych elementów nauk ekonomicznych, w szczególności w zakresie zastosowania tych norm i praw w praktyce zawodowej	P6S_WK
K_W11	rozumie zasady funkcjonowania systemów zarządzania bezpieczeństwem w tym danych osobowych i informacji niejawnych na gruncie prawa międzynarodowego, europejskiego i polskiego, w aspektach szczególnie istotnych dla praktyki zawodowej	P6S_WK

K_W12	w stopniu zaawansowanym zna zasady prowadzenia postępowania w zakresie procedury administracyjnej, karnej, w sprawach o wykroczenia, zna sposoby dokumentowania czynności kryminalistycznych	P6S_WK
K_W13	posiada zaawansowaną wiedzę o zjawisku terroryzmu w świecie współczesnym i jego uwarunkowaniach społecznych, ekonomicznych i psychologicznych; zna konwencjonalne i niekonwencjonalne metody prowadzenia zorganizowanej działalności przestępczej; zna metody i sposoby zapobiegania i przestępczości zorganizowanej oraz terroryzmowi	P6S_WK
K_W14	ma zaawansowaną wiedzę o strukturach samorządu terytorialnego, ich zadaniach i kompetencjach w zakresie zarządzania w sytuacjach kryzysowych oraz praktyce jego działania, ze szczególnym uwzględnieniem realizacji potrzeb członków wspólnot lokalnych i zapewnienia bezpieczeństwa na poziomie lokalnym, a także ma wiedzę co do powiązań między tymi strukturami oraz między nimi a otoczeniem, zwłaszcza w sferze lokalnej aktywności społecznej	P6S_WK
K_U01	potrafi określać zasady i wartości na jakich powinien opierać się system instytucjonalny, funkcjonalny i polityczny demokratycznego państwa prawa	P6S_UW
K_U02	potrafi wyinterpretować normy z obowiązujących przepisów prawa polskiego, europejskiego, a także międzynarodowego, a także stosować je w praktyce życia zawodowego i społecznego w ramach rozwiązywania problemów występującego w działalności bezpieczeństwa państwa oraz porządku publicznego oraz podmiotów z otoczenia tych organów; w tej interpretacji posługuje się prawidłowym aparatem pojęciowym i właściwym zespołem reguł prawnych i etycznych	P6S_UW
K_U03	potrafi identyfikować determinanty bezpieczeństwa społecznego; potrafi ocenić rolę administracji publicznej rządowej i samorządowej w utrzymywaniu bezpieczeństwa społecznego	P6S_UW
K_U04	potrafi dostrzegać i analizować zagrożenia w obszarze bezpieczeństwa państwa; potrafi ocenić działanie organów państwa w sferze zapewnienia bezpieczeństwa na różnych obszarach jego działalności, w tym bezpieczeństwa finansowego, energetycznego, cyberprzestrzeni, społeczności lokalnych, imprez masowych, komunikacji i transportu, systemów bankowych	P6S_UW
K_U05	potrafi analizować psychologiczne i biologiczne aspekty funkcjonowania człowieka; formułuje i charakteryzuje rodzaje patologii społecznych oraz potrafi przypisać ich wpływ na rozwój przestępczości w środowisku	P6S_UW
K_U06	potrafi wykorzystywać w praktyce posiadany zasób wiedzy z zakresu nauk społecznych do zdefiniowania, oceny oraz rozwiązywania konkretnych stanów faktycznych charakterystycznych dla sektora bezpieczeństwa zarówno	P6S_UW

	wewnętrznego, jak i narodowego w tym zjawisk terrorystycznych i przestępczości zorganizowanej oraz do prognozowania odpowiednich procesów i zjawisk istotnych dla rozwoju tych zadań na rzecz określonych społeczności	
K_U07	potrafi wykorzystać wiedzę na temat metod i technik pozyskiwania informacji z ogólnodostępnych źródeł oraz ich wykorzystania w praktyce zawodowej; potrafi we właściwy sposób dobierać źródła i dokonywać ich krytycznej oceny	P6S_UW
K_U08	potrafi przygotować podstawową dokumentację z zakresu działania i w zakresie kompetencji organów bezpieczeństwa	P6S_UW
K_U09	potrafi rozpoznawać, analizować i interpretować zjawiska i procesy związane z obszarami bezpieczeństwa europejskiego i międzynarodowego; potrafi dokonywać oceny sytuacji międzynarodowej w kontekście zagrożeń, potrafi konstruować procedury w celu uniknięcia zagrożenia	P6S_UW
K_U10	potrafi przeprowadzić czynności w postępowaniu administracyjnym, karnym i w sprawach o wykroczenia; potrafi analizować, zabezpieczać, przechowywać i dokumentować zdobyty materiał dowodowy	P6S_UW
K_U11	potrafi postrzegać zjawiska zagrożenia bezpieczeństwa w kontekście geograficzno-historycznym, potrafi oceniać wydarzenia historyczne z punktu widzenia funkcjonowania systemu bezpieczeństwa	P6S_UW
K_U12	potrafi zbierać, przetwarzać i wykorzystywać informacje oraz stosować technologie informacyjne i oprogramowanie specjalistyczne w celu realizacji zadań bezpieczeństwa wewnętrznego bądź bezpieczeństwa narodowego	P6S_UW
K_U13	potrafi ocenić przydatność praktyczną w odniesieniu do konkretnej sytuacji typowych metod, procedur, instrumentów i praktyk dostępnych w ramach nauk o bezpieczeństwie, a istotnych dla efektywności działania systemu organów bezpieczeństwa	P6S_UW

K_U14	potrafi formułować i analizować sposoby praktycznego reagowania w sytuacjach kryzysowych zarówno na szczeblu krajowym, jak i lokalnym	P6S_UW
K_U15	potrafi analizować prawne aspekty bezpieczeństwa osób, mienia, obszarów i obiektów; potrafi organizować i nadzorować system ochrony wraz wykorzystaniem różnych rodzajów broni palnej; potrafi w sposób bezpieczny posługiwać się bronią palną	P6S_UW
K_U16	potrafi udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej; potrafi stosować zasady bezpieczeństwa i higieny pracy	P6S_UW
K_U17	potrafi komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla kierunku bezpieczeństwo, w języku polskim oraz obcym, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P6S_UK
K_U18	potrafi komunikować się na tematy związane z obszarem bezpieczeństwa ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców a także inne wystąpienia w języku polskim oraz potrafi efektywnie komunikować się w języku polskim i w wybranym języku obcym	P6S_UK
K_U19	potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role, w tym potrafi współpracować w poszanowaniu odmienności poglądów, a także potrafi inspirować i brać udział w przedsięwzięciach grupowych, w tym przygotowywać i realizować projekty społeczne, gospodarcze oraz inne, z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych, finansowych i społecznych	P6S_UO
K_U20	potrafi przeanalizować i ocenić własne działania oraz wskazać te sfery, które należy zmodyfikować w celu podniesienia ich sprawności i efektywności zarówno w sferze pracy zawodowej, jak i ewentualnej aktywności na rzecz społeczności lokalnej	P6S_UO

K_U21	potrafi wykonywać ćwiczenia fizyczne i uczestniczy w grach zespołowych oraz przestrzega ich reguł, utrzymuje kondycję fizyczną do wymogów sprawnościowych oraz w celu zastosowania w praktyce taktyk i technik interwencji	P6S_UO
K_U22	potrafi uczyć się przez całe życie, zarówno w ramach samorozwoju, jak i w ramach różnego rodzaju form kształcenia dla dorosłych	P6S_UU
K_K01	jest gotów do krytycznej oceny nabytej wiedzy oraz obieranych treści w zakresie bezpieczeństwa	P6S_KK
K_K02	jest gotów do prawidłowej identyfikacji i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu, opierając swoje wybory na wiedzy merytorycznej, przyswojonych podstawach etycznych z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych i organizacyjnych	P6S_KO
K_K03	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, a także do wypełniania zobowiązań społecznych oraz współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, podchodzić do rozwiązywania problemów w sposób kreatywny, potrafi nie tylko kreować rzeczywistość, ale także reagować na zaistniałe okoliczności i uwarunkowania	P6S_KO
K_K04	jest gotów do określania priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania; zbudować właściwą hierarchię celów wykorzystywaną w procesie podejmowania decyzji, zarówno w sferze pracy zawodowej, jak i w obszarze działalności społecznej, a także w warunkach prowadzenia działalności gospodarczej w gospodarce wolnorynkowej	P6S_KO
K_K05	ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny; podejmuje refleksje na tematy etyczne, przestrzega zasad etyki zawodowej	P6S_KO

3.2. Pokrycie ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji 6 PRK przez kierunkowe efekty uczenia się

Tabela 4. Pokrycie ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji 6 PRK przez kierunkowe efekty uczenia się

Kod składnika opisu charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji	Opis charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej	Opis efektów uczenia się dla kierunku <i>Bezpieczeństwo</i>	Symbole kierunkowych efektów uczenia się
WIEDZA – ZNA I ROZUMIE			

<i>P6S_WG</i> <i>Zakres i głębia -</i> <i>kompletność</i> <i>perspektywy</i> <i>poznawczej i</i> <i>zależności</i>	w zaawansowanym stopniu - wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej - właściwe dla programu studiów, w przypadku studiów o profilu praktycznym - również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem	w zaawansowanym stopniu ma interdyscyplinarną wiedzę z zakresu nauk społecznych, w szczególności z nauk o bezpieczeństwie i wybranych aspektów nauk humanistycznych, zna ich miejsce wśród innych obszarów naukowych oraz ma wiedzę na temat ich powiązań z tymi obszarami, zwłaszcza w aspektach istotnych dla praktyki zawodowej	K_W01
		w zaawansowanym stopniu rozumie zasady funkcjonowania demokratycznego państwa prawa; systemu politycznego państw, a także polityki bezpieczeństwa państwa oraz zna ich praktyczny wymiar	K_W02
		w zaawansowanym stopniu zna przyczyny, przebieg i konsekwencje współczesnych procesów społecznych, gospodarczych i politycznych zachodzących w przestrzeni geograficznej	K_W03
		zna, w stopniu zaawansowanym, system bezpieczeństwa i obronności państwa; ma wiedzę o typowych rodzajach struktur, organów i instytucji administracji publicznej oraz organów ochrony prawnej, a także organów bezpieczeństwa państwa; ma wiedzę o relacjach zachodzących między tymi strukturami i instytucjami na poziomie lokalnym, regionalnym, państwowym oraz ponadpaństwowym, z uwzględnieniem praktyki ich działania	K_W04
		ma zaawansowaną wiedzę na temat biologicznych i psychologicznych mechanizmów zachowań człowieka, ma podstawową wiedzę na temat rozwoju człowieka zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym	K_W05
		ma zaawansowaną wiedzę o systemie instytucjonalnym Unii Europejskiej oraz jej organizacji wewnętrznej w zakresie bezpieczeństwa, a także występujących w praktyce powiązań prawnych i organizacyjnych między elementami tej struktury, a także	K_W06

		organami UE a państwami członkowskimi	
		zna i rozumie, w stopniu zaawansowanym, pojęcia z zakresu prawa, w tym w szczególności prawa i procedury administracyjnej, prawa karnego i prawa wykroczeń oraz postępowania karnego oraz w sprawach o wykroczenia	K_W07
		w stopniu zaawansowanym posiada wiedzę na temat ochrony i bezpieczeństwa funkcjonowania poszczególnych sektorów działalności państwa na poziomie ogólnokrajowym oraz lokalnym (w tym bezpieczeństwa finansowego, energetycznego, cyberprzestrzeni, imprez masowych, komunikacji i transportu, systemów bankowych)	K_W08
		ma zaawansowaną wiedzę na temat prawnych aspektów bezpieczeństwa i ochrony osób i mienia, zna rodzaje broni palnej, amunicji oraz wyposażenia specjalnego	K_W09
P6S WK Kontekst - uwarunkowania, skutki	- fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości	w stopniu zaawansowanym posiada wiedzę na temat ekonomicznych, prawnych, etycznych i innych uwarunkowań działalności zawodowej w sektorze powiązanym z bezpieczeństwem; zna i rozumie pojęcie praw człowieka, a także prawa autorskiego i praw pokrewnych z uwzględnieniem niezbędnych elementów nauk ekonomicznych, w szczególności w zakresie zastosowania tych norm i praw w praktyce zawodowej	K_W10

		rozumie zasady funkcjonowania systemów zarządzania bezpieczeństwem w tym danych osobowych i informacji niejawnych na gruncie prawa międzynarodowego, europejskiego i polskiego, w aspektach szczególnie istotnych dla praktyki zawodowej	K_W11
		w stopniu zaawansowanym zna zasady prowadzenia postępowania w zakresie procedury administracyjnej, karnej, w sprawach o wykroczenia, zna sposoby dokumentowania czynności kryminalistycznych	K_W12
		posiada zaawansowaną wiedzę o zjawisku terroryzmu w świecie współczesnym i jego uwarunkowaniach społecznych, ekonomicznych i psychologicznych; zna konwencjonalne i niekonwencjonalne metody prowadzenia zorganizowanej działalności przestępczej; zna metody i sposoby zapobiegania i przestępczości zorganizowanej oraz terroryzmowi	K_W13
		ma zaawansowaną wiedzę o strukturach samorządu terytorialnego, ich zadaniach i kompetencjach w zakresie zarządzania w sytuacjach kryzysowych oraz praktyce jego działania, ze szczególnym uwzględnieniem realizacji potrzeb członków wspólnot lokalnych i zapewnienia bezpieczeństwa na poziomie lokalnym, a także ma wiedzę co do powiązań między tymi strukturami oraz między nimi a otoczeniem, zwłaszcza w sferze lokalnej aktywności społecznej	K_W14
UMIEJĘTNOŚCI - POTRAFI			
P6S UW Wykorzystanie wiedzy - rozwiązywane	wykorzystywać posiadaną wiedzę: - formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz wykonywać zadania w warunkach	potrafi określać zasady i wartości na jakich powinien opierać się system instytucjonalny, funkcjonalny i polityczny demokratycznego państwa prawa	K_U01

<i>problemy i wykonywane zadania</i>	nie w pełni przewidywalnych przez: - właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji, - dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych wykorzystywać posiadaną wiedzę - formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów - w przypadku studiów o profilu praktycznym	potrafi wyinterpretować normy z obowiązujących przepisów prawa polskiego, europejskiego, a także międzynarodowego, a także stosować je w praktyce życia zawodowego i społecznego w ramach rozwiązywania problemów występującego w działalności bezpieczeństwa państwa oraz porządku publicznego oraz podmiotów z otoczenia tych organów; w tej interpretacji posługuje się prawidłowym aparatem pojęciowym i właściwym zespołem reguł prawnych i etycznych	K_U02
		potrafi identyfikować determinanty bezpieczeństwa społecznego; potrafi ocenić rolę administracji publicznej rządowej i samorządowej w utrzymywaniu bezpieczeństwa społecznego	K_U03
		potrafi dostrzegać i analizować zagrożenia w obszarze bezpieczeństwa państwa; potrafi ocenić działanie organów państwa w sferze zapewnienia bezpieczeństwa na różnych obszarach jego działalności, w tym bezpieczeństwa finansowego, energetycznego, cyberprzestrzeni, społeczności lokalnych, imprez masowych, komunikacji i transportu, systemów bankowych	K_U04
		potrafi analizować psychologiczne i biologiczne aspekty funkcjonowania człowieka; formułuje i charakteryzuje rodzaje patologii społecznych oraz potrafi przypisać ich wpływ na rozwój przestępczości w środowisku	K_U05
		potrafi wykorzystywać w praktyce posiadany zasób wiedzy z zakresu nauk społecznych do zdefiniowania, oceny oraz rozwiązywania konkretnych stanów faktycznych charakterystycznych dla sektora bezpieczeństwa zarówno wewnętrznego, jak i narodowego w tym zjawisk terrorystycznych i przestępczości zorganizowanej oraz do prognozowania odpowiednich procesów i zjawisk istotnych dla rozwoju tych zadań na rzecz określonych społeczności	K_U06
		potrafi wykorzystać wiedzę na temat metod i technik pozyskiwania informacji z ogólnodostępnych źródeł oraz ich wykorzystania w praktyce	K_U07

		zawodowej; potrafi we właściwy sposób dobierać źródła i dokonywać ich krytycznej oceny	
		potrafi przygotować podstawową dokumentację z zakresu działania i w zakresie kompetencji organów bezpieczeństwa	K_U08
		potrafi rozpoznawać, analizować i interpretować zjawiska i procesy związane z obszarami bezpieczeństwa europejskiego i międzynarodowego; potrafi dokonywać oceny sytuacji międzynarodowej w kontekście zagrożeń, potrafi konstruować procedury w celu uniknięcia zagrożenia	K_U09
		potrafi przeprowadzić czynności w postępowaniu administracyjnym, karnym i w sprawach o wykroczenia; potrafi analizować, zabezpieczać, przechowywać i dokumentować zdobyty materiał dowodowy	K_U10
		potrafi postrzegać zjawiska zagrożenia bezpieczeństwa w kontekście geograficzno-historycznym, potrafi oceniać wydarzenia historyczne z punktu widzenia funkcjonowania systemu bezpieczeństwa	K_U11
		potrafi zbierać, przetwarzać i wykorzystywać informacje oraz stosować technologie informacyjne i oprogramowanie specjalistyczne w celu realizacji zadań bezpieczeństwa wewnętrznego bądź bezpieczeństwa narodowego	K_U12
		potrafi ocenić przydatność praktyczną w odniesieniu do konkretnej sytuacji typowych metod, procedur, instrumentów i praktyk dostępnych w ramach nauk o bezpieczeństwie, a istotnych dla efektywności działania systemu organów bezpieczeństwa	K_U13

		potrafi formułować i analizować sposoby praktycznego reagowania w sytuacjach kryzysowych zarówno na szczeblu krajowym, jak i lokalnym	K_U14
		potrafi analizować prawne aspekty bezpieczeństwa osób, mienia, obszarów i obiektów; potrafi organizować i nadzorować system ochrony wraz wykorzystaniem różnych rodzajów broni palnej; potrafi w sposób bezpieczny posługiwać się bronią palną	K_U15
		potrafi udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej; potrafi stosować zasady bezpieczeństwa i higieny pracy	K_U16
P6S_UK Komunikowanie się - odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym	komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii brać udział w debacie - przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich	potrafi komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla kierunku bezpieczeństwo, w języku polskim oraz obcym, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	K_U17
		potrafi komunikować się na tematy związane z obszarem bezpieczeństwa ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców a także inne wystąpienia w języku polskim oraz potrafi efektywnie komunikować się w języku polskim i w wybranym języku obcym	K_U18
P6S_UO Organizacja pracy - planowanie i praca zespołowa	planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole	potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role, w tym potrafi współpracować w poszanowaniu odmienności poglądów, a także potrafi	K_U19

	współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym)	inspirować i brać udział w przedsięwzięciach grupowych, w tym przygotowywać i realizować projekty społeczne, gospodarcze oraz inne, z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych, finansowych i społecznych	
potrafi przeanalizować i ocenić własne działania oraz wskazać te sfery, które należy zmodyfikować w celu podniesienia ich sprawności i efektywności zarówno w sferze pracy zawodowej, jak i ewentualnej aktywności na rzecz społeczności lokalnej		K_U20	
potrafi wykonywać ćwiczenia fizyczne i uczestniczy w grach zespołowych oraz przestrzega ich reguł, utrzymuje kondycje fizyczną do wymogów sprawnościowych oraz w celu zastosowania w praktyce taktyk i technik interwencji		K_U21	
<i>P6S_UU Uczenie się - planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób</i>	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie	potrafi uczyć się przez całe życie, zarówno w ramach samorozwoju, jak i w ramach różnego rodzaju form kształcenia dla dorosłych	K_U22
KOMPETENCJE – JEST GOTÓW DO			
<i>P6S_KK Oceny - krytyczne podejście</i>	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	jest gotów do krytycznej oceny nabytej wiedzy oraz odbieranych treści w zakresie bezpieczeństwa	K_K01
<i>P6S_KO Odpowiedzialność - wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego</i>	-wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego - inicjowania działań na rzecz interesu publicznego	jest gotów do prawidłowej identyfikacji i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu, opierając swoje wybory na wiedzy merytorycznej, przyswojonych podstawach etycznych z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych i organizacyjnych	K_K02

	- myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, a także do wypełniania zobowiązań społecznych oraz współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, podchodzić do rozwiązywania problemów w sposób kreatywny, potrafi nie tylko kreować rzeczywistość, ale także reagować na zaistniałe okoliczności i uwarunkowania	K_K03
<i>P6S_KR</i> <i>Rola zawodowa - niezależność i rozwój etosu</i>	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym: - przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych, - dbałości o dorobek i tradycje zawodu	jest gotów do określania priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania; zbudować właściwą hierarchię celów wykorzystywaną w procesie podejmowania decyzji, zarówno w sferze pracy zawodowej, jak i w obszarze działalności społecznej, a także w warunkach prowadzenia działalności gospodarczej w gospodarce wolnorynkowej	K_K04
		ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny; podejmuje refleksje na tematy etyczne, przestrzega zasad etyki zawodowej	K_K05

3.3 Zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów

Nazwa kierunku: BEZPIECZEŃSTWO Poziom studiów: Studia pierwszego stopnia Poziom kwalifikacji PRK: 6 Profil studiów: profil praktyczny Dziedzina naukowa: dziedzina nauk społecznych Dyscyplina: nauki o bezpieczeństwie, nauki prawne, nauki o polityce i administracji Dyscyplina wiodąca: nauki o bezpieczeństwie Czas trwania studiów: 6 semestrów Liczba punktów ECTS: 180			
Opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia uwzględnia: – uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomów 6–7 określone w <i>Ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji</i> (Dz. U. z 2016 r. poz. 64 i 1010, tekst jednolity z 25 października 2018, poz. 2153) – charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–7 PRK typowe określone w <i>Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4–poziomy 6–8, część 1</i> (Dz. U. z 14 listopada 2018, poz. 2218)			
Przedmiot	Efekty uczenia się	Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się	Sposoby realizacji i oceniania efektów uczenia się
BLOK PRZEDMIOTÓW OGÓLNOUCZELNIANYCH			

Język obcy do wyboru: j. angielski, j. niemiecki, j. rosyjski 8 ptk ECTS	K_U17 K_U18 K_K03	Ćwiczenia: 1. Rozwijanie sprawności językowych w zakresie stosowania czasów gramatycznych do wyrażania przeszłości, teraźniejszości i przyszłości; 2. Rozwijanie sprawności językowych w zakresie budowania zdań prostych i złożonych (przydawkowych, okolicznikowych celu, czasu, sposobu, warunkowych); 3. Budowanie konstrukcji bezokolicznikowych; 4. Stosowanie czasowników modalnych do wyrażenia zaleceń, nakazów, zakazów; 5. Stosowanie imiesłów w funkcji przydawki; 6. Wykorzystanie w komunikacji strony biernej; 7. Sposoby odczytywania informacji wyrażonej za pomocą formy zależnej; 8. Utrwalanie sposobów odmieniania przymiotników i rzeczowników; 9. Rozwijanie sprawności formułowania poleceń / nakazów używając trybu rozkazującego oraz przypuszczeń / życzeń za pomocą trybu przypuszczającego; 10. Rozwijanie sprawności językowych w zakresie wyrażania porównań stosując stopniowanie przymiotników i przysłówków; 11. Doskonalenie sprawności językowych w zakresie określania położenia używając przyimków; 12. Usprawnianie językowe w zakresie zasad słowotwórstwa.	Ocena formująca: F1 - sprawdzian ustny wiedzy, umiejętności F2 - sprawdzian pisemny wiedzy, umiejętności F3 - sprawdzian praktyczny umiejętności F4 - obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje F7 – aktywność Ocena podsumowująca: P4 - zaliczenie ustne na ocenę
Szkolenie BHP	K_U16	Instruktaż Szkolenie obejmuje zagadnienia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, w szczególności z prawami i obowiązkami studenta/pracownika związanymi z BHP: 1. Wybrane regulacje prawne z zakresu prawa pracy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy 2. Postęp w zakresie oceny zagrożeń czynnikami występującymi w	Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje F7 – aktywność Ocena podsumowująca: Zaliczenie bez oceny

		procesach pracy oraz w zakresie metod ochrony przed zagrożeniami dla zdrowia i życia pracowników 3. Problemy związane z organizacją stanowisk prewencji w terenie przy różnego rodzaju działalności i interwencjach dla społeczeństwa. 4. Postępowanie w razie wypadków i w sytuacjach zagrożeń (np. pożaru, awarii). Szczegółowe zasady powiadamiania służb wewnętrznych o zaistniałym zdarzeniu wypadkowym.	
Szkolenie biblioteczne	K_W10	Instruktaż 1. Infrastruktura biblioteki: siedziba, godziny otwarcia; dane kontaktowe, rodzaje czytelni 2. Zasady korzystania ze zbiorów i usług biblioteki: regulaminy wypożyczalni i czytelni, korzystanie z komputerów i Internetu 3. Tematyka zbiorów i ich rozmieszczenie w bibliotece. 4. Zasady korzystania z katalogu komputerowego biblioteki: rodzaje katalogów, opis katalogowy książki, rozdziału, artykułu, bibliografia i opis bibliograficzny, przeszukiwanie katalogu, umiejętność zlokalizowania książki, czasopisma, dokumentu elektronicznego; sygnatura.	Instruktaż – zaliczenie bez oceny
Zaawansowana wypowiedź akademicka 1 pkt ECTS	K_W01 K_U22 K_K01	Ćwiczenia: 1. Kryteria poprawności językowej; zgodność z systemem językowym; zgodność ze zwyczajem społecznym. Norma językowa – norma wzorcowa i norma użytkowa 2. Język mówiony i język pisany – kod mówiony a kod pisany. Planowanie i konstruowanie wypowiedzi ustnych i pisemnych -różnice 3. Błędy językowe – błędy gramatyczne, błędy fleksyjne, błędy składniowe, błędy leksykalne, błędy fonetyczne, błędy stylistyczne, błędy ortograficzne i interpunkcyjne w	Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje F7 – aktywność Ocena podsumowująca: P3 - zaliczenie pisemne na ocenę P7 - esej

		tekstach pisanych. Analiza błędów 4. Pułapki ortograficzne i łamigłówki językowe we współczesnej polszczyźnie; odmiany językowe. Pleonazmy, kolokwializmy, frazeologizmy. Skróty i skrótowce – zasady pisowni i odmiany oraz zastosowanie w teksach pisanych 5. Komunikacja werbalna i niewerbalna. Etos mówcy. Wystąpienie publiczne, wystąpienie promocyjne. Struktura prezentacji – prezentacja liniowa i rozgałęziona. Techniki konstruowania wypowiedzi ustnej jako wystąpienia Etykieta językowa. Język wypowiedzi publicznej. 6. Zasady tworzenia tekstu użytkowego, m.in.: referat, sprawozdanie, raport, tekst urzędowy (poprawność językowa, spójność, skuteczność komunikacyjna). Komunikatywność wypowiedzi pisemnej (czytelność, poprawność stylistyczna, składniowa). Styl oficjalny a styl urzędowy. Stosowność stylu w tekstach	
Przysposobienie akademickie	K_U19 K_K05	Konwersatorium: 1. Proces kształcenia, program kształcenia, plany studiów i zajęć, efekty kształcenia, efekty uczenia się, ECTS, weryfikacja efektów, ocenianie, dyplomowanie, organizacja kształcenia, roku akademickiego i studiów. Tryb studiowania. Międzynarodowa wymiana studencka. 2. Rozwiązywane typowych sytuacji związanych z realizacją procesu kształcenia się i studiowania przez studenta w PWSZ w Wałczu na drodze studiowania przepisów i/lub wywiadu własnego u osób funkcyjnych. Rozwiązywanie problemów dydaktycznych, osobistych,	Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje F7 – aktywność Zaliczenie bez oceny

		itp. w ramach uregulowań w PWSZ w Wałczu 3. Podstawy formalne związane z funkcjonowaniem jako student i członek społeczności akademickiej oraz wpływem studenta na organizację procesu kształcenia i jakości kształcenia 4. Samorząd studencki, jego rola, uprawnienia i organizacja 5. Wewnętrzny System Zapewniania Jakości i rola studentów w systemie. Ankiety jakościowe i ocena nauczycieli oraz innych osób prowadzących zajęcia	
Wychowanie fizyczne	K_U21	Ćwiczenia: 1. Gimnastyka korekcyjna. Znaczenie ćwiczeń rozciągających i korekcyjnych w niwelowaniu wad postawy. 2. Gry zespołowe (piłka nożna, piłka siatkowa, piłka koszykowa, piłka ręczna). Doskonalenie wiedzy na temat techniki i taktyki gry. Doskonalenie i stosowanie w grze aktualnych przepisów gry. Doskonalenie pełnienia funkcji sędziego. 3. Aerobik. Ćwiczenia wzmacniające i kształtujące mięśnie posturalne	Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów F7 – aktywność Ocena podsumowująca: Zaliczenie bez oceny
Ochrona własności intelektualnej 1 pkt ECTS	K_W07 K_W10 K_U02 K_K01	Wykład: 1. Monopole intelektualne. Źródła praw na dobrach niematerialnych. Pojęcie „prawo własności intelektualnej”. Zakres prawnej ochrony własności intelektualnej. Gospodarcze znaczenie własności intelektualnej. Ochrona własności intelektualnej w Polsce. Źródła prawa krajowego i międzynarodowego w zakresie ochrony własności intelektualnej. 2. Zakres przedmiotowy prawa autorskiego. Utwory i ich rodzaje. Prawo autorskie a prawa pokrewne. Rodzaje i przykłady praw pokrewnych. Zakres podmiotowy prawa autorskiego. Autorskie prawa osobiste i	Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P3 - zaliczenie pisemne na ocenę

		autorskie prawa majątkowe – charakterystyka i różnice między nimi. 3. Okres ochrony utworu w Polsce i na świecie (przykłady). Domena publiczna – pojęcie i charakterystyka. Sposoby korzystania z utworu. Dozwolony prywatny i publiczny – charakterystyka i przykłady. Prawo cytatu. Plagiat i autoplagiat. Odpowiedzialność za naruszenie praw autorskich: cywilna, karna i pracownicza. 4. Umowa o przekazaniu praw. Umowa licencyjna i jej rodzaje. Warunki umowy licencyjnej. Wolne licencje i licencje Creative Commons. Organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i pokrewnymi oraz formy ich działania. Przykłady organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi. 5. Pojęcie własności przemysłowej. Prawa własności przemysłowej. Projekty wynalazcze i oznaczenia handlowe. Pojęcie patentu. Ograniczenia dotyczące praw własności przemysłowej. Rejestracja praw własności przemysłowej. Międzynarodowa ochrona własności przemysłowej. Umowy o przeniesienie praw własności przemysłowej oraz umowy licencyjne. Naruszenie praw własności przemysłowej. 6. Bazy danych. Uprawnienia producenta baz danych i czas ochrony. Naruszenia prawa do bazy danych. Zasady zwalczania nieuczciwej konkurencji. Przepisy i przykłady działań w zakresie	
--	--	---	--

		zwalczanie nieuczciwej konkurencji. Odpowiedzialność cywilnoprawna.	
Technologie informacyjne 1 ptk ECTS	K_W01 K_U12 K_K01	Laboratorium: 1. Edytory tekstów w pracy związanej z zapewnieniem bezpieczeństwa. 2. Arkusze kalkulacyjne w zarządzaniu 3. Oprogramowanie prezentacyjne i graficzne.	Ocena formująca: F3 - sprawdzian praktyczny umiejętności F7 – aktywność Ocena podsumowująca: P3 - zaliczenie pisemne na ocenę P5 – projekt i scenariusz
BLOK PRZEDMIOTÓW PODSTAWOWYCH			
Psychologia 4 ptk ECTS	KW_01 KW_05 KU_05 KK_02	Wykład: 1. Definicja psychologii. Przedmiot, zadania i miejsce psychologii wśród innych nauk. Podstawowe działy psychologii. Główne koncepcje psychologiczne. 2. Procesy poznawcze i ich znaczenie w orientacji i rozumieniu otaczającej rzeczywistości – spostrzeganie, uwaga, pamięć, myślenie i rozwiązywanie problemów 3. Emocje i kontrola poznawcza. Składniki procesu emocjonalnego. Reakcje emocjonalne i komunikacja niewerbalna. 4. Stres psychologiczny. Rodzaje sytuacji trudnych. Fazy reakcji na stres i działanie w sytuacji stresu. Metody radzenia sobie ze stresem i budowanie odporności na stres 5. Osobowość i różnice indywidualne. Główne ujęcia teoretyczne. Struktura „Ja” i jej związek z funkcjonowaniem jednostki 6. Mechanizmy rządzące zachowaniami w grupie społecznej oraz style kierowania grupą. Relacje interpersonalne. Wpływ grupy na jednostkę. Psychologia tłumu 7. Zachowania agresywne. Rodzaje i uwarunkowania agresji. Sposoby zmniejszania. i zapobiegania agresji. Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym. Metody reagowania na konflikty. Ćwiczenia: 1. Techniki komunikacyjne. Zajęcia praktyczne z zakresu zastosowania	Wykład Ocena podsumowująca P1 -egzamin pisemny P2 - egzamin ustny Ćwiczenia Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć:ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P3 - zaliczenie pisemne naocenę

		technik komunikacyjnych w sytuacjach typowych dla imprezy masowej. 2. Psychologia tłumu i przeciwdziałania zachowaniom agresywnym. Wybrane zagadnienia z teorii i praktyki zachowań agresywnych 3. Metody reagowania na konflikt. Elementy prenegocjacji. 4. Analiza społeczeństwa: pojęcie i struktura grupy społecznej, klasyfikacja grupy społecznej, pojęcie tłumu i innych zbiorowości, oparte na podobieństwie zachowań, subkultury kibiców sportowych oraz chuliganów stadionowych 5. Analiza ważniejszych procesów społecznych: współpraca służby porządkowej i służby informacyjnej z uczestnikami imprezy masowej, konflikt interesów pomiędzy służbami organizatora imprezy masowej a uczestnikami imprezy masowej, zasady podejmowania decyzji w sytuacjach konfliktowych 6. Zapamiętywanie – rodzaje pamięci, efektywne techniki zapamiętywania. Budowa portretu pamięciowego 7. Postawy, pojęcie, komponenty, cechy i rodzaje postaw, kształtowanie i zmiana postaw 8. Poczucie, potrzeby, mechanizmy obronne, reakcje na zagrożenia	
Podstawy przedsiębiorczości 2 ptk ECTS	K_W03 K_W10 K_U06 K_K03 K_K04	Konwersatorium: 1. Wprowadzenie do przedsiębiorczości. Przedsiębiorczość i przedsiębiorca. Pojęcia, definicje, modele 2. Główne uwarunkowania i determinanty rozwoju przedsiębiorczości 3. Wybrane formy prawno-organizacyjne przedsiębiorstwa 4. Specyfika zarządzania przedsiębiorstwami typu smallbiznes 5. Omówienie przykładów przedsiębiorczości i przedsiębiorców w Polsce i na świecie 6. Procedura zakładania przedsiębiorstwa 7. Organizacja systemu finansowo-księgowego oraz	Konwersatorium: Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć:ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P3 – zaliczenie pisemne P6 - prezentacja

		źródła finansowania 8. Biznes plan – przyczyny tworzenia, funkcje i formy	
Etyka zawodowa funkcjonariuszy publicznych 1 ptk ECTS	K_W01 K_W10 K_U02 K_K02 K_K05	Konwersatorium: 1. Miejsce etyki wśród obszarów naukowych, jej pojęcie i przedmiot. Działy i funkcje etyki 2. Zawód jako rola społeczna. Definicja zawodu zaufania publicznego i jego klasyfikacja. Definicja deontologii zawodowej 3. System wartości funkcjonariuszy państwowych. Etyka zawodowa - definicje, znaczenie, odróżnienie moralności i etyki 4. Kodeksy służb mundurowych w Polsce 5. Normy etyczne służb mundurowych w wybranych państwach. 6. Dylematy moralne w służbie funkcjonariusza publicznego. Analiza i próby rozstrzygnięcia. Obszary wrażliwe na naruszenie standardów etycznych 7. Konsekwencje naruszenia norm etycznych	Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć:ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje F6 – prace zespołowe Ocena podsumowująca: P3 - zaliczenie pisemne na ocenę P6 - prezentacja
Organy i instytucje ochrony prawnej 5 ptk ECTS	K_W02 K_W04 K_U02 K_U03 K_K01	1. Organy i instytucje ochrony prawnej – zagadnienia wstępne z omówieniem z jakimi pojęciami student spotka się w ramach przedmiotu 2.Ochrona prawna i jej rodzaje. 3.Klasyfikacja organów ochrony prawnej. 4.Ustrój organów ochrony prawnej Ćwiczenia: 1.Prokuratura (struktura organizacyjna, prawa i obowiązki, odpowiedzialność karna i dyscyplinarna) 2.Sądy i Trybunały (struktura sądownictwa, w Polsce, Sąd Najwyższy, sądy powszechne, Naczelny Sąd Administracyjny, Trybunał Konstytucyjny, Trybunał Stanu). 3.Najwyższa Izba Kontroli, 4.Rzecznik Praw Obywatelskich, Rzecznik Praw Dziecka. 5.Notariat, Adwokatura, komornicy sądowi, radcy prawni. 6.Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencja Wywiadu 7.Centralne Biuro Antykorupcyjne 8.Powiatowy (miejski) Rzecznik praw konsumentów.	Wykład: Ocena podsumowująca P1 - egzamin pisemny Ćwiczenia: Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć:ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P3 - zaliczenie pisemne na ocenę

Bezpieczeństwo wewnętrzne UE 2 ptk ECTS	K_W01 K_W06 K_U02 K_U09 K_U11 K_K01	Konwersatorium: 1. Kształtowanie się i rozwój bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej 2. Podstawy traktatowe współpracy w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego 3. Strategia bezpieczeństwa wewnętrznego UE 4. Instytucje UE w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego 5. Charakterystyka polityk UE w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego 6. Działania UE w zakresie zwalczania przestępczości i zagrożeń dla bezpieczeństwa wewnętrznego	Ocena formująca: F5 – dyskusje F7 – aktywność Ocena podsumowująca: P3 - zaliczenie pisemne na ocenę P6 - prezentacja
Administracja publiczna 3 ptk ECTS	K_W01 K_W04 K_W14 K_U03 K_U06 K_K01	Konwersatorium: 1. Administracja – uwagi ogólne 2. Podmioty administracji publicznej 3. Struktura administracji publicznej i związki między jej podmiotami 4. Administracja rządowa 5. Samorząd terytorialny 6. Formy kontroli administracji publicznej	Konwersatorium: Ocena formująca: F5 – dyskusje F7 – aktywność F8 - prezentacja Ocena podsumowująca: P3 - zaliczenie pisemne na ocenę
Geografia 2 ptk ECTS	K_W03 K_U11 K_K01	Konwersatorium: 1. Geografia ekonomiczna społeczno-ekonomiczna jako dyscyplina naukowa (przedmiot i cele, dyscypliny szczegółowe, główne kierunki badawcze). Kierunki wyjaśniające zależności między środowiskiem przyrodniczym a społeczeństwem. Wpływ środowiska geograficznego na rozwój gospodarczy. Wpływ człowieka na środowisko geograficzne. 2. Współczesna mapa polityczno-gospodarcza świata i przyczyny jej zmian. Kolonializm. Ważniejsze terytoria zależne i niesamodzielne. 3. Zagadnienia demograficzne na świecie i w Polsce. Przyczyny zróżnicowania rozmieszczenia ludności na świecie i w Polsce. Migracje ludności - ich przyczyny i skutki. Zróżnicowanie biologiczne, społeczne, językowe, kulturowo-religijne ludności. Przykłady wpływu religii na życie społeczno-gospodarcze. Urbanizacja. 4. Gospodarka rolno-żywnościowa. Uwarunkowania przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa.	Konwersatorium: Ocena formująca F4 - obserwacja zajęć: ćwiczeń, konwersatoriów, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P7 - esej

		Podstawowe problemy wyżywienia ludności świata. Rozmieszczenie, użyteczność i produkcji ważnych gospodarczo roślin i zwierząt na świecie i w Polsce. Rybołówstwo. Leśnictwo. 5.Przemysł i uwarunkowania jego rozmieszczenia. Problemy restrukturyzacji przemysłu. Najważniejsze gałęzie przemysłu wydobywczego i przetwórczego. Przemysł energetyczny, samochodowy, wysokich technologii. 6.Rola transportu i łączności w rozwoju gospodarczym świata. Turystyka - fenomen społeczno-gospodarczy XX i XXI wieku. Znaczenie turystyki w rozwoju gospodarczym wybranych regionów świata i Polski. 7.Handel zagraniczny - jeden z przejawów geograficznego podziału pracy. Przykłady struktury towarowej i przestrzennej handlu zagranicznego. 8.Płaszczyzny współpracy międzynarodowej. Ważniejsze organizacje międzynarodowe. Proces integracji gospodarczej. UE – cele, rozwój przestrzenny, korzyści i koszty międzynarodowej integracji. Obszary napięć i konfliktów na świecie, przykłady ich następstw polityczno-społeczno-gospodarczych. 9.Procesy globalizacji w gospodarce i życiu społeczeństw (formy globalizacji, główne podmioty globalizacji, granice procesów globalizacji). Globalne problemy współczesnego świata.	
Mediacje i negocjacje 2 ptk ECTS	K_W01 K_U18 K_K02	Konwersatorium: 1. Pojęcie negocjacji: ich znaczeniew życiu społecznym oraz w sektorze publicznym. Zasady skutecznych negocjacji 2. Konflikt: współczesny i tradycyjny pogląd na konflikt, struktura konfliktu, kierowanie konfliktem. Negocjacje metodą rozwiązywania konfliktów. Sposoby stymulowania konfliktu 3. Metody rozwiązywania konfliktów sposobami poza negocjacyjnymi: facylitacje, mediacje, arbitraż, sąd. Style negocjacji: negocjacje miękkie, twarde, przyjacielskie, partnerskie.Zalety i wady różnych stylów 4. Techniki, triki negocjacyjne:	Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć:ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje F7 – aktywność Ocena podsumowująca: P6 - prezentacja

		Skuteczność różnych technik negocjacji. Fazy i etapy negocjacji. Przykłady trików wykorzystywanych w negocjacjach Różnice kulturowe i dystans psychiczny w negocjacjach 5. Niewerbalny i werbalny aspekt negocjacji: mowa ciała, postawy, gesty, dźwięki i ich znaczenie. Rodzaje komunikatów 6. Psychologiczne uwarunkowania negocjacji. Terytorium psychologiczne. Skuteczne odmawianie. Asertywność: i jej znaczenie w negocjacjach	
System instytucjonalny bezpieczeństwa państwa 3 ptk ECTS	K_W02 K_W04 K_U01 K_U03 K_K01	Wykład: 1. Wprowadzenie do bezpieczeństwa. Pojęcia, definicje, modele 2. Prawne podstawy bezpieczeństwa w Polsce 3. Instytucje bezpieczeństwa w Polsce 4. Główne uwarunkowania i determinanty rozwoju bezpieczeństwa 5. Działalność wybranych instytucji bezpieczeństwa 6. Teorie bezpieczeństwa instytucjonalnego Ćwiczenia: 1. Omówienie podstaw bezpieczeństwa systemu instytucjonalnego w Polsce 2. Możliwości i granice ingerencji państwa w wolności obywatelskie - debata 3. Organizacja bezpieczeństwa wewnętrznego - debata 4. Porównanie działalności wybranych instytucji bezpieczeństwa państwa - case study 5. Dostęp do broni – debata/case study 6. Kryzys migracyjny – debata 7. Bezpieczeństwo epidemiczne - debata 8. Historia wybranych służb specjalnych w Polsce – zadanie 9. Historia wybranych służb specjalnych na świecie – zadanie	Wykład: Ocena podsumowująca: P1 – egzamin pisemny Ćwiczenia: Ocena formująca: F5 – dyskusje F6 – prace zespołowe Ocena podsumowująca: P6 - prezentacja
System instytucjonalny bezpieczeństwa państwa 4 ptk ECTS	K_W02 K_W03 K_U01 K_U03 K_K02	Wykład: 1. Państwo i społeczeństwo 2. Bezpieczeństwo i prządek publiczny w Polsce 3. Interesy narodowe i cele strategiczne w dziedzinie	Wykład: Ocena podsumowująca P1 - egzamin pisemny P2 - egzamin ustny

		bezpieczeństwa narodowego 4. System bezpieczeństwa narodowego RP 5. Bezpieczeństwo państwa w warunkach globalizacji 6. Bezpieczeństwo państw członkowskich Sojuszu Północnoatlantyckiego 7. System bezpieczeństwa zbiorowego ONZ a inne modele systemów bezpieczeństwa 8. Operacje pokojowe, interwencje humanitarne i działania jako instrumenty bezpieczeństwa zbiorowego państw 9. Europejska polityka bezpieczeństwa państw członkowskich UE Ćwiczenia: 1. Bezpieczeństwo jako dziedzina badań naukowych 2. Współczesne zagrożenia w obszarze bezpieczeństwa państwa. Rola energetyki w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa państwa 3. System bezpieczeństwa i obronności Rzeczypospolitej Polskiej 4. Koordynacja współpracy międzynarodowej w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego. 5. Zasady funkcjonowania instytucji publicznych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa w okresie pokoju, sytuacji kryzysowych i wojny 6. Instytucje bezpieczeństwa narodowego RP. Pozycja prawnoustrojowa służb, inspekcji i straży 7. Prawne i organizacyjne aspekty bezpieczeństwa i porządku publicznego. Ochrona ludności, mienia i dóbr kultury 8. Definiowanie i rozpoznawanie zagrożeń w obszarze bezpieczeństwa państwa 9. Problematyka bezpieczeństwa w programach partii politycznych	Ćwiczenia: Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P3 - zaliczenie pisemne na ocenę
BLOK PRZEDMIOTÓW KIERUNKOWYCH			
Ochrona praw człowieka w systemie bezpieczeństwa 1 ptk ECTS	K_W10 K_U03 K_U20 K_K03	Konwersatorium 1. Geneza, istota i podmioty praw człowieka 2. Międzynarodowy i krajowy system ochrony praw człowieka	Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów

		3. Wolności i prawa człowieka w Konstytucji RP. Zasady ich ograniczania 4. Wolności i prawa człowieka w systemie bezpieczeństwa państwa 5. Wolności i prawa człowieka w stanach nadzwyczajnych 6. Prawo do zgromadzeń a bezpieczeństwo 7. Prawa człowieka a działania policyjne 8. Łamanie i ograniczanie praw człowieka pod pretekstem bezpieczeństwa. Doświadczenia krajowe i międzynarodowe	F5 – dyskusje F7 – aktywność Ocena podsumowująca: P3 – zaliczenie pisemne na ocenę P6 - prezentacja
Podstawy prawa 3 ptk ECTS	K_W07 K_U02 K_K01	Konwersatorium: 1. Pojęcie i działy prawoznawstwa. 2. Pojęcie i podziały prawa. 3. Funkcje prawa. 4. System prawa. 5. Stosowanie prawa. 6. Obowiązki prawa. 7. Normy prawne i przepisy prawne. 8. Wykładnia prawa. 9. Stosunek prawny. 10. Odpowiedzialność prawna. 11. Świadomość prawna. 12. Prawo a inne systemy norm społecznych. 13. Praworządność. 14. Prawo administracyjne. 15. Prawo karne i prawo wykroczeń.	Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P3 - zaliczenie pisemne na ocenę P6 - prezentacja
Prawo karne i prawo wykroczeń 4 ptk ECTS	K_W07 K_W10 K_U02 K_U06 K_K01	Wykład: 1. Pojęcie prawa karnego, prawa wykroczeń i prawa karnego procesowego. 2. Ogólna definicja przestępstwa i wykroczenia. Ogólna charakterystyka okoliczności wyłączających odpowiedzialność karną. 3. Instytucja obrony koniecznej. Instytucja stanu wyższej konieczności. 4. Kary. Środki karne. 5. Środki zabezpieczające. Środki probacyjne. 6. Przestępstwa przeciwko życiu, zdrowiu i wolności. 7. Przestępstwa przeciwko mieniu. Wykroczenia przeciwko mieniu. 8. Inne przestępstwa i wykroczenia. 9. Elementy procedury karnej i postępowania w sprawach o wykroczenia. Społeczny i prawny obowiązek powiadomienia o przestępstwie ściganym z urzędu Ćwiczenia: 1. Praca na aktach prawnych. 2. Rozwiązywanie kazusów.	Wykład: Ocena podsumowująca: P1 - egzamin pisemny Ćwiczenia: Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P6 - prezentacja

		3.Pisma procesowe. 4.Analiza przypadku.	
Postępowanie karne i w sprawach o wykroczenia 5 ptk ECTS	K_W07 K_W10 K_U02 K_U10 K_K02 K_K05	Wykład 1.Model polskiego procesu karnego. Zasady procesu karnego 2.Warunki dopuszczalności procesu karnego 3.Uczestnicy procesu karnego 4.Czynności procesowe Ćwiczenia 1.Środki przymusu w procesie karnym 2.Postępowanie dowodowe 3.Postępowanie przygotowawcze 4.Postępowanie główne. Postępowania szczególne 5.Postępowanie odwoławcze. Nadzwyczajne środki zaskarżania	Wykład: Ocena podsumowująca: P1 - egzamin pisemny Ćwiczenia: Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P3 – zaliczenie pisemne na ocenę
Prawo administracyjne i postępowanie administracyjne 3 ptk ECTS	K_W07 K_W12 K_U02 K_U10 K_K02 K_K05	Konwersatorium 1.Prawo administracyjne – zagadnienia ogólne 2.Źródła prawa administracyjnego 3.Zasady ogólne prawa administracyjnego 4.Akt administracyjny 5.Inne formy stosowania prawa administracyjnego 6.Sądownictwo administracyjne 7.Postępowanie administracyjne	Konwersatorium: Ocena formująca: F5 – dyskusje F7 – aktywność F8 – prezentacja Ocena podsumowująca: F3 – zaliczenie pisemne na ocenę
Strategia bezpieczeństwa państwa 4 ptk ECTS	K_W02 K_W04 K_U01 K_K04	Wykład 1.Wprowadzenie do strategii bezpieczeństwa. Pojęcia, definicje, modele 2.Rodzaje strategii – akty prawne 3.Strategie bezpieczeństwa wybranych państw 4.Modernizacja Sił Zbrojnych RP 5.Piastowska i Jagiellońska polityka zagraniczna 6.Wojska Obrony Terytorialnej jako przykład strategii bezpieczeństwa 7.Izolacjonizm a integracja – podejścia do strategii bezpieczeństwa państwa 8.Główne braki w polskiej strategii bezpieczeństwa Ćwiczenia 1.Omówienie podstaw strategii bezpieczeństwa Polski 2.Omówienie podstaw strategii bezpieczeństwa wybranych państw 3.Polska strategia bezpieczeństwa – case study 4.Polska strategia bezpieczeństwa – debata 5.Strategia bezpieczeństwa militarnego – case study	Wykład: Ocena podsumowująca: P1 - egzamin pisemny Ćwiczenia: Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P6 - prezentacja

		6.Strategia bezpieczeństwa w polityce zagranicznej - debata 7.Koncepcja strategii bezpieczeństwa - zadania	
Organizacja i technika pracy funkcjonariuszy publicznych 3 ptk ECTS	K_W10 K_U16 K_U19 K_U20 K_U22 K_K02	Ćwiczenia 1.Pojęcie, źródła i przedmiot prawa stosunków służbowych. 2.Organizacja pracy. Stanowisko pracy. Zakresy obowiązków. BHP i ergonomia. Realizacja celów i zadań. 3.Dokumentacja i obsługa kancelaryjna. Archiwizacja. 4.Sprzęt służbowy i umundurowanie. Zasady przydziału i użytkowania. 5.Organizacja służby patrolowej, interwencyjnej, w ruchu drogowym, dyżurnej, dochodzeniowo-śledczej, kryminalnej na przykładzie polskiej Policji. Przysłuchanie świadka i podejrzanego. Metody pracy operacyjnej. 6.Podstawowe funkcje zarządzania w organizacji. 7.Dostęp do informacji publicznej. 8.Przetwarzanie danych osobowych przez funkcjonariuszy publicznych. 9.Ochrona organizacji i informacji służbowych. 10.Ochrona prawna funkcjonariusza publicznego i odpowiedzialność za przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków.	Ćwiczenia: Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje F6 – prace zespołowe Ocena podsumowująca: P3 - zaliczenie pisemne na ocenę P6 - prezentacja
Bezpieczeństwo informacji niejawnych i danych osobowych 3 ptk ECTS	K_W08 K_W11 K_U04 K_U12 K_K01 K_K04	Wykład 1.Aktualny stan dokumentów normatywnych w zakresie bezpieczeństwa informacji niejawnych i danych osobowych. Zakres regulacyjny ustawy o ochronie informacji niejawnych i aktów pokrewnych. 2.Zasady udostępniania informacji niejawnych. Klasyfikacja informacji niejawnych. 3.Organizacja ochrony informacji niejawnych. Szkolenie w zakresie ochrony informacji niejawnych. 4.Postępowanie odwoławcze i skargowe, wznowienie postępowania. 5.Środki bezpieczeństwa fizycznego. 6.Bezpieczeństwo teleinformatyczne. 7.Bezpieczeństwo przemysłowe. 8.Ewidencje i udostępnianie danych oraz akt postępowań sprawdzających, kontrolnych postępowań sprawdzających i postępowań bezpieczeństwa przemysłowego Ćwiczenia 1.Bezpieczeństwo osobowe. Analiza	Wykład: Ocena podsumowująca: P1 - egzamin pisemny Ćwiczenia: Ocena formująca: F1 - sprawdzian ustny wiedzy, umiejętności F5 – dyskusje F8 – prezentacja Ocena podsumowująca: P6 - prezentacja

		ryzyka. Procedury bezpieczeństwa. Szczególne wymagania bezpieczeństwa. 2. Projekt procedur bezpiecznej eksploatacji. 3. Projekt szczególnych wymagań bezpieczeństwa. 4. Realizacja analizy ryzyka. 5. Badanie i ocena bezpieczeństwa w ramach certyfikacji.	
Zwalczanie terroryzmu 3 ptk ECTS	K_W13 K_U06 K_K03 K_K05	Wykład: 1. Historia i ewolucja terroryzmu na świecie 2. Typologia terroryzmu 3. Najważniejsze pojęcia i definicje 4. Terroryzm a przestępczość 5. Współczesny terroryzm 6. Metody i formy działań grup terrorystycznych 7. Psychologia terroryzmu 8. Cyberterroryzm, Ekoterroryzm i Narkoterroryzm 9. Media a terroryzm 10. Relacyjność zorganizowanych grup przestępczych oraz grup terrorystycznych 11. Terroryzm w świetle prawa krajowego 12. Terroryzm w świetle prawa międzynarodowego 13. Metody wykrywania i przeciwdziałania aktom terrorystycznym Ćwiczenia: 1. Wyjaśnienie problematyki – kwestie definicyjne 2. Współczesne organizacje terrorystyczne 3. Terroryzm w Europie, Stanach Zjednoczonych i na Bliskim Wschodzie 4. Akty terrorystyczne w Polsce 5. Akty terrorystyczne na świecie	Wykład: Ocena podsumowująca: P1 – egzamin pisemny Ćwiczenia: Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P6 – prezentacja
Przestępczość zorganizowana 3 ptk ECTS	K_W13 K_U06 K_K03	Ćwiczenia: 1. Historia i ewolucja przestępczości zorganizowanej i zorganizowanych struktur przestępczych 2. Przestępczość zorganizowana w Polsce w latach 90. XX w. 3. Pojęcie przestępczości zorganizowanej – rozwiązania krajowe i międzynarodowe 4. Analiza zjawiska w perspektywie naukowej – interdyscyplinarność zjawiska 5. Zorganizowana przestępczość kryminalna 6. Zorganizowana przestępczość	Ćwiczenia: Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P3 - zaliczenie pisemne na ocenę P6 - prezentacja

		gospodarcza 7.Zorganizowana przestępczość narkotykowa 8.Zorganizowana przestępczość w cyberprzestrzeni 9.Relacyjność zorganizowanych grup przestępczych oraz grup terrorystycznych 10.Metodyka zwalczania przestępczości zorganizowanej – rozwiązania prawne 11.Metodyka zwalczania przestępczości zorganizowanej – rozwiązania instytucjonalne 12.Prognoza rozwoju przestępczości zorganizowanej – analiza głównych kierunków działań 13.Wyjaśnienie problematyki – kwestie definicyjne 14.Płaszczyzna działań zorganizowanych grup przestępczych 15.Wybrane grupy i związki przestępcze i struktury terrorystyczne 16.Efektywność instrumentów prawno-instytucjonalnych wobec przestępczości zorganizowanej 17.Przykłady współpracy krajowej i międzynarodowej	
Bezpieczeństwo w komunikacji i transporcie 2 ptk ECTS	K_W08 K_U04 K_U08 K_U12 K_U13 K_K04	Konwersatorium: 1. Stan bezpieczeństwa ruchu drogowego w Polsce i w wybranych krajach świata 2. Podmioty działające na rzecz bezpieczeństwa w komunikacji i transporcie 3. Akty prawne regulujące zasady komunikacji i transportu 4. Przestępstwa i wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji 5. Zasady badania miejsca zdarzenia drogowego. Rodzaj i sposób wykonywania dokumentacji 6. Organizacja i transport towarów niebezpiecznych 7. Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa w komunikacji i transporcie 8. Wykorzystanie dróg w sposób szczególny	Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć:ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje F6 – prace zespołowe Ocena podsumowująca: P3 - zaliczenie pisemne na ocenę P6 – prezentacja
Bezpieczeństwo energetyczne 2 ptk ECTS	K_W08 K_U04 K_U08 K_U12 K_U13 K_K01	Konwersatorium: 1. Istota bezpieczeństwa energetycznego kraju 2. Europejska polityka energetyczna 3. Bezpieczeństwo na rynku zaopatrzenia w energię elektryczną 4. Bezpieczeństwo zakupów i przetwarzania ropy naftowej w Polsce	Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć:ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P3 - zaliczenie pisemne na

		5. Bezpieczeństwo zaopatrzenia w gaz ziemny w Polsce 6. Polityczne i ekonomiczne aspekty rozwoju energetyki jądrowej w Polsce 7. Polityka rozwoju odnawialnych źródeł energii jako element bezpieczeństwa energetycznego 8. Strategia rozwoju grupy kapitałowej LOTOS S.A. 9. Strategia rozwoju grupy kapitałowej ORLEN S.A. 10. Strategia rozwoju grupy kapitałowej PGNiG S.A. 11. Strategia rozwoju Przedsiębiorstwa Eksploatacji Ropociągów Naftowych PERN S.A. 12. Prywatyzacja w energetyce; spór polityczny o własność spółek strategicznych	ocenę P4 - zaliczenie ustne na ocenę
Bezpieczeństwo imprez masowych 1 pkt ECTS	K_W05 K_W08 K_W09 K_U03 K_U04 K_U08 K_U12 K_U13 K_U15 K_K03	Konwersatorium 1. Wprowadzenie do problematyki imprez masowych 2. Podstawy prawne organizacji imprez masowych 3. Bezpieczeństwo imprez masowych 4. Bezpieczeństwo meczów piłki nożnej 5. Zezwolenie na przeprowadzenie imprez masowych i kontrola bezpieczeństwa 6. Przetwarzanie informacji w związku z organizacją imprez masowych 7. Odpowiedzialność za szkody	Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje F7 – aktywność Ocena podsumowująca: P6 - prezentacja
Bezpieczeństwo finansowe 2 pkt ECTS	K_W08 K_U04 K_U08 K_U12 K_U13 K_K04	Konwersatorium: 1. Główne pojęcia i instytucje rynku finansowego 2. Podejmowanie i prowadzenie działalności na rynku finansowym 3. Nadzór finansowy 4. Instytucje gwarancyjne na rynku finansowym 5. Ochrona klienta usług finansowych 6. Bankowość centralna	Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje F6 – prace zespołowe F7 – aktywność Ocena podsumowująca: P6 - prezentacja
Bezpieczeństwo systemów bankowych 2 pkt ECTS	K_W08 K_U04 K_U08 K_U12 K_U13 K_K04	Konwersatorium 1. Banki jako pośrednicy na rynku finansowym 2. System bankowy w Polsce - struktura, miejsce w systemie finansowym kraju. Transformacja polskiego systemu bankowego 3. Tendencje we współczesnej bankowości (dezintermediacja, liberalizacja, sekurytyzacja, rozwój bankowości elektronicznej) 8. Prawne podstawy działalności bankowej	Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P3 – zaliczenie pisemne na ocenę

		4.Funkcje i organizacja banku komercyjnego. Operacje bankowe a produkty bankowe 5.Rachunki bankowe 6.Operacje pasywne banków. Operacja pośredniczące banków 7.Ryzyko kredytowe banku i formy zabezpieczenia banku przed tym ryzykiem. Zarządzanie pozostałym ryzykiem bankowym 8.Działalność banków na rynku kapitałowym. Kanały dystrybucji produktów bankowych 9.Bankowość elektroniczna. Elektroniczne instrumenty płatnicze	
Bezpieczeństwo cyberprzestrzeni 2 ptk ECTS	K_W08 K_U04 K_U08 K_U12 K_U13 K_K04	Konwersatorium: 1. Prawne aspekty cyberbezpieczeństwa - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1148 z dnia 6 lipca 2016 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu bezpieczeństwa sieci i systemów informatycznych na terytorium Unii (Directive concerning measures for a high common level of security of network and information systems across the Union) 2. Ustawa o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa 3. Geneza cyberprzestępczości i cyberterroryzmu 4. Społeczno-gospodarcze aspekty bezpieczeństwa informacji oraz systemów informacyjnych 5. Cyberprzestrzeń jako wymiar rywalizacji państw (Chiny, USA, Rosja, Korea Północna, Chiny...) – wywiad cybernetyczny, rywalizacja gospodarcza/wywiad gospodarczy, Internet jako narzędzie propagandy 6. Techniki włamań do sieci i ataków na zasoby sieciowe 7. Systemy SIEM (Security Information and Event Management), SOC (Cybersecurity Operations Center) CERT (Computer Emergency Response Team), Zespoły Reagowania na Incydenty Bezpieczeństwa Komputerowego (CSIRT) 8. Bezpieczeństwo w erze Big Data 9. Prywatność i poufność w systemie chmurowym 10. Przestępczość z wykorzystaniem elektronicznych instrumentów płatniczych 11. Techniki wykrywania przestępstw komputerowych i	Ocena formująca: F5 – dyskusje F6 – prace zespołowe Ocena podsumowująca: P3 – zaliczenie pisemne na ocenę P6 – prezentacja

		zabezpieczania ich dowodów 12. Zabezpieczenie karnoprawne przy zwalczaniu cyberprzestępczości w Polsce i na świecie. Konwencja o cyberprzestępczości, Kodeks karny	
Teoria konfliktów międzynarodowych 3 ptk ECTS	K_W03 K_W06 K_U09 K_U11 K_K01	Konwersatorium 1. Spory i konflikty międzynarodowe – terminologia 2. Determinanty sporów i konfliktów międzynarodowych 3. Rodzaje sporów i konfliktów międzynarodowych 4. Polityka zagraniczna USA 5. Polityka zagraniczna Chińskiej Republiki Ludowej 6. Interwencje humanitarne 7. Konflikty etno-polityczne w Afryce 8. Konflikty na obszarze byłej Jugosławii 9. Spory i konflikty międzynarodowe w Europie Środkowej 10. Polityka zagraniczna Federacji Rosyjskiej - konflikty na obszarze poradzieckim 11. Konflikty na Bliskim Wschodzie przełomu XX i XXI wieku	Konwersatorium: Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P3 – zaliczenie pisemne na ocenę P4 – zaliczenie ustne na ocenę
Geopolityka międzynarodowa 3 ptk ECTS	K_W03 K_W06 K_U09 K_U11 K_K01	Konwersatorium 1. Status i rozwój Geopolityki 2. Koncepcje geopolityczne 3. Mocarstwowość i jej determinanty 4. Geopolityczna struktura świata 5. Zimna wojna i problem nowego ładu międzynarodowego 6. Główne ośrodki siły i rywalizacja mocarstw 7. Euroazjatycka przestrzeń geopolityczna 8. Geopolityka, a globalizacja 9. Położenie geopolityczne, a bezpieczeństwo Polski 10. Prognoza geopolityczna	Konwersatorium: Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje F6 – prace zespołowe Ocena podsumowująca: P3 - zaliczenie pisemne na ocenę P6 - prezentacja
System zarządzania kryzysowego w Polsce 3 ptk ECTS	K_W04 K_W14 K_U13 K_U14 K_U19 K_K04	Ćwiczenia 1. Podstawowe pojęcia z zakresu zarządzania kryzysowego 2. Teoretyczne podstawy zarządzania kryzysowego 3. Podstawowe rodzaje zagrożeń i sposoby ich monitorowania 4. Uwarunkowania systemu zarządzania kryzysowego 5. Podstawy prawne systemu zarządzania kryzysowego 6. Struktura systemu zarządzania kryzysowego w Polsce 7. Planowanie w zarządzaniu kryzysowym 8. Infrastruktura krytyczna	Ćwiczenia: Ocena formująca: F4 – obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P3 – zaliczenie pisemne na ocenę P6 - prezentacja

		9.System ratownictwa w zarządzaniu kryzysowym 10.Postępowanie w sytuacjach kryzysowych	
Biały wywiad 4 ptk ECTS	K_W11 K_U07 K_U12 K_K03	Wykład 1.Pojęcie i definicje Białego wywiadu. 2.Berkeley Protocol on Digital Open Source Investigations. 3.Bezpieczne środowisko pracy. 4.Przegląd baz danych (administracji publicznej, komercyjne, zagraniczne). Pozyskiwanie informacji w ramach Białego wywiadu (wywiadu gospodarczego). 5.Przegląd narzędzi pozyskiwania i analizy informacji z otwartych źródeł, w tym baz danych administracji publicznej (open source, komercyjne). Przetwarzanie i analiza uzyskanych informacji. 6.Struktura raportu z analizy informacji z otwartych źródeł (o firmie, o osobie, streszczenie kierownicze, wnioski i rekomendacje). 7.Raport zakres analizy informacji z otwartych źródeł (analiza powiązań, osobowych i kapitałowych, analiza akt KRS, analiza danych finansowych, ustalenia detektywistyczne). Ćwiczenia 1.Zaawansowane wyszukiwanie informacji z wykorzystaniem wyszukiwarki Google. Wykorzystanie alternatywnych wyszukiwarek (Yahoo, Duckduckgo, Bing). 2.Wykorzystanie bazy danych Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej (CEIDG). 3.Analiza akt KRS (umowa spółki, zależności własnościowe, zależności zarządcze, zależności nadzorcze, sprawozdania z działalności, sprawozdania finansowe, protokół zaufania, informacje od innych organów). 4.Wyszukiwanie i analiza ksiąg wieczystych (oznaczenie nieruchomości, własność, roszczenia i ograniczenia, hipoteka). Analiza treści aktualnej i zupełnej. 5.Wykorzystanie globalizacji, wyszukiwanie nieruchomości z wykorzystaniem Geoportal.gov.pl, serwisów open source. Filtrowanie warstw obiektowych, zrzuty pozyskanych informacji. 6.Wyszukiwanie informacji z rejestrów administracji publicznej:	Wykład Ocena podsumowująca: P1 – egzamin pisemny Ćwiczenia Ocena formująca: F3 - sprawdzian praktyczny umiejętności F4 – obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca P3 – zaliczenie pisemne na ocenę

		Wyszukiwarka KRS, Przeglądarka dokumentów finansowych, Baza internetowa REGON, Centralny Rejestr Beneficjentów Rzeczywistych, Wykaz podmiotów zarejestrowanych jako podatnicy VAT, Potwierdzenie numeru VAT (VIES), SUDOP - Wyszukiwanie pomocy otrzymanej przez beneficjenta, Mapy Dotacji UE, Lista ostrzeżeń publicznych KNF, Wyszukiwarka wykonawców, zamawiających zamówień publicznych, Wyszukiwarki Rejestru Wniosków, Decyzji i Zgłoszeń, Sprawdzenie OC sprawcy wypadku. 7.Sprawdzenia firm zagranicznych: Rejestry działalności gospodarczej w państwach UE, OpenCorporates website, OFFSHORE LEAKS DATABASE. 8.Możliwości wykorzystania komercyjnych narzędzi analizy informacji z otwartych źródeł (LEX IPG, InfoVeriti, Rejestr.io, Kaczmarek Group). 9.Wykorzystanie narzędzia LEX IP: metryka, analiza historii zmian, aktualne powiązania biznesowe (własnościowe, zarządcze, nadzorcze), generowanie i analiza grafów, historyczne powiązania biznesowe, filtrowanie kategorii relacji. 10.Wykorzystanie narzędzia LINK: Diagramy schematyczne, Bilingi telefoniczne, Dane abonenckie, Dane geograficzne, Osie czasu, Stacje bazowe.	
Patologie społeczne i prewencja kryminalistyczna 3 ptk ECTS	K_W01 K_W05 K_U05 K_U18 K_U19 K_K03	Konwersatorium: 1.Polityka społeczna państwa 2.Dewiacje społeczne i patologia 3.Rodzaje patologii społecznych 4.Koncepcje dotyczące powiązań między patologiami i przestępczością 5.Sposoby przeciwdziałania patologiom 6.Metody przeciwdziałania przestępczości 7.Profilaktyka społeczna i jej rodzaje 8.Budowa programów prewencyjnych 9.Problem narkomanii 10.Problem prostytucji 11.Problem alkoholizmu 12.Problem prostytucji	Konwersatorium: Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć:ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P3 - zaliczenie pisemne na ocenę P6- prezentacja
Broń, amunicja, wyposażenie specjalne 3 ptk ECTS	K_W09 K_U15 K_K02	Ćwiczenia 1.Zasady bezpiecznego posługiwania się bronią strzelecką. 2.Przepisy prawne dotyczące broni i amunicji – ustawy i rozporządzenia resortowe.	Ocena formująca: F1 - sprawdzian ustny wiedzy, umiejętności F2 - sprawdzian pisemny wiedzy, umiejętności F4 - obserwacja zajęć:

		3.Podstawowe wiadomości o broni – pojęcia, definicje, podział i rodzaje. 4.Podstawowe wiadomości o amunicji – pojęcia, rodzaje amunicji, budowa, oznaczenia, zastosowanie. 5.Budowa i działanie broni strzeleckiej – pistolety, pistolety maszynowe, strzelby, karabinki automatyczne. 6.Wyposażenie broni strzeleckiej – celowniki, tłumiki, wskaźniki i inne. 7.Ochrona balistyczna – podział i rodzaje osłon balistycznych. 8.Balistyka – zasadnicze elementy teorii strzału.	ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P11 - – egzamin/zaliczenie umiejętności praktycznych
Ochrona osób, mienia, obiektów i obszarów 3 ptk ECTS	K_W09 K_U15 K_U22 K_K01	Konwersatorium 1.Ochrona osób i mienia – zagadnienia wprowadzające i podstawy prawne. 2.Obszary, obiekty, urządzenia i transporty podlegające obowiązkowej ochronie. 3.Wewnętrzne służby ochrony. 4.Prawa i obowiązki pracownika ochrony. 5.Środki przymusu bezpośredniego i broń palna 6.Techniczne środki ochrony. 7.Bezpieczeństwo imprez masowych. 8.Odpowiedzialność prawna pracowników ochrony 9.Działalność gospodarcza w zakresie usług ochrony osób i mienia.	Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P6 - prezentacja
Pierwsza pomoc przedmedyczna 2 ptk ECTS	K_U16 K_U22 K_K02	Ćwiczenia 1.Bezpieczeństwo własne, poszkodowanego, miejsca zdarzenia. 2.Elementy anatomii i fizjologii, ocena poszkodowanego, badanie wstępne oraz szczegółowe. 3.Poszkodowany nieprzytomny. 4.Resuscytacja (dorosły, dziecko, sytuacje szczególne). 5.Wstrząs. 6.Stany nagłe - drgawki, cukrzyca, zawał mięśnia sercowego, udar mózgowy, zatrucia, podtopienie. 7.Urazy mechaniczne i obrażenia - złamania, zwichnięcia, skręcenia, krwotoki, obrażenia klatki piersiowej, brzucha, kręgosłupa, głowy i kończyn. 8.Urazy chemiczne, termiczne, elektryczne i obrażenia, zagrożenia środowiskowe. 9.Psychologiczne aspekty wsparcia poszkodowanych. Udzielanie kwalifikowanej pierwszej pomocy w sytuacjach symulowanych.	Ćwiczenia: Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P11 – egzamin praktyczny umiejętności

Lekkoatletyka 2 ptk ECTS	K_U19 K_U21	Ćwiczenia: 1. Przedstawienie poszczególnych konkurencji lekkoatletycznych wraz z demonstracją sprzętu wykorzystywanego w konkurencjach 2. Kształtowanie podstawowych zdolności motorycznych: siła, szybkość, wytrzymałość 3. Praktyczne wykorzystanie podstawowych, lekkoatletycznych form ruchu , takich jak skok, bieg i rzut 4. Atletyka terenowa	Ocena formująca: F1 - sprawdzian ustny wiedzy, umiejętności F7 – aktywność Ocena podsumowująca: P11 – egzamin/zaliczenie umiejętności praktycznych
Pływanie 2 ptk ECTS	K_U19 K_U21	Ćwiczenia: 1. Aspekty bezpieczeństwa nad wodą, adaptacja do środowiska wodnego 2. Pływanie indywidualne a pływanie grupowe – diagnoza umiejętności pływackich grupy 3. Sprzęt pływacki jego zastosowanie w praktyce 4. Pływanie na plecach - różne formy 5. Pływanie stylem klasycznym 6. Pływanie kraulem 7. Różne rodzaje nawrotów 8. Nurkowanie swobodne	Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć:ćwiczeń, wykładów, seminariów F7 – aktywność Ocena podsumowująca: P11 – egzamin praktyczny umiejętności
Sporty walki 2 ptk ECTS	K_U19 K_U21	Ćwiczenia: 1. Przedstawienie zasad , form, środków, treningu w sportach walki. Zaznajomienie z pojęciami związanymi ze sportami walki 2. Kształtowanie podstawowych zdolności motorycznych: siła, szybkość, wytrzymałość, zwinność w sportach walki 3. Praktyczne wykorzystanie podstawowych technik obronnych w sportach walki 4. Judo, zapasy, boks, Kick–boxing, karate	Ocena formująca: F3 - sprawdzian praktyczny umiejętności
Strzelectwo 4 ptk ECTS	K_U16 K_U22 K_K01 K_K05	Ćwiczenia: 1. Zasady bezpiecznego posługiwania się bronią. Regulamin strzelnicy, trzymanie broni, noszenie broni. 2. Podstawy prawne użycia broni. Strzelectwo sportowe, służby mundurowe 3. Postawy strzeleckie. Model złożenia do strzału. 4. Wyszkolenie strzeleckie. Strzelanie treningowe. Zacięcia.	Ocena formująca: F3 - sprawdzian praktyczny umiejętności Ocena podsumowująca: P11 – egzamin umiejętności praktycznych
Instruktaż praktyki Praktyki zawodowe 16 ptk ECTS	K_W01 K_W04 K_W08 K_W10	Instruktaż • Zapoznanie uczelnianymi regulacjami z zakresu odbywania praktyk	Instruktaż Ocena formująca:F5 – dyskusje

	K_W11 K_U16 K_U22 K_K01 K_K02 K_K04 K_K05	• Zapoznanie z metodami weryfikacji efektów uczenia się Praktyka • Zapoznanie się z obowiązującymi w danym zakładzie regulaminami i instrukcjami oraz przepisami prawa obowiązującymi na danym stanowisku pracy. • Zapoznanie się z wewnętrznymi aktami normatywnymi regulującymi gospodarkę administracyjno-prawną zakładu pracy, źródłami i przepływem informacji, majątkiem jednostki i jego strukturą, stosowanymi technologiami • Zadania i działania realizowane pod kierunkiem zakładowego opiekuna praktyk, a w szczególności dotyczące: a. Zapoznanie się praktykanta z zasadami działalności zakładu pracy: • analiza instrukcji kancelaryjnej określającej obieg dokumentacji, • obserwacja procedury wykonywania praw i obowiązków ciążących na pracownikach tego podmiotu. • udział w czynnościach przygotowawczych • udział w czynnościach zabezpieczających aktywa materialne pracodawcy • zapoznanie praktykantów z zasadami związanymi z zapewnieniem bezpieczeństwa b. Zapoznanie się praktykanta z procedurami kontroli wewnętrznej w danej jednostce	Praktyki Ocena podsumowująca: P10 – dziennik praktyk
BLOK PRZEDMIOTÓW DO WYBORU W ZAKRESIE SPECJALNOŚCI <i>BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE</i>			
Studenckie praktyki zawodowe 24 ptk ECTS	K_W10 K_W11 K_U06 K_U19 K_U20 K_U22 K_K02 K_K03 K_K05	Instruktaż 1. Zapoznanie studentów z uczelnianymi regulacjami w zakresie skierowania, odbywania oraz weryfikacji efektów uczenia się dla praktyk. Praktyki 1. Zapoznanie się z przedmiotem działalności jednostki i jej otoczeniem. Zapoznanie z celem i zakresem prowadzonej działalności, zasadami funkcjonowania, trybem pracy, metodami i formami pracy	Instruktaż Ocena formująca: F5 – dyskusje Praktyki Ocena podsumowująca: P10 – dziennik praktyk

		poszczególnych wyodrębnionych komórek organizacyjnych podmiotu. 2. Zapoznanie się z przepisami prawnymi regulującymi działalność zakładu pracy. 3. Zapoznanie się z podstawowymi przepisami w zakresie BHP i p. poż, dyscypliny pracy. 4. Zapoznanie się z obowiązującymi w danym zakładzie regulaminami i instrukcjami oraz przepisami prawa obowiązującymi na danym stanowisku pracy. 5. Zapoznanie się z wewnętrznymi aktami normatywnymi regulującymi działalność zakładu pracy, źródłami i przepływem informacji, majątkiem jednostki i jego strukturą, stosowanymi technologiami. 6. Zadania i działania realizowane pod kierunkiem zakładowego opiekuna praktyk, a w szczególności dotyczące: - zapoznania z podstawowymi dokumentami (aktami prawnymi) regulującymi zasady funkcjonowania instytucji działającej na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego lub porządku publicznego: - statutem, regulaminem organizacyjnym, regulaminem pracy, wykazem rzeczowym akt; - przepisami prawa materialnego i proceduralnego określającymi kompetencje i zakres działania danej jednostki. - zapoznania się ze szczegółowym funkcjonowaniem działu odpowiedzialnego za bezpieczeństwo w danej jednostce, w tym: – reagowania w momencie zagrożenia, – prognozowania i przeciwdziałania zagrożeniom, – likwidowania skutków zagrożenia, – podejmowania decyzji w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa, – eliminowania przyczyn powstawania zagrożenia, – przeciwdziałania sytuacjom zagrażającym bezpieczeństwu, – monitorowania, diagnozowania i	
--	--	--	--

		analizowania przyczyn zagrożenia. - zapoznania się z procedurami decyzyjnymi i administracyjnymi w jednostce obowiązującymi w czasie pokoju, kryzysu i wojny. - wykonywanie podstawowych czynności administracyjnych i prac biurowych na określonych stanowiskach pracy w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa państwa oraz jego obywateli w różnych aspektach życia publicznego, wykorzystanie technik komputerowych. - zapoznanie z działalnością kancelarii ogólnej, w tym z zasadami ewidencji korespondencji i jej wewnętrznego obiegu, archiwizacja dokumentów, - obserwacja procedury powstawania poszczególnych dokumentów właściwych ze względu na specyfikę działalności danej jednostki. 7. Zajęcia w bezpośrednim kontakcie z opiekunem zakładowym mające na celu rewizję obserwacji poczynionych w trakcie jednego cyklu praktyk.	
Przeciwdziałanie przestępczości zorganizowanej 2 ptk ECTS	K_W13 K_U03 K_U06 K_U14 K_K03	Konwersatorium: 1. Przestępczość zorganizowana w Polsce próba zdefiniowania tego rodzaju przestępczości. Współczesne obszary zagrożeń przestępczością zorganizowaną 2. Zorganizowane struktury przestępczości w Polsce i metody jej zwalczania 3. Czynniki sprzyjające powstawaniu przestępczości 4. Podstawy prawne zwalczania przestępczości zorganizowanej. Przepisy kodeksu karnego wykorzystywane do zwalczania przestępczości zorganizowanej 5. Zadania instytucji zajmujących się zwalczaniem przestępczości w Polsce 6. Zadania administracji rządowej i samorządowej w zakresie przeciwdziałania i zwalczania przestępczości 7. Wpływ przestępczości zorganizowanej na poziom bezpieczeństwa wewnętrznego 8. Współpraca międzynarodowa w zakresie zwalczania przestępczości zorganizowanej	Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P3 - zaliczenie pisemne na ocenę

Kryminologia i kryminalistyka 2 ptk ECTS	KW_05 KW_07 KW_12 KU_02 KU_05 KK_01	Konwersatorium 1. Geneza i pojęcie kryminologii 2. Funkcje kryminologii 3. Charakterystyka wybranych kategorii przestępczości 4. Problematyka zapobiegania przestępczości 5. Profilaktyka kryminologiczna. Rozwój wybranych kategorii przestępczości w Polsce na tle innych krajach europejskich 6. Kryminalistyka w systemie nauk. Podstawowe pojęcia na gruncie kryminalistyki. Funkcje, cechy i kierunki rozwoju współczesnej kryminalistyki 7. Daktyloskopia. Konchoskopia. Mechanoskopia 8. Badania fizykochemiczne. Badania pozostałości powystrzałowych (GSR) 9. Ślady biologiczne. Osmologia. Traseologia. Fonoskopia 10. Ekspertyzy. Biegli 11. Eksperyment procesowo-kryminalistyczny	Ocena formująca: F3 - sprawdzian praktyczny umiejętności F4 - obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P3 - zaliczenie pisemne na ocenę P4 - zaliczenie ustne na ocenę
Czynności operacyjno-śledcze 2 ptk ECTS	K_U07 K_U08 K_K02	Konwersatorium 1. Czynności operacyjno rozpoznawcze definicja, funkcje 2. Czynności operacyjno rozpoznawcze podstawy prawne, podmioty uprawnione do stosowania 3. Czynności operacyjno rozpoznawcze, rodzaje, pojęcie, zakres, podstawa prawna stosowania. 4. Warunki dopuszczalności czynności operacyjno rozpoznawczych i możliwość procesowego wykorzystania w procesie dowodowym. 5. Czynności operacyjno rozpoznawcze i ich rola w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej 6. Kontrola operacyjna: Kontrolowanie treści korespondencji i zawartości przesyłek, Utrwalanie treści rozmów i obrazu 7. Zakup kontrolowany i prowokacja policyjna 8. Przesyłka niejawnie nadzorowana 9. Postępowanie główne. Postępowania szczególne 10. Postępowanie odwoławcze. Nadzwyczajne środki zaskarżania	Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć:ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P3 - zaliczenie pisemne na ocenę

Działania taktyczno-operacyjne Policji 2 ptk ECTS	K_U07 K_U08 K_K02	Konwersatorium: 1. Rodzaje, funkcje, zasady oraz teorie taktyki operacyjnej. Odróżnienie techniki, taktyki, metodyki, strategii oraz identyfikacji kryminalistycznej. 2. Pojęcie i cele działań operacyjnych: pojęcie działań operacyjnych (istota, klasyfikacja), szczeble (poziomy) działania, działanie, jego struktura i typy, podział działań operacyjnych ze względu na cel (poziom działania), przykładowe cele polityczne realizowane przez służby specjalne 3. Praca dochodzeniowo-śledcza: zasady współdziałania środowiska przestępczego (metody porozumiewania się, uzgadniania planów, podziału ról, procedury uszczelniania grupy przestępczej w wybranych kategoriach przestępstw) 4. Praca dochodzeniowo-śledcza: kryteria doboru metody w działaniach dochodzeniowo-śledczych 5. Wykorzystanie zaplecza technicznego w działaniach dochodzeniowo-śledczych – warunki prawne. 6. Metodyka prowadzenia działań dochodzeniowo-śledczych w wybranych kategoriach przestępstw	Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć:ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P3 - zaliczenie pisemne na ocenę
Wiktymologia 2 ptk ECTS	K_W05 K_W07 K_U02 K_U05 K_K05	Konwersatorium: 1. Pojęcie, geneza, podstawowe pojęcia wiktymologii 2. Czynniki wiktyimizacyjne 3. Stosunek między sprawcą i ofiarą 4. Zapobieganie przestępczości i reakcja na przestępczość 5. Podstawowe problemy współczesnej wiktymologii 6. Teorie wiktymologiczne 7. Wtórna i ponowna wiktyimizacja. 8. Rola ofiary przestępstwa w postępowaniu karnym	Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć:ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P2 - egzamin ustny P3 - zaliczenie pisemne na ocenę
Dokumentacja czynności kryminalistycznych na miejscu zdarzenia 2 ptk ECTS	K_W09 K_U08 K_U12 K_U22 K_K05	Konwersatorium: 1. Przedmiot i zakres kryminalistyki 2. Czynności operacyjno-rozpoznawcze i wykrywcze 3. Planowanie postępowania przygotowawczego i wersje kryminalistyczne 4. Czynności procesowo-kryminalistyczne 5. Ślady kryminalistyczne	Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć:ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P2 - egzamin ustny P3 - zaliczenie pisemne na ocenę

		6. Oględziny 7. Daktyloskopia 8. Różne metody identyfikacji śladów w kryminalistyce 9. Informatyka kryminalistyczna	
Postępowanie dowodowe i utrwalanie dowodów 2ptk ECTS	K_W12 K_U08 K_U10 K_U12 K_U22 K_K02	Konwersatorium: 1. Zasady taktyki kryminalistycznej 2. Informacja jako podstawa działań taktycznych. Analiza kryminalna. 3. Metody taktyki kryminalistycznej. Taktyka kryminalistyczna a postęp techniczny 4. Praca dochodzeniowo-śledcza 5. Identyfikacja kryminalistyczna a taktyka. Modus operandi 6. Taktyka czynności na miejscu zdarzenia. 7. Ujawnienie i zabezpieczenie dowodów na miejscu zdarzenia 8. Taktyka ekspertyzy. Schemat ekspertyzy 9. Relacja organ procesowy – biegły. Ocena dowodu z opinii biegłego	Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P2 - egzamin ustny P3 - zaliczenie pisemne na ocenę
Współpraca Policji z mediami 2 ptk ECTS	K_U17 K_U18 K_K03	Konwersatorium: 1. Podstawy prawa prasowego 2. Ustawa o dostępie do informacji publicznej 3. Podstawy Public relations 4. Zasady kontaktu z dziennikarzami 5. Rzecznik prasowy Policji i jego obowiązki 6. Idea community policing 7. Organizacja konferencji prasowej 8. Case study	Ocena formująca: F5 – dyskusje F6 – prace zespołowe Ocena podsumowująca: P4 - zaliczenie ustne na ocenę
Taktyki i techniki interwencji 2 ptk ECTS	K_U07 K_U21 K_U22 K_K05	Konwersatorium: 1. Wprowadzenie w tematykę zajęć. Postawy i poruszanie się w walce; techniki wyprowadzania uderzeń i kopnięć oraz sposoby ich blokowania 2. Podział padów oraz wprowadzenie ich w walce wręcz. Nauka łagodnej samoobrony. Podstawowe rzuty j udo przez biodro, przez nogę, podcięcia. Miejsca wrażliwe na ciele człowieka i sposoby obezwładniania 3. Techniki interwencyjne: techniki zakładania kajdanek i obszukiwania osób; posługiwanie się pałą służbową; techniki posługiwanie się przedmiotem przeznaczonym do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej; techniki stosowania chemicznych środków	Ocena formująca: F3 - sprawdzian praktyczny umiejętności F4 - obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P3 - zaliczenie pisemne na ocenę

		obezwładniających w postaci ręcznych miotaczy substancji obezwładniających 4. Zasady stosowania chwytów transportowych na poszczególne stawy kończyn górnych oraz stosowania ich podczas usuwania z pojazdu osoby stawiającej opór. Uwalnianie się z chwytów, obchwyty i duszeń; Stosowanie chwytów transportowych w zespołach dwuosobowych. Techniki usuwania z pojazdu osoby stawiającej opór czynny 5. Obrona czynna przed kopnięciem, uderzeniem pięścią, uderzeniem pałą, ciosem nożem oraz obrona przed bronią palną. Podstawowe techniki posługiwania się bronią palną w walce. Techniki z judo jiu-jitsu, kraw-magi, kombat 56 6. Współdziałanie pracowników ochrony w różnych sytuacjach taktycznych. Samoobrona przed chwytami krępującymi ruchy, obrona osoby trzeciej, obrona przed kilkoma napastnikami. 7. Wykorzystanie technik z kraw-magi, judo, aikido 8. Techniki walki w parterze – obrona przed przeciwnikiem znajdującym się w parterze	
Seminarium dyplomowe 7 ptk ECTS	K_W01 K_W02 K_W08 K_U01 K_U17 K_U18 K_K01	Seminarium: 1. Cel, zakres i przedmiot seminarium dyplomowego 2. Omówienie podstawowych pojęć związanych z metodologią i przebiegiem badania naukowego 3. Określenie problematyki badawczej i tematu (tytułu) pracy wraz z uzasadnieniem 4. Zasady konstrukcji planu pracy 5. Zasady korzystania z literatury przedmiotu, aktów normatywnych, orzecznictwa i innych źródeł pozyskania danych. 6. Ochrona praw autorskich, zasady korzystania z cudzych utworów, sposoby cytowań, plagiat i jego konsekwencje 7. Zasady korzystania ze źródeł internetowych 8. Prezentacja samodzielnie przygotowanych planów pracy dyplomowej oraz bibliografii (w tym źródeł prawa) 9. Korekta i ostateczne	Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć:ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P2 - egzamin ustny P3 - zaliczenie pisemne na ocenę

		zaakceptowanie planów prac. 10. Wymagania redakcyjne, językowe, merytoryczne i metodologiczne pracy dyplomowej 11. Przygotowanie i prezentacja eseju związanego tematycznie z treścią pracy 12. Formułowanie i korygowanie rozdziału pracy zawierającego przedmiot, cel i zakres badania. 13. Dyskusja nad wyborem metod i sformułowaniem treści rozdziału zawierającego aspekty metodologiczne 14. Prezentacja rozdziałów pracy o charakterze teoretycznym wraz z ich przyjęciem 15. Prezentacja i ocena zebranych materiałów statystycznych, niezbędnych do konstrukcji empirycznej części pracy 16. Przegląd wyników i dyskusja nad rezultatami przeprowadzonych analiz empirycznych. 17. Sformułowanie i prezentacja zasadniczej empirycznej części pracy. 18. Ostateczne formułowanie części empirycznej oraz całościowa konstrukcja pracy 19. Przedstawienie zasad egzaminu dyplomowego	
BLOK PRZEDMIOTÓW DO WYBORU W ZAKRESIE SPECJALNOŚCI <i>BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE I OBRONA CYWILNA</i>			
Studenckie praktyki zawodowe 24 ptk ECTS	K_W10 K_W11 K_U06 K_U19 K_U20 K_U22 K_K01 K_K02 K_K05	Instruktaż 1. Zapoznanie studentów z uczelnianymi regulacjami w zakresie skierowania, odbywania oraz weryfikacji efektów uczenia się dla praktyk. Praktyki 1. Zapoznanie się z przedmiotem działalności jednostki i jej otoczeniem. Zapoznanie z celem i zakresem prowadzonej działalności, zasadami funkcjonowania, trybem pracy, metodami i formami pracy poszczególnych wyodrębnionych komórek organizacyjnych podmiotu. 2. Zapoznanie się z przepisami prawnymi regulującymi działalność zakładu pracy.	Instruktaż Ocena formująca:F5 – dyskusje Praktyki Ocena podsumowująca:P10 – dziennik praktyk

		3. Zapoznanie się z podstawowymi przepisami w zakresie BHP i p. poż, dyscypliny pracy. 4. Zapoznanie się z obowiązującymi w danym zakładzie regulaminami i instrukcjami oraz przepisami prawa obowiązującymi na danym stanowisku pracy. 5. Zapoznanie się z wewnętrznymi aktami normatywnymi regulującymi działalność zakładu pracy, źródłami i przepływem informacji, majątkiem jednostki i jego strukturą, stosowanymi technologiami. 6. Zadania i działania realizowane pod kierunkiem zakładowego opiekuna praktyk, a w szczególności dotyczące: - zapoznania z podstawowymi dokumentami (aktami prawnymi) regulującymi zasady funkcjonowania instytucji działającej na rzecz bezpieczeństwa państwa oraz zarządzania kryzysowego; - statutem, regulaminem organizacyjnym, regulaminem pracy, wykazem rzeczowym akt; - przepisami prawa materialnego i proceduralnego określającymi kompetencje i zakres działania danej jednostki. - zapoznania się ze szczegółowym funkcjonowaniem działu odpowiedzialnego za bezpieczeństwo w danej jednostce, w tym: – reagowania w momencie zagrożenia, – prognozowania i przeciwdziałania zagrożeniom, – likwidowania skutków zagrożenia, – podejmowania decyzji w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa, – eliminowania przyczyn powstawania zagrożenia, – przeciwdziałania sytuacjom zagrażającym bezpieczeństwu, – monitorowania, diagnozowania i analizowania przyczyn zagrożenia. - zapoznania się z procedurami decyzyjnymi i administracyjnymi w jednostce obowiązującymi w czasie pokoju, kryzysu i wojny. - wykonywanie podstawowych czynności administracyjnych i prac	
--	--	---	--

		biurowych na określonych stanowiskach pracy w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa państwa oraz jego obywateli w różnych aspektach życia publicznego, wykorzystanie technik komputerowych. - zapoznanie z działalnością kancelarii ogólnej, w tym z zasadami ewidencji korespondencji i jej wewnętrznego obiegu, archiwizacja dokumentów, - obserwacja procedury powstawania poszczególnych dokumentów właściwych ze względu na specyfikę działalności danej jednostki. 7. Zajęcia w bezpośrednim kontakcie z opiekunem zakładowym mające na celu rewizję obserwacji poczynionych w trakcie jednego cyklu praktyk.	
Zagrożenie bezpieczeństwa państwa 2 ptk ECTS	K_W03 K_U03 K_U11 K_K01	Konwersatorium: 1. Omówienie podstaw bezpieczeństwa państwa 2. Źródła zagrożeń bezpieczeństwa państwa 3. Organizacja bezpieczeństwa wewnętrznego - debata 4. Przeciwdziałanie wybranym zagrożeniom – case study 5. Przeciwdziałanie wybranym zagrożeniom – case study	Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca P6 - prezentacja
Dowodzenie i kierowanie w siłach zbrojnych 2 ptk ECTS	K_W04 K_U19 K_U20 K_K04 K_K05	Konwersatorium: 1. Podstawowe wiadomości o Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Podział i charakterystyka rodzajów sił zbrojnych 2. Zadania poszczególnych rodzajów Sił Zbrojnych RP w systemie bezpieczeństwa 3. Podstawowe aspekty dowodzenia. Terminologia i typologia dowodzenia 4. System kierowania i dowodzenia SZ RP 5. Poziomy kierowania obronnością i dowodzenia siłami zbrojnymi w Sojuszu Północnoatlantyckim i wybranych państwach NATO – teoria i praktyka 6. Relacja naczelných organów państwa i Sił Zbrojnych RP. Relacje między najwyższymi dowódcami Sił Zbrojnych RP 7. Ćwiczebna praktyka dowodzenia i kierowania - definicje i rodzaje	Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje F7 – aktywność F8 – prezentacja Ocena podsumowująca P3 - zaliczenie pisemne na ocenę

Logistyka w systemie bezpieczeństwa narodowego 2 ptk ECTS	K_W08 K_U19 K_U20 K_K03	Konwersatorium: 1. Pojęcie zabezpieczenia logistycznego: aspekty teoretyczne logistyki; zadania i sposoby zabezpieczeń logistycznych 2. Terenowa infrastruktura logistyczna: struktura zarządzania kryzysowego w Polsce; rezerwy państwowe 3. Organizacja zabezpieczenia logistycznego: sposoby zabezpieczenia logistycznego w rejonach zagrożeń; procedury działań logistycznych. 4. Zadania logistyczne realizowane na rzecz ludności poszkodowanej w sytuacjach kryzysowych 5. Organizacja zabezpieczenia logistycznego ludności poszkodowanej w sytuacjach kryzysowych 6. Organizacja pomocy medycznej dla ludności poszkodowanej w sytuacjach kryzysowych 7. Zadania grup logistycznych (ZZK) w procesie zarządzania kryzysowego 8. Udział kierowników grup logistycznych w wypracowaniu zamiaru szefa zespołu zarządzania kryzysowego na prowadzenie operacji kryzysowej 9. Dokumentacja wykorzystywana w procesie zarządzania logistycznego w sytuacjach kryzysowych	Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć:ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P2 - egzamin ustny P3 - zaliczenie pisemne na ocenę
System zarządzania bezpieczeństwem informacji 2 ptk ECTS	K_W08 K_U12 K_U13 K_U22	Konwersatorium 1. Wprowadzenie do tematyki zarządzania bezpieczeństwem informacji – podstawowe pojęcia, kontekst, uwarunkowania 2. Analiza systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji według norm PN-EN ISO/IEC – omówienie operacyjne, ocena wyników doskonalenie 3. Analiza systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji według norm PN-EN ISO/IEC – omówienie zabezpieczeń 4. Pogłębiona analiza kontekstusystemów zarządzania bezpieczeństwem informacji szczególnie z punktu widzenia wymagań regulacyjnych 5. Identyfikacja i inwentaryzacja zasobów informacyjnych w	Ocena podsumowująca: P3 - zaliczenie pisemne na ocenę

		organizacji. Szacowanie ryzyka rozwiązań systemowych (zarządczych) – kontekst organizacji, przywództwo, planowanie, wsparcie, działania	
Łączność i komunikacja w systemie zapewnienia bezpieczeństwa państwa 2 ptk ECTS	K_W08 K_U12 K_U13 K_K04	Konwersatorium: 1. Znaczenie łączności i komunikacji w systemie zapewnienia bezpieczeństwa państwa 2. Strategia rozwoju systemów teleinformatycznych w kontekście zapewnienia bezpieczeństwa państwa 3. Obszary istotne dla bezpieczeństwa łączności i komunikacji w systemie zapewnienia bezpieczeństwa państwa 4. Bezpieczeństwo teleinformatyczne w zarządzaniu kryzysowym 5. Potrzeby i wymagania stawiane systemom łączności i komunikacji do działania w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń	Ocena podsumowująca: P3 - zaliczenie pisemne na ocenę
Systemy monitorowania i analizy zagrożeń 2 ptk ECTS	K_U12 K_U13 K_U14 K_K04	Konwersatorium: 1. Pojęcie systemów monitorowania i analizy zagrożeń 2. Wykrywanie, identyfikowanie i ocena zagrożenia – chemicznego, biologicznego, radioaktywnego, jądrowego, epidemiologicznego dla bezpieczeństwa ludzi i środowisk 3. Detektory i urządzenia pomiarowe odpowiednie do rodzajów zagrożeń bezpieczeństwa. 4. Wykrywanie, identyfikowane i ocena zagrożeń dla bezpieczeństwa obiektów stacjonarnych (skupionych lub rozproszonych), dużych obiektów przemysłowych, obiektów użyteczności publicznej, portów lotniczych, portów morskich, ujęć i systemów zaopatrywania w wodę pitną aglomeracji miejskich) oraz obiektów mobilnych i transportu (kołowego, kolejowego, rurowego, wodnego, powietrznego). 5. Techniki i organizacja wykrywania materiałów niebezpiecznych – wybuchowych, radioaktywnych, narkotyków. 6. Projektowanie procedur i systemów monitorowania	Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P2 - egzamin ustny P3 - zaliczenie pisemne na ocenę

		zagrożeń	
Zarządzanie kryzysowe na szczeblu lokalnym 2 ptk ECTS	K_W14 K_U03 K_U14 K_K02	Konwersatorium: 1. Wprowadzenie do zarządzania kryzysowego na poziomie lokalnym – wybrane aspekty teoretyczne i praktyczne 2. Ustawa o zarządzaniu kryzysowym . Definicje, pojęcia i terminy 3. Pojęcie zagrożeń w ramach tzw. bezpieczeństwa powszechnego 4. Bezpieczeństwo na poziomie lokalnym 5. Wybrane formy prawno-organizacyjne zarządzania kryzysowego. 6. Zintegrowany system zarządzania kryzysowego w Polsce 7. Omówienie podstawowych zasad zarządzania kryzysowego 8. Plany reagowania/zarządzania kryzysowego 9. Realizacja zadań w sytuacji wystąpienia zdarzeń kryzysowych	Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć:ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P6 - prezentacja
Gry decyzyjne w zarządzaniu kryzysowym na szczeblu lokalnym 2 ECTS	K_U14 K_U18 K_U19 K_K03	Konwersatorium: 1. Planowanie w systemie zarządzania kryzysowego na szczeblu lokalnym 2. Proces wypracowania i podejmowania decyzji podczas sytuacji kryzysowej 3. Charakterystyka zagrożeń wywołujących sytuacje kryzysowe 4. Gra decyzyjna w zarządzaniu kryzysowym, jako element przygotowań do rzeczywistej realizacji zadań. 5. Przeprowadzenie symulacji gry decyzyjnej w zarządzeniu kryzysowym na szczeblu lokalnym. Sporządzenie wybranych dokumentów.	Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć:ćwiczeń, wykładów, seminariów F5 – dyskusje F6 – prace zespołowe Ocena podsumowująca: P3 - zaliczenie pisemne na ocenę P6 - prezentacja
Media i komunikacja w zarządzaniu Kryzysowym 2 ptk ECTS	K_U17 K_U18 K_K03	Konwersatorium: 1. Podstawy komunikowania w sytuacjach kryzysowych 2. Uwarunkowania komunikowania w sytuacjach kryzysowych 3. Rodzaje przekazu medialnego i formy komunikacji 4. Rola mediów w informowaniu o sytuacjach kryzysowych 5. Manipulacje w sytuacjach kryzysowych 6. Case study	Ocena formująca:F5 – dyskusje F6 – prace zespołowe Ocena podsumowująca: P4 - zaliczenie ustne na ocenę
Seminarium dyplomowe 7 ptk ECTS	K_W01 K_W02 K_W08	Seminarium: 16. Cel, zakres i przedmiot seminarium	Ocena formująca: F4 - obserwacja zajęć:ćwiczeń,

	K_U01 K_U17 K_U18 K_K01	dyplomowego 17. Omówienie podstawowych pojęć związanych z metodologią i przebiegiem badania naukowego 18. Określenie problematyki badawczej i tematu (tytułu) pracy wraz z uzasadnieniem 19. Zasady konstrukcji planu pracy 20. Zasady korzystania z literatury przedmiotu, aktów normatywnych, orzecznictwa i innych źródeł pozyskania danych. 21. Ochrona praw autorskich, zasady korzystania z cudzych utworów, sposoby cytowań, plagiat i jego konsekwencje 22. Zasady korzystania ze źródeł internetowych 23. Prezentacja samodzielnie przygotowanych planów pracy dyplomowej oraz bibliografii (w tym źródeł prawa) 24. Korekta i ostateczne zaakceptowanie planów prac. 25. Wymagania redakcyjne, językowe, merytoryczne i metodologiczne pracy dyplomowej 26. Przygotowanie i prezentacja eseju związanego tematycznie z treścią pracy 27. Formułowanie i korygowanie rozdziału pracy zawierającego przedmiot, cel i zakres badania. 28. Dyskusja nad wyborem metod i sformułowaniem treści rozdziału zawierającego aspekty metodologiczne 29. Prezentacja rozdziałów pracy o charakterze teoretycznym wraz z ich przyjęciem 30. Prezentacja i ocena zebranych materiałów statystycznych, niezbędnych do konstrukcji empirycznej części pracy 16. Przegląd wyników i dyskusja nad rezultatami przeprowadzonych analiz empirycznych. 17. Sformułowanie i prezentacja zasadniczej empirycznej części pracy. 18. Ostateczne formułowanie części empirycznej oraz całościowa konstrukcja pracy 19. Przedstawienie	wykładów, seminariów F5 – dyskusje Ocena podsumowująca: P2 - egzamin ustny P3 - zaliczenie pisemne na ocenę
--	--	--	--

		zasad egzaminu dyplomowego	
--	--	----------------------------	--

4. CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU STUDIÓW

4.1. Struktura programu studiów – zajęcia lub grupy zajęć niezależnie od ich formy prowadzenia

Przedmioty realizujące efekty uczenia się w ramach studia na kierunku **bezpieczeństwo** zostały pogrupowane w ramach 4 bloków:

1. Blok przedmiotów ogólnouczelnianych
2. Blok przedmiotów podstawowych
3. Blok przedmiotów kierunkowych
4. Blok przedmiotów do wyboru w ramach specjalności:
 - a. bezpieczeństwo wewnętrzne
 - b. bezpieczeństwo narodowe i obrona cywilna

Po przeprowadzeniu analizy rynku pracy oraz po przeprowadzeniu rozmów z interesariuszami zewnętrznymi w programie studiów na kierunku **bezpieczeństwo** przyjęto i opracowano dwie grupy przedmiotów do wyboru w ramach specjalności:

1. Bezpieczeństwo wewnętrzne
2. Bezpieczeństwo narodowe i obrona cywilna

Tabela 5. Podział przedmiotów w ramach bloków

Blok przedmiotów ogólnouczelnianych	Język obcy do wyboru, Szkolenie BHP, Szkolenie biblioteczne, Zaawansowana wypowiedź akademicka, Przystosowanie akademickie, Wychowanie fizyczne, Ochrona własności intelektualnej, Technologie informacyjne
Blok przedmiotów podstawowych	Psychologia, Podstawy przedsiębiorczości, Etyka zawodowa funkcjonariuszy publicznych, Organy i instytucje ochrony prawnej, Bezpieczeństwo wewnętrzne Unii Europejskiej, Administracja publiczna, Geografia, Mediacje i negocjacje, System instytucjonalny bezpieczeństwa państwa, Polityka bezpieczeństwa państwa
Blok przedmiotów kierunkowych	Ochrona praw człowieka w systemie bezpieczeństwa, Podstawy prawa, Prawo karne i prawo wykroczeń, Postępowanie karne i w sprawach o wykroczenia, Prawo administracyjne i postępowanie administracyjne, Strategia bezpieczeństwa państwa, Organizacja i technika pracy funkcjonariuszy publicznych, Bezpieczeństwo informacji niejawnych i danych osobowych, Zwalczanie terroryzmu, Przestępczość zorganizowana, Bezpieczeństwo w komunikacji i transporcie, Bezpieczeństwo energetyczne, Bezpieczeństwo imprez masowych, Bezpieczeństwo finansowe,

	Bezpieczeństwo systemów bankowych, Bezpieczeństwo cyberprzestrzeni, Teoria konfliktów międzynarodowych, Geopolityka międzynarodowa, System zarządzania kryzysowego w Polsce, Biały wywiad, Patologie społeczne i prewencja kryminalistyczna, Broń, amunicja, wyposażenie specjalne, Ochrona osób, mienia, obiektów i obszarów, Pierwsza pomoc przedmedyczna, Lekkoatletyka, Pływanie, Sporty walki, Strzelectwo, Praktyki zawodowe
Blok przedmiotów do wyboru w zakresie specjalności <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne</i>	Specjalnościowe praktyki zawodowe, Przeciwdziałanie przestępczości zorganizowanej, Kryminologia i kryminalistyka, czynności operacyjno-śledcze, Działania taktyczno-operacyjne Policji, Wiktymologia, Dokumentacja czynności kryminalistycznych na miejscu zdarzenia, Postępowanie dowodowe i utrwalanie dowodów, Współpraca Policji z mediami, Taktyki i techniki interwencji, Seminarium dyplomowe
Blok przedmiotów do wyboru w zakresie specjalności <i>Bezpieczeństwo narodowe i obrona cywilna</i>	Specjalnościowe praktyki zawodowe, Zagrożenie bezpieczeństwa państwa, Dowodzenie i kierowanie w siłach zbrojnych, Logistyka w systemie bezpieczeństwa narodowego, System zarządzania bezpieczeństwem informacji, Łączność i komunikacja w systemie zapewnienia bezpieczeństwa państwa, Systemy monitorowania i analizy zagrożeń, Zarządzanie kryzysowe na szczeblu lokalnym, Gry decyzyjne w zarządzaniu kryzysowym na szczeblu lokalnym, Media i komunikacja w zarządzaniu kryzysowym, Seminarium dyplomowe

4.2. Łączna liczba godzin zajęć

Program studiów stacjonarnych przewiduje realizację **3083 godzin** w ramach których wchodzi praktyki oraz zdobycie **180 pkt. ECTS** w trakcie 6 semestrów koniecznych do ukończenia studiów pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo o profilu praktycznym.

Program studiów niestacjonarnych przewiduje realizację **2252 godzin** zajęć dydaktycznych oraz zdobycie **180 pkt. ECTS** w trakcie 6 semestrów koniecznych do ukończenia studiów pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo o profilu praktycznym.

Nie przewidziano dla studiów niestacjonarnych liczby godzin dydaktycznych mniejszej niż 60% ogólnej liczby godzin dydaktycznych przewidzianych dla studiów stacjonarnych. Procent ogólnej liczby godzin zajęć na studiach niestacjonarnych do ogólnej liczby godzin zajęć studiów stacjonarnych wynosi 73%.

Szczegółowe dane ilustruje tabela nr 6

Tabela 6. Liczba godzin zajęć wg programu studiów

Rok studiów	Liczba godzin ST	Liczba godzin studiów NST
I	985	679
II	979	757
III	1044	816

Razem	3083	2252
NST/ST= 73%		

4.3. Liczba punktów przypisanych do zajęć

Poniżej zamieszczono tabelę nr 7, która ilustruje schemat ścieżek kształcenia.

Na kierunku **bezpieczeństwo** przewidziano dwie ścieżki programu studiów według bloku przedmiotów do wyboru w ramach specjalności opisane w punkcie 4.3.1. oraz 4.3.2. Dla każdej z oferowanych ścieżek w zakresie wybranej specjalności przypada ten sam schemat realizacji studiów, przyporządkowanym punktom ECTS oraz procentowemu udziałowi w programie studiów.

Tabela 7. Schemat ścieżek kształcenia wraz z punktami ECTS i ich % udział w programie studiów pierwszego stopnia, kierunek bezpieczeństwo, profil praktyczny

Nazwa bloku	Punkty ECTS	% udział w programie studiów
Blok przedmiotów ogólnouczelnianych	11	6,1%
Blok przedmiotów podstawowych	27	15%
Blok przedmiotów kierunkowych	93	51,6%
Blok przedmiotów do wyboru w ramach specjalności	49	27,3%
RAZEM	180	100,00%

4.3.1 W bloku przedmiotów do wyboru w zakresie specjalności bezpieczeństwo wewnętrzne

Tabela 8. Ścieżka programów studiów dla specjalności bezpieczeństwo wewnętrzne

Lp.	Wykaz przedmiotów	Punkty ECTS
	Semestr 1 rok 1	30
1	Szkolenie BHP	0

2	Szkolenie biblioteczne	0
4	Przysposobienie akademickie	0
7	Wychowanie fizyczne	0
8	Ochrona własności intelektualnej	1
9	Technologie informacyjne	1
10	Psychologia	3
11	Organy i instytucje ochrony prawnej	5
12	System instytucjonalny bezpieczeństwa państwa	3
13	Podstawy prawa	3
14	Organizacja i technika pracy funkcjonariuszy publicznych	3
15	Teoria konfliktów międzynarodowych	3
16	Geopolityka międzynarodowa	3
17	Broń, amunicja, wyposażenie specjalne	1
18	Pierwsza pomoc przedmedyczna	2
19	Lekkoatletyka	1
20	Pływanie	1
	Semestr 2 rok I	30
1	Język obcy do wyboru: j. angielski, j. niemiecki, j. rosyjski	2
2	Zaawansowana wypowiedź akademicka	1
3	Podstawy przedsiębiorczości	2

4	Administracja publiczna	3
5	Geografia	2
6	Ochrona praw człowieka w systemie bezpieczeństwa	1
7	Prawo administracyjne i postępowanie administracyjne	3
8	Biały wywiad	4
9	Broń, amunicja, wyposażenie specjalne	2
10	Lekkoatletyka	1
11	Pływanie	1
12	Praktyki zawodowe	8
	Semestr 3 rok 2	30
1	Język obcy do wyboru: j. angielski, j. niemiecki, j. rosyjski	2
2	Etyka zawodowa funkcjonariuszy publicznych	1
3	Bezpieczeństwo wewnętrzne UE	2
4	Polityka bezpieczeństwa państwa	4
5	Prawo karne i prawo wykroczeń	4
6	Przestępczość zorganizowana	3
7	System zarządzania kryzysowego w Polsce	3
8	Sporty walki	1
9	Strzelectwo	2
10	Praktyki zawodowe	8

	Semestr 4 rok 2	30
1	Język obcy do wyboru:j.angielski, j. niemiecki, j. rosyjski	2
2	Mediacje i negocjacje	2
3	Postępowanie karne i w sprawach o wykroczenia	5
4	Zwalczanie terroryzmu	3
5	Bezpieczeństwo energetyczne	2
6	Bezpieczeństwo imprez masowych	1
7	Patologie społeczne i prewencja kryminalistyczna	3
8	Sporty walki	1
9	Strzelectwo	2
10	Praktyka zawodowa	8
11	Seminarium dyplomowe	1
	Semestr 5 rok 3	30
1.	Język obcy do wyboru:j.angielski, j. niemiecki, j. rosyjski	2
2	Bezpieczeństwo informacji niejawnych i danych osobowych	3
3	Bezpieczeństwo w komunikacji i transporcie	2
4	Bezpieczeństwo finansowe	2
5	Ochrona osób, mienia, obiektów i obszarów	3

6	Kryminologia i kryminalistyka	2
7	Czynności operacyjno-śledcze	2
8	Działania taktyczno-operacyjne Policji	2
9	Taktyki i techniki interwencji	2
10	Seminarium dyplomowe	2
11	Praktyka zawodowa	8
	Semestr 6 rok 3	30
1	Strategia bezpieczeństwa państwa	4
2	Bezpieczeństwo systemów bankowych	2
3	Bezpieczeństwo cyberprzestrzeni	2
4	Przeciwdziałanie przestępczości zorganizowanej	2
5	Wiktymologia	2
6	Dokumentacja czynności kryminalistycznych na miejscu zdarzenia	2
7	Postępowanie dowodowe i utrwalanie dowodów	2
8	Współpraca Policji z mediami	2
9	Seminarium dyplomowe	4
10	Praktyka zawodowa	8
Ogółem :		180

4.3.2. W bloku przedmiotów do wyboru w zakresie specjalności bezpieczeństwo narodowe i obrona cywilna

Tabela 9. Ścieżka programów studiów dla specjalności bezpieczeństwo narodowe i obrona cywilna

Lp.	Wykaz przedmiotów	Punkty ECTS
	Semestr 1 rok 1	30
1	Szkolenie BHP	0
2	Szkolenie biblioteczne	0
4	Przysposobienie akademickie	0
7	Wychowanie fizyczne	0
8	Ochrona własności intelektualnej	1
9	Technologie informacyjne	1
10	Psychologia	3
11	Organy i instytucje ochrony prawnej	5
12	System instytucjonalny bezpieczeństwa państwa	3
13	Podstawy prawa	3
14	Organizacja i technika pracy funkcjonariuszy publicznych	3
15	Teoria konfliktów międzynarodowych	3
16	Geopolityka międzynarodowa	3
17	Broń, amunicja, wyposażenie specjalne	1
18	Pierwsza pomoc przedmedyczna	2
19	Lekkoatletyka	1

20	Pływanie	1
	Semestr 2 rok I	30
1	Język obcy do wyboru:j.angielski, j. niemiecki, j. rosyjski	2
2	Zaawansowana wypowiedź akademicka	1
3	Podstawy przedsiębiorczości	2
4	Administracja publiczna	3
5	Geografia	2
6	Ochrona praw człowieka w systemie bezpieczeństwa	1
7	Prawo administracyjne i postępowanie administracyjne	3
8	Biały wywiad	4
9	Broń, amunicja, wyposażenie specjalne	2
10	Lekkoatletyka	1
11	Pływanie	1
12	Praktyki zawodowe	8
	Semestr 3 rok 2	30
1	Język obcy do wyboru:j.angielski, j. niemiecki, j. rosyjski	2
2	Etyka zawodowa funkcjonariuszy publicznych	1
3	Bezpieczeństwo wewnętrzne UE	2
4	Polityka bezpieczeństwa państwa	4

5	Prawo karne i prawo wykroczeń	4
6	Przestępczość zorganizowana	3
7	System zarządzania kryzysowego w Polsce	3
8	Sporty walki	1
9	Strzelectwo	2
10	Praktyki zawodowe	8
	Semestr 4 rok 2	30
1	Język obcy do wyboru:j.angielski, j. niemiecki, j. rosyjski	2
2	Mediacje i negocjacje	2
3	Postępowanie karne i w sprawach o wykroczenia	5
4	Zwalczanie terroryzmu	3
5	Bezpieczeństwo energetyczne	2
6	Bezpieczeństwo imprez masowych	1
7	Patologie społeczne i prewencja kryminalistyczna	3
8	Sporty walki	1
9	Strzelectwo	2
10	Praktyka zawodowa	8
11	Seminarium dyplomowe	1
	Semestr 5 rok 3	30

1.	Język obcy do wyboru: j. angielski, j. niemiecki, j. rosyjski	2
2	Bezpieczeństwo informacji niejawnych i danych osobowych	3
3	Bezpieczeństwo w komunikacji i transporcie	2
4	Bezpieczeństwo finansowe	2
5	Ochrona osób, mienia, obiektów i obszarów	3
6	Zagrożenie bezpieczeństwa państwa	2
7	Dowodzenie i kierowanie w siłach zbrojnych	2
8	Logistyka w systemie bezpieczeństwa narodowego	2
9	System zarządzania bezpieczeństwem informacji	2
10	Seminarium dyplomowe	2
11	Praktyka zawodowa	8
	Semestr 6 rok 3	30
1	Strategia bezpieczeństwa państwa	4
2	Bezpieczeństwo systemów bankowych	2
3	Bezpieczeństwo cyberprzestrzeni	2
4	Łączność i komunikacja w systemie zapewnienia bezpieczeństwa państwa	2
5	Systemy monitorowania i analizy zagrożeń	2
6	Zarządzanie kryzysowe na szczeblu lokalnym	2
7	Media i komunikacja w zarządzaniu kryzysowym	2
8	Gry decyzyjne w zarządzaniu kryzysowym na szczeblu lokalnym	2

9	Seminarium dyplomowe	4
10	Praktyka zawodowa	8
Ogółem :		180

4.4. Planowany harmonogram zajęć

4.4.1. Plan zajęć dla studiów stacjonarnych

Do programu dołączono harmonogram realizacji programu dla studiów stacjonarnych - załącznik nr 1

4.4.2. Plan zajęć dla studiów niestacjonarnych

Do programu dołączono harmonogram realizacji programu dla studiów niestacjonarnych - załącznik nr 2

4.5. Matryca efektów uczenia się

Do kontrolowania poprawności relacji między składnikami programu studiów służą macierze. Jednym z podstawowych narzędzi tego typu jest macierz efektów uczenia się, która odzwierciedla relacje między efektami uczenia się sformułowanymi dla całego programu studiów i efektami uczenia się zdefiniowanymi dla modułów/przedmiotów. Jej utworzenie i analiza pozwala na sprawdzenie, czy podział programu studiów na jednostki o zdefiniowanych efektach uczenia się gwarantuje osiągnięcie przez absolwentów efektów założonych dla całego programu. Macierz efektów uczenia się umożliwia także optymalny rozkład efektów uczenia się pomiędzy moduły/przedmioty w obrębie programu studiów.

W załączniku nr 3 - zamieszczono macierze i matrycę efektów uczenia się dla przedmiotów podstawowych, kierunkowych modułu dyplomowania, praktyk, specjalności.

W praktyce efekty uczenia się i program studiów wzajemnie na siebie oddziałują, zaproponowane efekty uczenia się wpływają na postać programu studiów, a oferowane w programie studiów przedmioty wpływają na proponowany program studiów. Tworząc program studiów dokonano porównania zaproponowanego zestawu efektów uczenia się dla programu studiów z efektami uczenia się dla poszczególnych przedmiotów tworząc matrycę efektów uczenia się.

Matryca efektów uczenia się, określiła relację między efektami uczenia się przyjętymi dla programu studiów kierunku **bezpieczeństwo**, studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym a efektami uczenia się zdefiniowanymi dla modułów/przedmiotów realizujących ten program studiów.

Matryca efektów uczenia się wskazuje, które efekty są realizowane w ramach wybranych przedmiotów i jest sposobem weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studentów, czyli potwierdzeniem, że zostały spełnione wymagania sprecyzowane w sylabusach.

4.6. Sposoby weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się

Stosowanie różnych sposobów weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studentów i potwierdzonych poprzez przedstawienie na to obiektywnych dowodów, ma na celu ujawnienie, że zostały spełnione wymagania wyspecyfikowane w sylabusach, zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 70/2019 Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałcu z dnia 19.12.2019 r. w sprawie procedury weryfikacji efektów uczenia się w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Wałcu

Tabela 10. Sposoby weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia

METODY OCENIANIA I WERYFIKACJI OSIĄGNIĘTYCH PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (przyjęte w sylabusach)	
F- OCENA FORMUJĄCA	P – OCENA PODSUMOWUJĄCA
F1 - sprawdzian ustny wiedzy, umiejętności	P1 - egzamin pisemny
F2 - sprawdzian pisemny wiedzy, umiejętności	P2 - egzamin ustny
F3 - sprawdzian praktyczny umiejętności	P3 - zaliczenie pisemne na ocenę
F4 - obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów	P4 - zaliczenie ustne na ocenę
F5 – dyskusje	P5 – projekt i scenariusz
F6 – prace zespołowe	P6 - prezentacja
F7 – aktywność	P7 – esej
	P8 – raport
	P9 – praca dyplomowa P10 – dziennik praktyk
	P11 - egzamin praktyczny umiejętności
	P12 - zaliczenie praktyczne umiejętności

Przyjęte sposoby weryfikacji wspomagają studenta w procesie uczenia się oraz umożliwiają skuteczne sprawdzanie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów uczenia się.

4.7. Opis oceny efektów uczenia osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia

Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest na różnych etapach kształcenia, poprzez rozliczanie wszystkich przedmiotów/modułów w ramach poszczególnych form zajęć (wykładów, ćwiczeń, lektoratów, warsztatów, laboratoriów, seminariów) w ramach praktyk, w ramach procesu dyplomowania oraz w ramach monitorowania losów zawodowych absolwentów. Weryfikacja obejmuje trzy kategorie obszarów kształcenia: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. Efekty z obszaru wiedzy podlegają weryfikacji głównie w postaci egzaminów, zaliczeń testowych i prac pisemnych oraz projektów zaliczeniowych. Efekty z obszaru umiejętności i kompetencji społecznych najczęściej są weryfikowane na podstawie zadań problemowych stanowiących istotny element pisemnych prac zaliczeniowych, prezentacji, wystąpień podczas zajęć ćwiczeniowych, dyskusji grupowych i prac zespołowych. Stosowane metody weryfikacji są dostosowane do formy i zakresu zajęć. Stopień osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się jest weryfikowany na każdym etapie procesu kształcenia: podczas każdej sesji egzaminacyjnej i zaliczeniowej, podczas przygotowania pracy magisterskiej. Egzamin magisterski ma charakter ustny i odbywa się przed komisją, w skład której wchodzi przewodniczący, promotor oraz recenzent pracy. Student udziela odpowiedzi na trzy pytania. Stałemu monitorowaniu i doskonaleniu sposobów weryfikacji osiągalności zakładanych efektów uczenia się służą procedury Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Za weryfikację zakładanych efektów uczenia się odpowiadają w szczególności nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia bez względu na rodzaj zatrudnienia i formę zajęć, pracownicy administracyjni (dziekanat) wszyscy studenci, słuchacze studiów, opiekunowie praktyk studenckich z ramienia Placówki, kierownicy opiekunowie praktyk, członkowie komisji egzaminacyjnej egzaminu dyplomowego, jak również Akademickie Biuro Karier.

4.8. Łączna liczba punktów ECTS jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia

W projektowanym programie studiów, student na studiach stacjonarnych uzyskuje w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia 138 punktów ECTS, co stanowi 76,67 % programu studiów. Na wskaźnik składają się wartości zawarte w Tabeli 11.

Z kolei, student na studiach niestacjonarnych uzyskuje w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia 122,5 punktów ECTS, co stanowi 68,06% programu studiów. Na wskaźnik składają się wartości zawarte w Tabeli 11.

Tabela 11. Liczba punktów ECTS jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia

Moduł kształcenia	Liczba punktów ECTS dla ST	Liczba punktów ECTS dla NST
Blok przedmiotów ogólnouczeniowych	7	7

Blok przedmiotów podstawowych	17	17
Blok przedmiotów kierunkowych	70	63
Blok przedmiotów specjalnościowych na specjalności <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne</i>	43,5	35
Blok przedmiotów specjalnościowych na specjalności <i>Bezpieczeństwo narodowe i obrona cywilna</i>	43,5	35
RAZEM dla każdej z specjalności	138	122,5
% punktów ECTS	76,67%	68,06%

4.9. Liczba punktów ECTS , jaką student musi uzyskać w ramach praktyk

Zgodnie z paragrafem 3 pkt. 3 ust. 8 rozporządzenia MNiSW w sprawie studiów z 27 września 2018 roku, w programie studiów określa się wymiar, zasady i formę odbywania praktyk zawodowych oraz liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach praktyk.

Student kierunku **bezpieczeństwo** o profilu praktycznym studia pierwszego stopnia uzyska w ramach praktyk zawodowych 40 punktów ECTS, zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Zarówno studenci studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych realizują 6 miesięczne praktyki w wymiarze 1008 godzin, na drugim, trzecim, czwartym, piątym, szóstym semestrze studiów. 1008 godzin praktyk odpowiada co najmniej 40 pkt ECTS.

4.10. Informacja o praktykach zawodowych

Studia pierwszego stopnia realizowane na profilu praktycznym obejmują praktykę zawodową. Stanowi ona obligatoryjny element kształcenia i podlega obowiązkowemu zaliczeniu na ocenę na równi z innymi przedmiotami. Zaliczenie praktyki i osiągnięcie założonych efektów uczenia się jest niezbędnym warunkiem ukończenia studiów. Uczelnia sprawuje nadzór dydaktyczno-wychowawczy oraz organizacyjny nad przebiegiem praktyk zawodowych. Nad prawidłową realizacją praktyk zawodowych czuwa koordynator praktyk zawodowych. Stosowne zapisy wynikają z **Regulaminu Studiów** z dnia 27 września 2019 roku, przyjętego Uchwałą nr 47/2019 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu oraz Regulamin Praktyk Studenckich

4.10.1. Wymiar odbywania praktyk zawodowych

Łączny wymiar praktyk zawodowych dla kierunku **bezpieczeństwo** pierwszego stopnia o profilu praktycznym wynosi **6 miesięcy- 1008 godzin łącznej aktywności praktycznej studenta**, w tym:

- konsultacji z opiekunem praktyk z ramienia Uczelni,
- opracowywania dziennika praktyk,
- innych dokumentów weryfikujących efekty uczenia się przyjęte dla praktyk.

Studenci kierunku **bezpieczeństwo**, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny, praktyki zawodowe realizują w cyklu trzyletnich studiów. Rozkład realizacji praktyk przypada na:

- **II semestr**
- **III semestr**
- **IV semestr**
- **V semestr**
- **VI semestr**

Realizacji programu praktyk zawodowych przyporządkowano odpowiednią ilość punktów ECTS wykazanych w programie studiów, która łącznie wynosi **40 pkt. ECTS**.

Studenci zgłaszający się na praktyki, zobowiązani są posiadać ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków (NW) nabywane w trybie indywidualnym lub w Kwesturze Uczelni.

4.10.2. Zasady odbywania praktyk zawodowych

Skierowanie studenta do odbycia praktyki we wskazanej instytucji następuje na mocy porozumienia pomiędzy Uczelnią a instytucją przyjmującą studenta na praktykę. Skierowanie zostaje podpisane przez opiekuna praktyk oraz kierownika instytucji przyjmującej studenta na praktykę. W skierowaniu zostaje wskazany imiennie opiekun praktyki w instytucji, w której student odbywa praktykę.

W uzasadnionych przypadkach student może wystąpić o zmianę w zaplanowanym harmonogramie realizacji praktyk, kierując podanie do Dyrektora Instytutu. Podanie opiniuje opiekun praktyk. Zaliczenie praktyk jest warunkiem koniecznym do uzyskania wpisu na kolejny semestr. Niezaliczenie praktyk w przewidywanym wymiarze godzin jest równoznaczne z nieukończeniem studiów.

Nad zgodnością programu praktyk z programem studiów czuwa koordynator praktyk. Praktyka odbywa się we wskazanej przez studenta placówce, z którą Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Wałczu podpisuje porozumienie o prowadzeniu praktyk. Opiekunem praktyki w placówce jest osoba ku temu wyznaczona przez dyrektora placówki. Opiekun praktyk jest odpowiedzialny za formalne przygotowanie studenta do praktyki, właściwy dla specjalności dobór placówek przez studenta, przygotowanie dokumentów oraz zaliczenie studentowi praktyki. Student dokumentuje przebieg praktyki w dzienniczku praktyk. Ponadto, dokumentem poświadczającym odbycie praktyki w określonej liczbie godzin i miejscu jest opinia z praktyki wystawiana przez opiekuna praktyk w placówce. Kserokopia opinii jest przechowywana w aktach studenta.

Dokumenty stanowią podstawę zaliczenia praktyki. Wpisu do indeksu elektronicznego i karty semestralnej dokonuje kierunkowy opiekun praktyk w Uczelni po stwierdzeniu prawidłowości przebiegu praktyki i uzyskaniu przez studenta zakładanych efektów uczenia się. Wzory dokumentów niezbędnych do zaliczenia praktyki dostępne są dla studenta na stronie internetowej Uczelni. Szczegółowe zasady i forma odbywania praktyki, uzależnione od realizowanej przez studenta specjalności są zapisane w sylabusie.

W ramach praktyki:

1. Pierwsze dni praktyki w instytucji student powinien poświęcić na wszechstronne poznanie jej struktury organizacyjnej, zasad działania oraz organizacji pracy. Przed przystąpieniem do zajęć student powinien zapoznać się z obowiązującymi zasadami oraz przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy w placówce. Pod kierunkiem opiekuna-praktyk student powinien aktywnie uczestniczyć w bieżącej pracy instytucji w stopniu i zakresie określonym przez opiekuna praktyki.
2. W trakcie trwania praktyki student prowadzi systematycznie harmonogram praktyk, w którym powinna znaleźć odzwierciedlenie jego codzienna praca. Zapisy wykonywanych czynności winny być potwierdzone podpisem opiekuna.
3. Student powinien obserwować działania i pod kierunkiem opiekuna zrealizować zadania, udokumentowane arkuszami obserwacyjnymi.
4. Po zakończeniu praktyki student składa dziennik praktyk wraz z załącznikami do Kierunkowego opiekuna praktyk
5. Przebieg praktyki dokumentowany jest w sposób określony w regulaminie oraz w programie praktyk.

6. Dokumenty na praktykę za granicą wydawane są w języku polskim. Dokumenty poświadczające odbycie praktyki za granicą student składa wraz z tłumaczeniem na język polski.

Do zadań Uczelnianego koordynatora ds. praktyk należy:

- 1) zawieranie porozumień z Zakładami Pracy o organizację praktyk;
- 2) kontrolowanie przestrzegania regulaminu przez każdą ze stron w czasie praktyk;
- 3) składanie rocznych sprawozdań z realizacji praktyki Rektorowi, w terminie do 15 października;

Do zadań Kierunkowych opiekunów praktyk, którzy sprawują bezpośredni nadzór dydaktyczno-wychowawczy oraz organizacyjny nad całością przebiegu praktyk, a w szczególności odpowiadają za:

- 1) prowadzenie uzgodnień z Zakładem Pracy i podpisanie stosownych porozumień indywidualnych i innych niezbędnych dokumentów;
- 2) opracowanie szczegółowego programu praktyki na poszczególne etapy oraz zakresu weryfikacji efektów uczenia się dla opiekuna zakładowego;
- 3) współpracę z opiekunami zakładowymi;
- 4) zapoznanie praktykantów oraz organizatorów praktyk w zakładzie, z wymaganiami, programem praktyk, dokumentacją, zasadami weryfikacji efektów uczenia się oraz sposobami dokumentowania działań;
- 5) inicjowanie praktyk, monitorowanie przebiegu praktyk, ewaluację wyników praktyk;
- 6) pomoc w zawieraniu ubezpieczeń praktykantów odbywających praktykę;
- 7) wytwarzanie, wydawanie, ewidencję, gromadzenie i przechowywanie dokumentacji praktyk;
- 8) składanie sprawozdań z przebiegu praktyk na dzień 30 września do uczelnianego koordynatora ds. praktyk i współpracy z pracodawcami, w terminie nie późniejszym niż 5 października, uwzględniając w nim zestawienia ocen osiągnięcia efektów uczenia się.

Do obowiązków studenta w szczególności będzie należało:

- 1) zapoznanie się, przed rozpoczęciem praktyki, z treścią Regulaminu praktyk;
- 2) aktywne uczestniczenie w praktyce i wypełnianie zadań zgodnych z celami i założeniami programowymi praktyki, powierzonych przez koordynatora praktyk w Uczelni;
- 3) przestrzeganie obowiązujących w placówce regulaminów i dyscypliny pracy;
- 4) prowadzenie dokumentacji określonej w programie praktyki i złożenie jej w wymaganym terminie u koordynatora praktyki;
- 5) złożenie u koordynatora praktyki ZAŚWIADCZENIA, które może stanowić podstawę zaliczenia części lub całości praktyki.

Do obowiązków zakładowego opiekuna praktyk będzie należało:

- 1) opracowanie harmonogramu praktyki studenta uwzględniając zadania wynikające z założonych w programie praktyk efektów oraz pracy placówki;
- 2) umożliwienie studentowi zapoznanie się z dokumentacją placówki, zasadami funkcjonowania placówki, jej zadaniami i procedurami;
- 3) zapoznanie studenta z obowiązkami nauczyciela formami współpracy ze środowiskiem wychowawczym;
- 4) pomoc studentowi w jego funkcjonowaniu w przestrzeni placówki;
- 5) pomoc studentowi w kontaktach z innymi pracownikami placówki;

- 6) umożliwienie studentowi obserwacji własnych zajęć oraz innych pracowników placówki;
- 7) omawianie ze studentem realizowanych zajęć;
- 8) kontrolowanie przebiegu praktyki pod względem zgodności z programem praktyk;
- 9) sporządzenie opinii o przebiegu praktyki i wystawienie pisemnej oceny.

4.10.3. Formy odbywania praktyk zawodowych

W trakcie praktyk zawodowych student będzie realizował następujące formy aktywności:

1. wizyty w różnorodnych działach Zakładu pracy;
2. obserwowanie działań zawodowych;
3. asystowanie opiekunowi praktyk w Zakładzie pracy;
4. samodzielne działania zlecone przez opiekuna zakładowego;
5. planowanie i omawianie działań zawodowych prowadzonych przez siebie i innych.

Praktyka zawodowa została podzielona na dwa etapy. Na 2 i 3 semestrze praktyka zawodowa będzie realizowała efekty uczenia się przewidziane dla bloku przedmiotów kierunkowych. Praktyka na tym etapie będzie miała charakter bardziej ogólny, a jej celem będzie zapoznanie praktykanta z ogólnymi zasadami działania instytucji związanych z bezpieczeństwem czy zarządzaniem kryzysowym. Drugi etap praktyki został przypisany do bloku przedmiotów specjalnościowych i będzie miała charakter praktyki metodycznej, specjalnościowej, związanej z kierunkiem wybranej specjalności. Celem drugiego etapu praktyki będzie zaznajomienie praktykanta z typowymi działaniami instytucji związanych z bezpieczeństwem oraz nauczenie go podejmowania samodzielnych działań w tym zakresie.

4.10.4. Cele praktyk zawodowych

CELE OGÓLNE studenckiej praktyki zawodowej są związane z kierunkiem. Praktyki studenckie z założenia stanowią integralną część procesu dydaktycznego. Koncepcja praktyk zawodowych zakłada stworzenie studentom odpowiednich warunków do kształtowania umiejętności praktycznych i organizacyjnych. Praktyki stwarzają szansę profesjonalnego rozwoju studenta opartą na łączeniu doświadczeń ze zdobytą wiedzą w toku studiów.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. zapoznanie z warunkami funkcjonowania placówek związanych z bezpieczeństwem, czy to w instytucjach bezpośrednio związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa na poziomie krajowym, jak i narodowym, *poprzez przeanalizowanie wraz z opiekunem dokumentacji stanowiącej prawną podstawę działania placówki, m.in. ustawy, zarządzenia, rozporządzenia, zapoznanie się ze statutem placówki, zapoznanie się z jej strukturą organizacyjną, przez branie udziału w pracach komórek organizacyjnych oraz opracowanie schematu organizacyjnego placówki wraz z opisem zadań i uprawnień przypisanych do poszczególnych stanowisk; zapoznanie się z formami pracy stosowanymi w placówce; zapoznanie się z dokumentacją opracowywaną w placówce;*
2. doskonalenie umiejętności praktycznych polegających w szczególności na komunikowaniu się na tematy związane z bezpieczeństwem, w tym z różnymi rodzajami odbiorców, umiejętności polegających na pracy w grupie, przyjmowaniu różnych ról, współpracy nawet przy odmienności poglądów
3. kształtowanie postaw przedsiębiorczości w zakresie podejmowanych działań zawodowych i wyzwań rynku pracy, właściwej postawy zgodnej z zasadami etyki zawodowej.

TREŚCI PROGRAMOWE

1. Praktyki studenckie pełnią różnorodną funkcję w zależności od danego roku studiów. Łączny czas trwania praktyk podczas trzech lat studiów wynosi 1008 godzin, co odpowiada sześciu miesiącom praktyki w wymiarze 8 godzin dziennie przy 21 dniach w miesiącu
2. Program praktyk studenckich przewiduje następujący ich rozkład w czasie trwania studiów:

I ETAP PRAKTYKI - PRAKTYKA KIERUNKOWA

- poznanie form i metod pracy wybranego zakładu pracy związanego z szeroko rozumianym zakresem bezpieczeństwa (hospitacje, obserwacje, elementy działania);
- udział w realizacji projektów proponowanych przez Zakład pracy ;
- poznanie możliwości działań instytucji w zakresie bezpieczeństwa ;
- poznanie dokumentacji placówki/organizacji, instytucji;
- uczestnictwo w zadaniach realizowanych przez placówkę/instytucję/organizację pozarządową – twórcze włączenie się w formy pracy z wykorzystaniem wiedzy i umiejętności warsztatowych nabytych w czasie studiów;
- samodzielne wykonywanie zadań na rzecz placówki, instytucji lub organizacji, uzgodnionych z koordynatorem praktyk przy uzyskaniu akceptacji opiekuna praktyk w placówce.

II ETAP PRAKTYKI - PRAKTYKA SPECJALNOŚCIOWA

- zaleca się, aby wybór placówki umożliwił zaprojektowanie i przeprowadzenie analiz związanych z problematyką wybranej specjalności;
- w trakcie pierwszej praktyki zawodowej, która przebiega na drugim etapie praktyki zawodowej - zalecana jest ścisła współpraca studenta z kierownictwem placówki instytucji, organizacji, w której realizowana jest praktyka zawodowa;
- w trakcie praktyki zawodowej specjalnościowej student jest zobowiązany do samodzielnego zadań w zakładzie pracy przy nadzorze przez opiekuna w placówce, określonych specyfiką placówki przy uzyskaniu akceptacji bezpośredniego opiekuna praktyk w placówce;

Dodatkowo, celem praktyk jest kształtowanie umiejętności studentów niezbędnych dla przyszłej pracy zawodowej, w tym m.in. umiejętności krytycznej oceny posiadanej wiedzy, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych, praktycznych, organizacyjnych, pracy w zespole, nawiązywania kontaktów, prowadzenia negocjacji, samodzielności, odpowiedzialności za powierzone zadania, refleksji nad własną praktyką, ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego w trakcie działalności praktycznej związanej zapewnieniem bezpieczeństwa na różnym poziomie, kreatywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania z zakresu bezpieczeństwa, przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej.

4.10.5. Efekty uczenia się dla praktyk zawodowych

Studia umożliwiają studentom kontakt z rzeczywistym środowiskiem zawodowym, rozwijanie umiejętności dostrzegania oraz rozwiązywania problemów teoretycznych i praktycznych z zakresu studiowanej specjalności, diagnozowanie istniejących problemów oraz poszukiwanie praktycznych, nowoczesnych metod ich rozwiązywania. Przygotowując się do pracy w zawodzie student zdobywa wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne zgodne ze studiowaną specjalnością, a szczególnie:

Tabela 12. Efekty uczenia się dla I etapu praktyki zawodowej - praktyki kierunkowej

Symbole kierunkowych efektów uczenia się	Opis efektów uczenia się dla kierunku <i>Bezpieczeństwo</i>	Kod składnika opisu charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji
K_W01	w zaawansowanym stopniu ma interdyscyplinarną wiedzę z zakresu nauk społecznych, w szczególności z nauk o bezpieczeństwie i wybranych aspektów nauk humanistycznych, zna ich miejsce wśród innych obszarów naukowych oraz ma wiedzę na temat ich powiązań z tymi obszarami, zwłaszcza w aspektach istotnych dla praktyki zawodowej	P6S_WG
K_W04	zna, w stopniu zaawansowanym, system bezpieczeństwa i obronności państwa; ma wiedzę o typowych rodzajach struktur, organów i instytucji administracji publicznej oraz organów ochrony prawnej, a także organów bezpieczeństwa państwa; ma wiedzę o relacjach zachodzących między tymi strukturami i instytucjami na poziomie lokalnym, regionalnym, państwowym oraz ponadpaństwowym, z uwzględnieniem praktyki ich działania	P6S_WG
K_W08	w stopniu zaawansowanym posiada wiedzę na temat ochrony i bezpieczeństwa funkcjonowania poszczególnych sektorów działalności państwa na poziomie ogólnokrajowym oraz lokalnym (w tym bezpieczeństwa finansowego, energetycznego, cyberprzestrzeni, imprez masowych, komunikacji i transportu, systemów bankowych)	P6S_WG
K_W10	w stopniu zaawansowanym posiada wiedzę na temat ekonomicznych, prawnych, etycznych i innych uwarunkowań działalności zawodowej w sektorze powiązanym z bezpieczeństwem; zna i rozumie pojęcie praw człowieka, a także prawa autorskiego i praw pokrewnych z uwzględnieniem niezbędnych elementów nauk ekonomicznych, w szczególności w zakresie zastosowania tych norm i praw w praktyce zawodowej	P6S_WK
K_W11	rozumie zasady funkcjonowania systemów zarządzania bezpieczeństwem w tym danych osobowych i informacji niejawnych na gruncie prawa międzynarodowego, europejskiego i polskiego, w aspektach szczególnie istotnych dla praktyki zawodowej	P6S_WK
K_U16	potrafi udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej; potrafi stosować zasady bezpieczeństwa i higieny pracy	P6S_UW
K_U18	potrafi komunikować się na tematy związane z obszarem bezpieczeństwa ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców a także inne wystąpienia w języku polskim oraz potrafi	P6S_UK

	efektywnie komunikować się w języku polskim i w wybranym języku obcym	
K_U19	potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role, w tym potrafi współpracować w poszanowaniu odmienności poglądów, a także potrafi inspirować i brać udział w przedsięwzięciach grupowych, w tym przygotowywać i realizować projekty społeczne, gospodarcze oraz inne, z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych, finansowych i społecznych	P6S_UO
K_U20	potrafi przeanalizować i ocenić własne działania oraz wskazać te sfery, które należy zmodyfikować w celu podniesienia ich sprawności i efektywności zarówno w sferze pracy zawodowej, jak i ewentualnej aktywności na rzecz społeczności lokalnej	P6S_UO
K_K01	jest gotów do krytycznej oceny nabytej wiedzy oraz obieranych treści w zakresie bezpieczeństwa	P6S_KK
K_K02	jest gotów do prawidłowej identyfikacji i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu, opierając swoje wybory na wiedzy merytorycznej, przyswojonych podstawach etycznych z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych i organizacyjnych	P6S_KO
K_K04	jest gotów do określania priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania; zbudować właściwą hierarchię celów wykorzystywaną w procesie podejmowania decyzji, zarówno w sferze pracy zawodowej, jak i w obszarze działalności społecznej, a także w warunkach prowadzenia działalności gospodarczej w gospodarce wolnorynkowej	P6S_KO
K_K05	ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny; podejmuje refleksje na tematy etyczne, przestrzega zasad etyki zawodowej	P6S_KO

Tabela 13. Efekty uczenia się dla II etapu praktyki zawodowej - praktyki specjalnościowej

Symbole kierunkowych efektów uczenia się	Opis efektów uczenia się dla kierunku <i>Bezpieczeństwo</i>	Kod składnika opisu charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji
K_W10	w stopniu zaawansowanym posiada wiedzę na temat ekonomicznych, prawnych, etycznych i innych uwarunkowań działalności zawodowej w sektorze powiązanej z bezpieczeństwem; zna i rozumie pojęcie praw człowieka, a także prawa autorskiego i praw pokrewnych z uwzględnieniem niezbędnych elementów nauk ekonomicznych, w szczególności w zakresie zastosowania tych norm i praw w praktyce zawodowej	P6S_WK

K_W11	rozumie zasady funkcjonowania systemów zarządzania bezpieczeństwem w tym danych osobowych i informacji niejawnych na gruncie prawa międzynarodowego, europejskiego i polskiego, w aspektach szczególnie istotnych dla praktyki zawodowej	P6S_WK
K_U06	potrafi wykorzystywać w praktyce posiadany zasób wiedzy z zakresu nauk społecznych do zdefiniowania, oceny oraz rozwiązywania konkretnych stanów faktycznych charakterystycznych dla sektora bezpieczeństwa zarówno wewnętrznego, jak i narodowego w tym zjawisk terrorystycznych i przestępczości zorganizowanej oraz do prognozowania odpowiednich procesów i zjawisk istotnych dla rozwoju tych zadań na rzecz określonych społeczności	P6S_UW
K_U19	potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role, w tym potrafi współpracować w poszanowaniu odmienności poglądów, a także potrafi inspirować i brać udział w przedsięwzięciach grupowych, w tym przygotowywać i realizować projekty społeczne, gospodarcze oraz inne, z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych, finansowych i społecznych	P6S_UO
K_U20	potrafi przeanalizować i ocenić własne działania oraz wskazać te sfery, które należy zmodyfikować w celu podniesienia ich sprawności i efektywności zarówno w sferze pracy zawodowej, jak i ewentualnej aktywności na rzecz społeczności lokalnej	P6S_UO
K_U22	potrafi uczyć się przez całe życie, zarówno w ramach samorozwoju, jak i w ramach różnego rodzaju form kształcenia dla dorosłych	P6S_UU
K_K02	jest gotów do prawidłowej identyfikacji i rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu, opierając swoje wybory na wiedzy merytorycznej, przyswojonych podstawach etycznych z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych i organizacyjnych	P6S_KO
K_K03	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, a także do wypełniania zobowiązań społecznych oraz współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, podchodzić do rozwiązywania problemów w sposób kreatywny, potrafi nie tylko kreować rzeczywistość, ale także reagować na zaistniałe okoliczności i uwarunkowania	P6S_KO
K_K05	ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny; podejmuje refleksje na tematy etyczne, przestrzega zasad etyki zawodowej	P6S_KO

Symbole użyte w tabelach:

W - w zakresie wiedzy:	U - w zakresie umiejętności:	K - w zakresie kompetencji społecznych:
G – zakres - głębia - kompletność perspektywy poznawczej i zależności K – kontekst - uwarunkowania -/skutki	W – wykorzystanie wiedzy - wykonywane zadania, rozwiązywane problemy K – komunikowanie się/ odbieranie i tworzenie wypowiedzi – upowszechnienie wiedzy w środowisku naukowym - posługiwanie się	K – oceny - krytyczne podejście, O – odpowiedzialność - wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego R – rola zawodowa - /niezależność i rozwój etosu

	językiem obcym O – organizacja pracy - planowanie i praca zespołowa U – uczenie się - planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób	
--	--	--

4.10.6. Weryfikacja efektów uczenia się dla praktyk zawodowych

Weryfikacja efektów uczenia się dla praktyk zawodowych

Proponowana skala ocen dla praktyk to: (5 – bdb, 4 – db, 3 – dost, 2 – ndst). Ostatecznego zaliczenia praktyk dokonuje Koordynator praktyk w Uczelni po:

- a) zapoznaniu się z **oceną opiekuna** praktyk w instytucji
- b) oraz po analizie **dokumentacji** studenta składającej się na jego portfolio:
 - dzienniczka/harmonogramu praktyk,
 - opinii opiekuna ze strony placówki
 - i samooceny studenta.

Biorąc pod uwagę wystawioną praktykantowi ocenę niedostateczną, należy podkreślić, że jej otrzymanie jest tożsame z niezaliczeniem praktyk zawodowych.

Zaliczenia praktyki koordynator praktyk w Uczelni dokonuje w *Zaświadczeniu potwierdzającym odbycie praktyki i weryfikację osiągniętych efektów uczenia się* podczas spotkania ewaluacyjnego (zgodnie z harmonogramem w danym roku akademickim) oraz w e-dziekanacie.

Student jest zobowiązany do rozliczenia praktyki zawodowej bezpośrednio po jej zakończeniu. W przypadku odwołania studenta z praktyki na wniosek instytucji/zakładu pracy (np. w związku z naruszeniem regulaminu zakładu pracy) student traci prawo do zaliczenia praktyki do czasu podjęcia w tej sprawie decyzji Dyrektora Instytutu. W przypadku, gdy student nie uzyskał zaliczenia praktyki, Dyrektor Instytutu może wyrazić zgodę na jej powtórzenie, z jednoczesnym zezwoleniem na kontynuowanie studiów w semestrze następnym. W aktach studenta w Uczelni, po ukończeniu studiów przechowuje się OPINIĘ WRAZ Z OCENĄ praktykanta wystawioną przez dyrektora placówki, w której była odbywana praktyka.

Podstawą zaliczenia części lub całości praktyki może być wykonywana przez studenta praca zawodowa, prowadzona działalność gospodarcza, praca świadczona w charakterze wolontariusza (w tym również za granicą), jeżeli jej charakter spełnia wymagania przewidziane w programie praktyki zawodowej, w czasie nie mniejszym niż wymiar godzin przewidziany programem praktyk. Warunkiem zaliczenia części lub całości praktyk jest złożenie do kierunkowego opiekuna praktyk w Uczelni ZAŚWIADCZENIA wraz z zakresem obowiązków potwierdzonych przez instytucję wydającą zaświadczenie. Decyzje w kwestiach zaliczenia pracy zawodowej w poczet praktyk zawodowych podejmuje Kierunkowy Opiekun Praktyk wraz z Uczelnianym Koordynatorem ds. Praktyk. Zaliczenie pracy zawodowej w poczet praktyk zawodowych zwalnia studenta z obowiązku wypełnienia dziennika praktyk.

4.10.7. Miejsce odbywania praktyk

Uczelnia zawarła szereg porozumień z instytucjami zewnętrznymi, umorzliwiając tym samym odbywanie praktyk zawodowych dla studentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w placówkach, których działalność skupia się na zapewnianiu szeroko rozumianego bezpieczeństwa. Tabela nr 14 zawiera listę instytucji, z którymi PWSZ w Wałczu zawarło porozumienie wraz z liczbą miejsc przeznaczoną dla praktykantów.

Tabela 14. Lista instytucji, z którymi Uczelnia zawarła porozumienie o współpracy

Nazwa instytucji	Data zawarcia lub odnowienia współpracy	Liczba miejsc
Urząd Miejski w Mirosławcu- Burmistrz Mirosławca Piotr Pawlik	10.02.2020r.	5
Wojskowa Komenda Uzupełnień w Szczecinku- Komendant ppłk Zbigniew Urbaniak	19.03.2020r.	9
Jednostka Wojskowa 4092 w Wałczu- Dowódca 100 Batalionu Łączności ppłk Sławomir Rzadkiewicz	23.03.2020r.	18
Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Wałczu- Komendant Powiatowy kpt. mgr inż. Maciej Mleczarek	24.03.2020r.	12
Gmina Wałcz- Wójt Gminy Wałcz Jan Matuszewski	12.02.2020r.	4
Urząd Miejski w Tucznie- Burmistrz Krzysztof Hara	29.01.2020r.	3
Urząd Miasta i Gminy Człopa- Burmistrz Jerzy Bekker	16.01.2020r.	4

Związek Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej- Zarząd Oddziału Powiatowego w Wałczu- Prezes Zarządu dr Bogdan Wankiewicz	20.01.2020r.	7
Starostwo Powiatowe w Wałczu- Starosta dr Bogdan Wankiewicz	29.01.2020r.	4
Urząd Miasta Wałcz- Burmistrz Maciej Żebrowski	18.02.2020r.	5
Fpsystem- właściciel fpsystem dr inż. Franciszek Pacewicz	23.03.2020r.	1
Komenda Powiatowa Policji w Wałczu Komendant Powiatowy Policji w Wałczu nadkom. Arkadiusz Górecki	03.03.2020 r.	20
I Regionalna Baza Logistyczna w Wałczu Dowódca płk Dariusz Siergiej		

4.11. Łączna liczba punktów ECTS, za zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne

Tabela 15. Lista przedmiotów kształtujących umiejętności praktyczne wraz z punktacją ECTS

Blok przedmiotów	Nazwa przedmiotu kształtującego umiejętności praktyczne	Punkty ECTS przyporządkowanie przedmiotom kształtującym umiejętności praktyczne
	Język obcy do wyboru	8

Blok przedmiotów ogólnouczelnianych	Szkolenie BHP	0
	Szkolenie biblioteczne	0
	Zaawansowana wypowiedź akademicka	1
	Przysposobienie akademickie	0
	Wychowanie fizyczne	0
	Technologie informacyjne	1
Blok przedmiotów podstawowych	Psychologia - ćwiczenia	1
	Podstawy przedsiębiorczości	2
	Etyka zawodowa funkcjonariuszy publicznych	1
	Geografia	2
	Mediacje i negocjacje	2

	Polityka bezpieczeństwa państwa - ćwiczenia	2
Blok przedmiotów kierunkowych	Ochrona praw człowieka w systemie bezpieczeństwa	1
	Podstawy prawa	3
	Prawo karne i prawo wykroczeń - ćwiczenia	2
	Postępowanie karne i w sprawach o wykroczenia - ćwiczenia	3
	Prawo administracyjne i postępowanie administracyjne	3
	Strategia bezpieczeństwa państwa - ćwiczenia	2
	Organizacja i technika pracy funkcjonariuszy publicznych,	3
	Bezpieczeństwo informacji niejawnych i danych osobowych - ćwiczenia	1

	Zwalczanie terroryzmu - ćwiczenia	2
	Przestępczość zorganizowana	3
	Bezpieczeństwo w komunikacji i transporcie,	2
	Bezpieczeństwo energetyczne,	2
	Bezpieczeństwo imprez masowych	1
	Bezpieczeństwo finansowe	2
	Bezpieczeństwo systemów bankowych	2
	Bezpieczeństwo cyberprzestrzeni	2
	System zarządzania kryzysowego w Polsce	3
	Biały wywiad - ćwiczenia	2
	Patologie społeczne i prewencja kryminalistyczna - ćwiczenia	3
	Broń, amunicja, wyposażenie specjalne	3

	Ochrona osób, mienia, obiektów i obszarów	3
	Pierwsza pomoc przedmedyczna	2
	Lekkoatletyka	2
	Pływanie	2
	Sporty walki	2
	Strzelectwo	4
	Praktyka zawodowa	16
Blok przedmiotów do wyboru w zakresie specjalności <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne</i>	Specjalnościowe praktyki zawodowe	24
	Przeciwdziałanie przestępczości zorganizowanej	2
	Kryminologia i kryminalistyka	2
	Czynności operacyjno-śledcze	2
	Działania taktyczno-operacyjne Policji	2
	Wiktymologia	2
	Dokumentacja czynności kryminalistycznych na miejscu zdarzenia	2

	Postępowanie dowodowe i utrwalanie dowodów	2
	Współpraca Policji z mediami	2
	Taktyki i techniki interwencji	2
	Seminarium dyplomowe	7
Blok przedmiotów do wyboru w zakresie specjalności <i>Bezpieczeństwo narodowe i obrona cywilna</i>	Specjalnościowe praktyki zawodowe	24
	Zagrożenie bezpieczeństwa państwa	2
	Dowodzenie i kierowanie w siłach zbrojnych	2
	Logistyka w systemie bezpieczeństwa narodowego	2
	System zarządzania bezpieczeństwem informacji	2
	Łączność i komunikacja w systemie zapewnienia bezpieczeństwa państwa	2
	Systemy monitorowania i analizy zagrożeń	2
	Zarządzanie kryzysowe na szczeblu lokalnym	2
	Gry decyzyjne w zarządzaniu kryzysowym na szczeblu lokalnym	2

	Media i komunikacja w zarządzaniu kryzysowym	2
	Seminarium dyplomowe	7

Zgodnie z paragrafem 3 pkt. 5 ust. rozporządzenia MNiSW w sprawie studiów z 27 września 2018 r., program studiów dla kierunku bezpieczeństwo, studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na tym poziomie.

Łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyska w ramach zajęć związanych z kształtowaniem umiejętności praktycznych wynosi **148 punktów ECTS**, co stanowi 82,22 % łącznej liczby punktów ECTS przyjętych dla programu..

Zajęcia związane z kształtowaniem umiejętności praktycznych, przewidziane w programie studiów dla kierunku ***bezpieczeństwo*** o profilu praktycznym na poziomie studiów pierwszego stopnia są prowadzone:

- w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej;
- w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.

4.12 Liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin, zajęciom z wychowania fizycznego nie przypisuje się punktów ECTS

LICZBA GODZIN ZAJĘĆ Z WYCHOWANIA FIZYCZNEGO – W PRZYPADKU STACJONARNYCH STUDIÓW PIERWSZEGO STOPNIA I JEDNOLITYCH STUDIÓW MAGISTERSKICH

Zgodnie z paragrafem 3 pkt. 2 rozporządzenia MNiSW w sprawie studiów z 27 września 2018 r., w programie studiów pierwszego stopnia i prowadzonych w formie studiów stacjonarnych określa się zajęcia z wychowania fizycznego w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin, zajęciom z wychowania fizycznego nie przypisuje się punktów ECTS.

Projektowany program studiów kierunku ***bezpieczeństwo***, przewiduje 60 godzin wychowania fizycznego w ramach bloku przedmiotów ogólnouczeniowych, którym nie przypisuje się punktów ECTS oraz 90 godzin zajęć kształtujących sprawność fizyczną z lekkoatletyki, sztuk walki i pływania w ramach bloku przedmiotów kierunkowych, za które przewidziane są punkty ECTS.

4.13 Informacja , że określone w programie studiów efekty uczenia się uwzględniają efekty w zakresie znajomości języka obcego

OKREŚLONE W PROGRAMIE STUDIÓW EFEKTY UCZENIA SIĘ UWZGLĘDNIAJĄ EFEKTY W ZAKRESIE JĘZYKA OBCEGO

Zgodnie z §4 pkt. 1 rozporządzenia MNiSW w sprawie studiów z 27 września 2018 r. – przyjęto, że opis zakładanych efektów uczenia się zawiera również efekty uczenia się w zakresie znajomości języka obcego. Student kierunku bezpieczeństwo, *studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym*, uzyska w ramach zajęć z języka obcego 8 punktów ECTS.

5. WYMOGI REALIZACJI PROGRAMU STUDIÓW

Tabela 16. Wymogi realizacji programu studiów

IV – WYMOGI REALIZACJI PROGRAMU STUDIÓW		
1	Wskaźnik procentowy zajęć prowadzonych w ramach programu studiów przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w PWSZ jako podstawowym miejscu pracy	89,85 %

Infrastruktura niezbędna do prowadzenia kształcenia w zakresie przewidzianym w tym programie, od dnia rozpoczęcia prowadzenia zajęć na tym kierunku

Uczelnia posiada rozbudowaną bazę dydaktyczną znajdującą się w dwóch częściach miasta. Główna siedziba mieści się przy ulicy Wojska Polskiego 99 i obejmuje Rektorat, siedzibę władz, biblioteka, laboratoria techniczne, hala sportowa, dziekanat oraz Regionalne Centrum Badawczo-ozwajowe, siedziba przy ulicy Bydgoskiej 50 obejmuje aulę oraz akademik „Hugward”. Oferowane kierunki kształcenia wraz ze specjalnościami przedstawia poniższa tabela. Istotnym elementem wszystkich kierunków kształcenia jest możliwość studiowania w „systemie dualnym”. To nowatorskie rozwiązanie polega na łączeniu nauki i pracy – na poziomie studentów oraz nauki i biznesu – na poziomie instytucji. Polepsza to znacząco szanse ludzi pracujących na studiowaniu stacjonarne, a co za tym idzie, bezpłatne. Zdecydowanie też poprawia to możliwości dostosowania kształcenia do potrzeb biznesu, zarówno na płaszczyźnie projektowania nowych specjalności, a nawet kierunków studiów „na zamówienie”, jak również na płaszczyźnie realizacji rutynowych zadań dydaktycznych, takich jak projekty lub prace dyplomowe inspirowane potrzebami pracodawców i ukierunkowane na rozwiązywanie konkretnych problemów zawodowych na korzyść współpracujących pracodawców. Oprócz podstawowych kierunków kształcenia, uczelnia oferuje także szereg studiów podyplomowych m. in.: Bezpieczeństwo i Higiena Pracy; Cyberbezpieczeństwo, Zarządzanie kryzysowe.

POTENCJAŁY

- wysoka jakość kształcenia na poziomie gimnazjalnym i podstawowym
- uczelnia wyższa, oferująca wiele różnorodnych kierunków kształcenia zarówno w dziedzinach nauk społecznych, jak i technicznych
- dobrze rozwinięte szkolnictwo zawodowe i techniczne - bogata baza dydaktyczna zapewniona przez PWSZ

ZAGROŻENIA

- spadająca liczba uczniów i absolwentów w szkołach podstawowych i gimnazjach

3	Warunki właściwe dla zakresu działalności zawodowej dla realizacji zajęć kształtujących umiejętności praktyczne (opis dla profilu praktycznego)	Program studiów przewiduje 65 zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. Zajęcia te oznaczone zostały na planie studiów symbolem <i>up</i>. Łączna liczba punktów ECTS przewidzianych w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne wynosi 144, co stanowi 80% ogólnej liczby punktów ECTS
6	Zasoby biblioteczne	Biblioteka PWSZ w Wałczu oferuje studentom bogaty zbiór książek, stanowiących literaturę podstawową i uzupełniającą, zalecaną przez wykładowców, publikacje niezbędne przy pisaniu prac zaliczeniowych oraz dyplomowych. Studenci mają pełny dostęp do zasobów Biblioteki Głównej PWSZ oraz zasobów edukacyjnych biblioteki cyfrowej IBIUK LIBRA, z której mogą korzystać w dowolnym miejscu- w domu, pracy i na Uczelni. IBIUK LIBRA jest serwisem należącym do Wydawnictwa Naukowego PWN. Platforma udostępnia publikacje z różnych dziedzin w wersji elektronicznej, umożliwiając zaawansowaną pracę z tekstem. Dodatkowo studenci mają swobodny dostęp do zasobów Wirtualnej Biblioteki Nauki, które łączą udostępnione są zarówno na internetowych stanowiskach bibliotecznych, jak i dla wszystkich studentów logujących się do darmowej i ogólnodostępnej sieci uczelni. Budynek Biblioteki Uczelnianej składa się z: wypożyczalni, czytelnii wyposażonej w sześć stanowisk komputerowych w tym jedno stanowisko przystosowane jest dla osób niepełnosprawnych. Biblioteka wyposażona jest w niezbędny sprzęt i akcesoria związane z jej funkcjonowaniem, w tym skaner i kopiarki. Biblioteka Uczelniana posiada zintegrowany system biblioteczny Patron. System ten, umożliwia prowadzenie korespondencji z czytelnikiem oraz samodzielny zapis studenta do biblioteki. Czytelnik ma możliwość zamówienia, rezerwowania i tworzenia własnych zestawień i kolekcji. W efekcie biblioteka dostępna jest dla studentów w systemie 7/24. System biblioteczny wyposażony jest technologię RFID, która przyspiesza cyrkulację zbiorów, zwiększa ich dostępność oraz stopień ich wykorzystania. W kompleksie Biblioteki Uczelnianej mieści się Powiatowa Biblioteka Publiczna, której zbiory liczą 57 tysięcy woluminów i mają charakter uniwersalny. W celu zapewnienia studentom szerokiej oferty literatury naukowej oraz fachowej Biblioteka PWSZ zawarła porozumienie międzybiblioteczne z Biblioteką Powiatową, zapewniając tym samym studentom możliwość korzystania ze zbiorów obu bibliotek.

7	Opis działań związanych z funkcjonowaniem wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia	Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia działa na podstawie Zarządzenia nr 8/2020 Rektora PWSZ w Wałcu w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacji Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Wałcu. W ramach systemu prowadzi się badania ankietowe zajęć oraz hospitacje zajęć. Badania dotyczące zajęć prowadzone są w formie badań elektronicznych, a wyniki drukowane, przedstawiane osobom ankietowanym oraz gromadzone. Integralnym elementem WSZJK jest udział w procesie zapewnienia jakości kształcenia interesariuszy zewnętrznych (przedstawicieli rynku pracy), w tym i pracodawców oraz interesariuszy wewnętrznych. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi obejmuje m.in. włączanie ich w proces określania, pożądanych z punktu widzenia rynku pracy i potrzeb edukacyjnych, efektów uczenia się; włączania w proces ewaluacji programu oraz opiniowanie dotychczasowych planów i programów studiów w ramach procedury okresowego przeglądu planów i programów studiów. Ocena skuteczności WSZJK realizowana jest poprzez stałe monitorowanie skuteczności poszczególnych procedur podczas zbierania danych, pozyskiwania informacji od pracowników w ramach formalnych i nieformalnych spotkań, zebrań, spotkań ze studentami oraz sprawozdań opiekunów roku a także sporządzanie corocznych raportów dotyczących jakości kształcenia. Ocena skuteczności procedur odbywa się także poprzez formalną weryfikację i ocenę funkcjonalności procedur, dokonywaną przez komisję.
8	Sposób uwzględnienia wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów	Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia w §12 wprowadza obligatoryjne badania ankietowe dotyczące losów absolwentów. Szczegółową procedurę postępowania dotyczącego weryfikacji efektów uczenia się w ramach monitorowania losów zawodowych absolwentów określa Załącznik nr 4 do Zarządzenia nr 70/2019 Rektora w sprawie procedury weryfikacji efektów uczenia się w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Wałcu. Informacje te są corocznie prezentowane zespołowi ds. WSZJK. Informacje uwzględniające losy zawodowe absolwentów gromadzone są również w sposób nieformalny, za pomocą różnych kanałów przepływu informacji, przez opiekunów modułów specjalnościowych, kierowników, promotorów prac cencjackich i magisterskich oraz innych pracowników,

		podczas rozmów z przedstawicielami rynku pracy, interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi.
9	Sposób uwzględnienia wyników analizy zgodności zakładanych efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy	Wyniki ankiet przeprowadzanych wśród absolwentów i ich pracodawców pozwalają Uczelnianej Komisji ds. Oceny i Doskonalenia Jakości Kształcenia analizować programy i plany studiów pod kątem zgodności zakładanych efektów uczenia się dla kierunku z potrzebami rynku pracy.
10	Sposób współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi, podmiotami gospodarczymi – pracodawcami, przy opracowywaniu programu studiów dla kierunku	Proces tworzenia i ewaluacji programu studiów na kierunku jest realizowany w ścisłej współpracy z pracownikami reprezentującymi różne obszary edukacji, działalności zawodowej, udział w procesie zapewnienia jakości kształcenia interesariuszy zewnętrznych (w tym pracodawców). Współpraca ta realizowana jest podczas różnorodnych spotkań. W celu dostosowania, weryfikacji i oceny stopnia realizacji efektów uczenia się na kierunku do potrzeb rynku pracy i oczekiwań otoczenia lokalnego zespół podejmuje starania włączania w funkcjonowanie WSZJK interesariuszy zewnętrznych związanych z otoczeniem społecznym i gospodarczym, np. zapraszając ich do prac nad ewaluacją programów studiów; współorganizując wraz z przedstawicielami instytucji społecznych seminaria i konferencje; współpracując m.in. z różnorodnymi placówkami realizującymi działania w obszarze studenckich praktyk zawodowych.

6. Wytyczne w zakresie zapewniania studentom niepełnosprawnym wsparcia dydaktycznego i materialnego, umożliwiającego im pełny udział w procesie kształcenia

Wsparcie kształcenia to działania mające na celu dostosowanie procesu kształcenia do potrzeb wynikających z sytuacji zdrowotnej studenta tak, aby zagwarantować mu pełny dostęp do nauki i wywiązywania się z obowiązków studenckich.

W zakresie zapewnienia studentom niepełnosprawnym wsparcia dydaktycznego i materialnego, umożliwiającego im pełny udział w procesie kształcenia obowiązują następujące

wytyczne:

1. Zapewnia się organizacyjne warunki i formy prowadzenia zajęć dydaktycznych, kolokwiiów, egzaminów i zaliczeń w taki sposób, aby uwzględnić znane potrzeby wynikające z warunków psychofizycznych i możliwości studentów będących osobami niepełnosprawnymi, w tym dostosowuje się stanowiska w informatycznych laboratoriach uczelnianych do potrzeb osób niepełnosprawnych, odpowiednio do rodzaju i stopnia niepełnosprawności, w ramach możliwości technicznych i technologicznych oraz finansowych Uczelni.
2. Student z niepełnosprawnością w uzasadnionych przypadkach może wykonywać notatki w formie alternatywnej, w szczególności poprzez nagrywanie, robienie zdjęć, a także korzystać z innych urządzeń lub z pomocy osób robiących notatki, w sposób uzgodniony z prowadzącym zajęcia.
3. W zależności od rodzaju i stopnia niepełnosprawności, studenci z orzeczoną niepełnosprawnością mają prawo do: wydłużenia czasu egzaminów, maksymalnie o 50%, zamiany pisemnej formy egzaminu na formę ustną lub odwrotnie, przesunięcia terminu egzaminów lub zaliczeń.
4. Studentom ze znacznym stopniem niepełnosprawności, Rektor przydziela opiekuna dydaktycznego spośród pracowników dydaktycznych zatrudnionych w instytucie odpowiedzialnym za prowadzenie kierunku studiów, na którym studiuje osoba niepełnosprawna.
5. Zakup pomocy ułatwiających lub umożliwiających naukę, w tym między innymi: programów komputerowych i książek do biblioteki w wersji uwzględniającej potrzeby osób niepełnosprawnych.
6. Dofinansowanie realizacji lektoratów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, a w wyjątkowych przypadkach prowadzenie dla studentów niepełnosprawnego indywidualnego lektoratu języka obcego;
7. Organizowanie dodatkowych, uzupełniających lub wyrównawczych zajęć dydaktycznych dostosowanych do potrzeb studentów niepełnosprawnych w ramach konsultacji osobistych lub zdalnych.
8. Studenci lub słuchacze posiadający ograniczone możliwości w poruszaniu się spowodowane niepełnosprawnościami ruchowymi lub czasowym kalectwem posiadają pierwszeństwo w korzystaniu z automatycznych dźwigów we wszystkich budynkach PWSZ (nie dotyczy alarmów pożarowych).
9. Każdy student lub słuchacz posiadający problemy związane z dostępnością ma możliwość wystąpienia z wnioskiem do prowadzącego zajęcia o umożliwienie zaliczenia zajęć w innym trybie niż stacjonarny, a formuła zaliczenia ustalana jest w porozumieniu między studentem lub słuchaczem a prowadzącym zajęcia

10. W przypadku braku porozumienia wymienionego w pkt 9, student ma prawo zgłosić się do pełnomocnika ds. Dostępności lub Biura ds. Osób Niepełnosprawnych z prośbą o wsparcie merytoryczne, formalne oraz rozjemcze.
11. Studenci lub słuchacze głuchoniemi lub niedosłyszający mają prawo do uzyskania wiedzy dotyczącej studiów oraz wiedzy przekazywanej w ramach toku studiów w sposób alternatywny po przez umożliwienie im czytania z ust, tłumacza języka migowego, pisemnego przekładu głosu mówionego oraz pętli indukcyjnych dla głuchoniemych. Sposób przekazywania informacji dostosowywany jest do studenta lub słuchacza na podstawie bieżących dostępnych środków.
12. Sposób przekazywania informacji w ramach toku studiów przystosowany jest do studentów lub słuchaczy posiadających niepełnosprawność umysłową (np. zespół Tourett'a, Aspergera, Downa, Autyzm itp.). Osoby takie lub ich opiekunowie prawni zobowiązani są do przekazania informacji o niepełnosprawności prowadzącemu zajęcia lub kierownikowi kierunku aby Ci w celu ułatwienia przyswajania wiedzy podjęli w tym celu działania w porozumieniu z Pełnomocnikiem ds. Dostępności lub Biurem ds. Osób Niepełnosprawnych.
13. Osoby niewidome lub posiadające wadę wzroku uniemożliwiającą lub utrudniającą czynny udział w zajęciach mają prawo do:
 - a. Pierwszeństwa wyboru miejsca w Sali wykładowej
 - b. Wystąpienia z wnioskiem o przekazywanie informacji drogą ustną, również w przypadku konieczności opisywania przez prowadzącego treści znajdujących się na slajdach, tablicy, tablicach interaktywnych lub innych nośnikach informacyjnych. (nie dotyczy treści literatury podstawowej i uzupełniającej wynikającej z sylabusów, w tym celu właściwym jest pkt 5. Niniejszych wytycznych).

Załączniki do programu studiów:

Załącznik nr 1 Harmonogram realizacji programu dla studiów stacjonarnych

Załącznik nr 2 Harmonogram realizacji programu dla studiów niestacjonarnych

Załącznik nr 3 Macierze i matrycę efektów uczenia się dla przedmiotów ogólnouczelnianych podstawowych, kierunkowych i specjalności

[illegible]

Załącznik 1 do Programu studiów kierunku Bezpieczeństwo, studia I stopnia profil praktyczny, 6 poziomu PRK, prowadzonego w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Wałcu, określonego Zarządzeniem nr 58/2021 Rektora PWSZ w Wałcu z dnia 30.09.2021 r.

58/2021 Rectora PWSZ w Wałcu z dnia 30.09.2021 r.		Blok przedmiotów	
BEZPIECZEŃSTWO I STOPIEŃ, profil praktyczny		Blok przedmiotów do wyboru w grupie specjalności Bezpieczeństwo wewnętrzne	
Efekty uczenia się dla kierunku	OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Po zakończeniu studiów I stopnia na kierunku <i>bezpieczeństwo</i> absolwent:	ODNIESIENIE KIERUNKOWYCH EK do charakterystyk drugiego stopnia typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego (S)	Przeciwdziałanie przestępczości zorganizowanej
			Kryminologia i kryminalistyka
			Czynności operacyjno-śledcze
			Działania taktyczno-operacyjne Policji
			Wikimogogia
			Dokumentacja czynności kryminalistycznych na miejscu zdarzenia
			Postępowanie dowodowe i utrwalanie dowodów
			Współpraca Policji z mediami
			Taktyki i techniki interwencji
			Praktyka zawodowa
			Seminarium dyplomowe

WIEDZA: zna i rozumie

[illegible]

K_W12	w stopniu zaawansowanym zna zasady prowadzenia postępowania w zakresie procedury administracyjnej, karnej, w sprawach o wykroczenia, zna sposoby dokumentowania czynności kryminalistycznych	P6S_WK		x					x	x				
K_W13	posiada zaawansowaną wiedzę o zjawisku terroryzmu w świecie współczesnym i jego uwarunkowaniach społecznych, ekonomicznych i psychologicznych; zna konwencjonalne i niekonwencjonalne metody prowadzenia zorganizowanej działalności przestępczej; zna metody i sposoby zapobiegania i przestępczości zorganizowanej oraz terroryzmowi	P6S_WK	x											
K_W14	ma zaawansowaną wiedzę o strukturach samorządu terytorialnego, ich zadaniach i kompetencjach w zakresie zarządzania w sytuacjach kryzysowych oraz praktyce jego działania, ze szczególnym uwzględnieniem realizacji potrzeb jednostek i społeczności lokalnych	P6S_WK												
UMIEJĘTNOŚCI: potrafi														
K_U01	potrafi określać zasady i wartości na jakich powinien opierać się system instytucjonalny, funkcjonalny i polityczny demokratycznego państwa prawa	P6S_UW												x
K_U02	potrafi wyinterpretować normy z obowiązujących przepisów prawa polskiego, europejskiego, a także międzynarodowego, a także stosować je w praktyce życia zawodowego i społecznego w ramach rozwiązywania problemów występującego w działalności bezpieczeństwa państwa oraz porządku publicznego oraz podmiotów z otoczenia tych organów; w tej interpretacji posługuje się prawidłowym aparatem pojęciowym i właściwym zespołem reguł prawnych i etycznych	P6S_UW		x			x							
K_U03	potrafi identyfikować determinanty bezpieczeństwa społecznego; potrafi ocenić rolę administracji publicznej rządowej i samorządowej w utrzymywaniu bezpieczeństwa społecznego	P6S_UW	x											
K_U04	potrafi dostrzegać i analizować zagrożenia w obszarze bezpieczeństwa państwa; potrafi ocenić działanie organów państwa w sferze zapewnienia bezpieczeństwa na różnych obszarach jego działalności, w tym bezpieczeństwa finansowego, energetycznego, cyberprzestrzeni, społeczności lokalnych, imprez masowych, komunikacji i transportu, systemów bankowych	P6S_UW												
K_U05	potrafi analizować psychologiczne i biologiczne aspekty funkcjonowania człowieka; formułuje i charakteryzuje rodzaje patologii społecznych oraz potrafi przypisać ich wpływ na rozwój przestępczości w środowisku	P6S_UW		x			x							
K_U06	potrafi wykorzystywać w praktyce posiadany zasób wiedzy z zakresu nauk społecznych do zdefiniowania, oceny oraz rozwiązywania konkretnych stanów faktycznych charakterystycznych dla sektora bezpieczeństwa zarówno wewnętrznego, jak i narodowego w tym zjawisk terrorystycznych i przestępczości zorganizowanej oraz do prognozowania odpowiednich procesów i zjawisk istotnych dla rozwoju tych zadań na rzecz określonych społeczności	P6S_UW	x										x	
K_U07	potrafi wykorzystać wiedzę na temat metod i technik pozyskiwania informacji z ogólnodostępnych źródeł oraz ich wykorzystania w praktyce zawodowej; potrafi we właściwy sposób dobierać źródła i dokonywać ich krytycznej oceny	P6S_UW			x	x						x		
K_U08	potrafi przygotować podstawową dokumentację z zakresu działania i w zakresie kompetencji organów bezpieczeństwa	P6S_UW			x	x			x	x				
K_U09	potrafi rozpoznawać, analizować i interpretować zjawiska i procesy związane z obszarami bezpieczeństwa europejskiego i międzynarodowego; potrafi dokonywać oceny sytuacji międzynarodowej w kontekście zagrożeń, potrafi konstruować procedury w celu uniknięcia zagrożenia	P6S_UW												
K_U10	potrafi przeprowadzić czynności w postępowaniu administracyjnym, karnym i w sprawach o wykroczenia; potrafi analizować, zabezpieczać, przechowywać i dokumentować zdobyty materiał dowodowy	P6S_UW								x				
K_U11	potrafi postrzegać zjawiska zagrożenia bezpieczeństwa w kontekście geograficzno-historycznym, potrafi oceniać wydarzenia historyczne z punktu widzenia funkcjonowania systemu bezpieczeństwa	P6S_UW												
K_U12	potrafi zbierać, przetwarzać i wykorzystywać informacje oraz stosować technologie informacyjne i oprogramowanie specjalistyczne w celu realizacji zadań bezpieczeństwa wewnętrznego bądź bezpieczeństwa narodowego	P6S_UW							x	x				

[illegible][illegible]

Załącznik 1 do Programu studiów kierunku Bezpieczeństwo, studia I stopnia profil praktyczny, 6 poziomu PRK, prowadzonego w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Wałcu, określonego Zarządzeniem nr 58/2021 Rektora PWSZ w Wałcu z dnia 30.09.2021 r.

[illegible]

[illegible]

K_U17	potrafi komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla kierunku bezpieczeństwo, w języku polskim oraz obcym, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia	P6S_UK									X		X
K_U18	potrafi komunikować się na tematy związane z obszarem bezpieczeństwa ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców a także inne wystąpienia w języku polskim oraz potrafi efektywnie komunikować się w języku polskim i w wybranym języku obcym	P6S_UK							X		X		X
K_U19	potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role, w tym potrafi współpracować w poszanowaniu odmienności poglądów, a także potrafi inspirować i brać udział w przedsięwzięciach grupowych, w tym przygotowywać i realizować projekty społeczne, gospodarcze oraz inne, z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych, finansowych i	P6S_UO		X	X				X			X	
K_U20	potrafi przeanalizować i ocenić własne działania oraz wskazać te sfery, które należy zmodyfikować w celu podniesienia ich sprawności i efektywności zarówno w sferze pracy zawodowej, jak i ewentualnej aktywności na rzecz społeczności lokalnej	P6S_UO		X	X							X	
K_U21	potrafi wykonywać ćwiczenia fizyczne i uczestniczy w grach zespołowych oraz przestrzega ich reguł, utrzymuje kondycję fizyczną do wymogów sprawnościowych oraz w celu zastosowania w praktyce taktyk i technik interwencji	P6S_UO											
K_U22	potrafi uczyć się przez całe życie, zarówno w ramach samorozwoju, jak i w ramach różnego rodzaju form kształcenia dla dorosłych	P6S_UU			X							X	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: jest gotów													
K_K01	jest gotów do krytycznej oceny nabytej wiedzy oraz obieranych treści w zakresie bezpieczeństwa	P6S_KK	X										X
K_K02	jest gotów do prawidłowej identyfikacji i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu, opierając swoje wybory na wiedzy merytorycznej, przyswojonych podstawach etycznych z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych i organizacyjnych	P6S_KO							X			X	

Załącznik 1 do Programu studiów kierunku Bezpieczeństwo, studia I stopnia profil praktyczny, 6 poziomu PRK, prowadzonego w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Wałczu, określonego Zarządzeniem nr 58/2021 Rektora PWSZ w Wałczu z dnia 30.09.2021r.

BEZPIECZEŃSTWO I STOPIEŃ, profil praktyczny			Dyscyplina		
Przypisanie kierunkowych efektów uczenia się do dyscyplin naukowych					
Efekty uczenia się dla kierunku	OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Po zakończeniu studiów I stopnia na kierunku <i>bezpieczeństwo</i> absolwent:	ODNIESIENIE KIERUNKOWYCH EK do charakterystyk drugiego stopnia typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego (S)	Nauki o bezpieczeństwie	Nauki o polityce i administracji	Nauki prawne
			503	505	507
WIEDZA: zna i rozumie					
K_W01	w zaawansowanym stopniu ma interdyscyplinarną wiedzę z zakresu nauk społecznych, w szczególności z nauk o bezpieczeństwie i wybranych aspektów nauk humanistycznych, zna ich miejsce wśród innych obszarów naukowych oraz ma wiedzę na temat ich powiązań z tymi obszarami, zwłaszcza w aspektach istotnych dla praktyki zawodowej	P6S_WG	x		
K_W02	w zaawansowanym stopniu rozumie zasady funkcjonowania demokratycznego państwa prawa; systemu politycznego państw, a także polityki bezpieczeństwa państwa oraz zna ich praktyczny wymiar	P6S_WG		x	
K_W03	w zaawansowanym stopniu zna przyczyny, przebieg i konsekwencje współczesnych procesów społecznych, gospodarczych i politycznych zachodzących w przestrzeni geograficznej	P6S_WG		x	
K_W04	zna, w stopniu zaawansowanym, system bezpieczeństwa i obronności państwa; ma wiedzę o typowych rodzajach struktur, organów i instytucji administracji publicznej oraz organów ochrony prawnej, a także organów bezpieczeństwa państwa; ma wiedzę o relacjach zachodzących między tymi strukturami i instytucjami na poziomie lokalnym, regionalnym, państwowym oraz ponadpaństwowym, z uwzględnieniem praktyki ich działania	P6S_WG	x		
K_W05	ma zaawansowaną wiedzę na temat biologicznych i psychologicznych mechanizmów zachowań człowieka, ma podstawową wiedzę na temat rozwoju człowieka zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym w aspekcie bezpieczeństwa	P6S_WG	x		

K_W06	ma zaawansowaną wiedzę o systemie instytucjonalnym Unii Europejskiej oraz jej organizacji wewnętrznej w zakresie bezpieczeństwa, a także występujących w praktyce powiązań prawnych i organizacyjnych między elementami tej struktury, a także organami UE a państwami członkowskimi	P6S_WG	x		
K_W07	zna i rozumie, w stopniu zaawansowanym, pojęcia z zakresu prawa, w tym w szczególności prawa i procedury administracyjnej, prawa karnego i prawa wykroczeń oraz postępowania karnego oraz w sprawach o wykroczenia	P6S_WG			x
K_W08	w stopniu zaawansowanym posiada wiedzę na temat ochrony i bezpieczeństwa funkcjonowania poszczególnych sektorów działalności państwa na poziomie ogólnokrajowym oraz lokalnym (w tym bezpieczeństwa finansowego, energetycznego, cyberprzestrzeni, imprez masowych, komunikacji i transportu, systemów bankowych)	P6S_WG	x		
K_W09	ma zaawansowaną wiedzę na temat prawnych aspektów bezpieczeństwa i ochrony osób i mienia, zna rodzaje broni palnej, amunicji oraz wyposażenia specjalnego	P6S_WG	x		
K_W10	w stopniu zaawansowanym posiada wiedzę na temat ekonomicznych, prawnych, etycznych i innych uwarunkowań działalności zawodowej w sektorze powiązanim z bezpieczeństwem; zna i rozumie pojęcie praw człowieka, a także prawa autorskiego i praw pokrewnych z uwzględnieniem niezbędnych elementów nauk ekonomicznych, w szczególności w zakresie zastosowania tych norm i praw w praktyce zawodowej	P6S_WK	x		
K_W11	rozumie zasady funkcjonowania systemów zarządzania bezpieczeństwem w tym danych osobowych i informacji niejawnych na gruncie prawa międzynarodowego, europejskiego i polskiego, w aspektach szczególnie istotnych dla praktyki zawodowej	P6S_WK	x		
K_W12	w stopniu zaawansowanym zna zasady prowadzenia postępowania w zakresie procedury administracyjnej, karnej, w sprawach o wykroczenia, zna sposoby dokumentowania czynności kryminalistycznych	P6S_WK			x
K_W13	posiada zaawansowaną wiedzę o zjawisku terroryzmu w świecie współczesnym i jego uwarunkowaniach społecznych, ekonomicznych i psychologicznych; zna konwencjonalne i niekonwencjonalne metody prowadzenia zorganizowanej działalności przestępczej; zna metody i sposoby zapobiegania i przestępczości zorganizowanej oraz terroryzmowi	P6S_WK	x		
K_W14	ma zaawansowaną wiedzę o strukturach samorządu terytorialnego, ich zadaniach i kompetencjach w zakresie zarządzania w sytuacjach kryzysowych oraz praktyce jego działania, ze szczególnym uwzględnieniem realizacji potrzeb członków wspólnot lokalnych i zapewnienia bezpieczeństwa na poziomie lokalnym, a także ma wiedzę co do powiązań między tymi strukturami oraz między nimi a otoczeniem, zwłaszcza w sferze lokalnej aktywności społecznej	P6S_WK		x	
UMIEJĘTNOŚCI: potrafi					
K_U01	potrafi określać zasady i wartości na jakich powinien opierać się system instytucjonalny, funkcjonalny i polityczny demokratycznego państwa prawa	P6S_UW		x	

K_U02	potrafi wyinterpretować normy z obowiązujących przepisów prawa polskiego, europejskiego, a także międzynarodowego, a także stosować je w praktyce życia zawodowego i społecznego w ramach rozwiązywania problemów występującego w działalności bezpieczeństwa państwa oraz porządku publicznego oraz podmiotów z otoczenia tych organów; w tej interpretacji posługuje się prawidłowym aparatem pojęciowym i właściwym zespołem reguł prawnych i etycznych	P6S_UW			x
K_U03	potrafi identyfikować determinanty bezpieczeństwa społecznego; potrafi ocenić rolę administracji publicznej rządowej i samorządowej w utrzymywaniu bezpieczeństwa społecznego	P6S_UW	x		
K_U04	potrafi dostrzegać i analizować zagrożenia w obszarze bezpieczeństwa państwa; potrafi ocenić działanie organów państwa w sferze zapewnienia bezpieczeństwa na różnych obszarach jego działalności, w tym bezpieczeństwa finansowego, energetycznego, cyberprzestrzeni, społeczności lokalnych, imprez masowych, komunikacji i transportu, systemów bankowych	P6S_UW	x		
K_U05	potrafi analizować psychologiczne i biologiczne aspekty funkcjonowania człowieka; formułuje i charakteryzuje rodzaje patologii społecznych oraz potrafi przypisać ich wpływ na rozwój przestępczości w środowisku	P6S_UW	x		
K_U06	potrafi wykorzystywać w praktyce posiadany zasób wiedzy z zakresu nauk społecznych do zdefiniowania, oceny oraz rozwiązywania konkretnych stanów faktycznych charakterystycznych dla sektora bezpieczeństwa zarówno wewnętrznego, jak i narodowego oraz do prognozowania odpowiednich procesów i zjawisk istotnych dla rozwoju tych zadań na rzecz określonych społeczności	P6S_UW	x		
K_U07	potrafi wykorzystać wiedzę na temat metod i technik pozyskiwania informacji z ogólnodostępnych źródeł oraz ich wykorzystania w praktyce zawodowej; potrafi we właściwy sposób dobierać źródła i dokonywać ich krytycznej oceny	P6S_UW	x		
K_U08	potrafi przygotować podstawową dokumentację z zakresu działania i w zakresie kompetencji organów bezpieczeństwa	P6S_UW	x		
K_U09	potrafi rozpoznawać, analizować i interpretować zjawiska i procesy związane z obszarami bezpieczeństwa europejskiego i międzynarodowego; potrafi dokonywać oceny sytuacji międzynarodowej w kontekście zagrożeń, potrafi konstruować procedury w celu uniknięcia zagrożenia	P6S_UW	x		
K_U10	potrafi przeprowadzić czynności w postępowaniu administracyjnym, karnym i w sprawach o wykroczenia; potrafi analizować, zabezpieczać, przechowywać i dokumentować zdobyty materiał dowodowy	P6S_UW			x
K_U11	potrafi postrzegać zjawiska zagrożenia bezpieczeństwa w kontekście geograficzno-historycznym, potrafi oceniać wydarzenia historyczne z punktu widzenia funkcjonowania systemu bezpieczeństwa	P6S_UW	x		
K_U12	potrafi zbierać, przetwarzać i wykorzystywać informacje oraz stosować technologie informacyjne i oprogramowanie specjalistyczne w celu realizacji zadań bezpieczeństwa wewnętrznego bądź bezpieczeństwa narodowego	P6S_UW	x		

K_U13	potrafi ocenić przydatność praktyczną w odniesieniu do konkretnej sytuacji typowych metod, procedur, instrumentów i praktyk dostępnych w ramach nauk o bezpieczeństwie, a istotnych dla efektywności działania systemu organów bezpieczeństwa	P6S_UW	x		
K_U14	potrafi formułować i analizować sposoby praktycznego reagowania w sytuacjach zagrożenia	P6S_UW	x		
K_U15	potrafi analizować prawne aspekty bezpieczeństwa osób, mienia, obszarów i obiektów; potrafi organizować i nadzorować system ochrony wraz z wykorzystaniem różnych rodzajów broni palnej; potrafi w sposób bezpieczny posługiwać się bronią palną	P6S_UW	x		
K_U16	potrafi udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej; potrafi stosować zasady bezpieczeństwa i higieny pracy	P6S_UW	x		
K_U17	potrafi komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla kierunku bezpieczeństwo, w języku polskim oraz obcym, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P6S_UK	x		
K_U18	potrafi komunikować się na tematy związane z obszarem bezpieczeństwa ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców a także inne wystąpienia w języku polskim oraz potrafi efektywnie komunikować się w języku polskim i w wybranym języku obcym	P6S_UK	x		
K_U19	potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role, w tym potrafi współpracować w poszanowaniu odmienności poglądów, a także potrafi inspirować i brać udział w przedsięwzięciach grupowych, w tym przygotowywać i realizować projekty społeczne, gospodarcze oraz inne, z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych, finansowych i społecznych	P6S_UO	x		
K_U20	potrafi przeanalizować i ocenić własne działania oraz wskazać te sfery, które należy zmodyfikować w celu podniesienia ich sprawności i efektywności zarówno w sferze pracy zawodowej, jak i ewentualnej aktywności na rzecz społeczności lokalnej	P6S_UO	x		
K_U21	potrafi wykonywać ćwiczenia fizyczne i uczestniczyć w grach zespołowych oraz przestrzega ich reguł, utrzymuje kondycję fizyczną do wymogów sprawnościowych oraz w celu zastosowania w praktyce taktyk i technik interwencji	P6S_UO	x		
K_U22	potrafi uczyć się przez całe życie, zarówno w ramach samorozwoju, jak i w ramach różnego rodzaju form kształcenia dla dorosłych	P6S_UU	x		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: jest gotów					
K_K01	jest gotów do krytycznej oceny nabytej wiedzy oraz obieranych treści w zakresie bezpieczeństwa	P6S_KK	x		
K_K02	jest gotów do prawidłowej identyfikacji i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu, opierając swoje wybory na wiedzy merytorycznej, przyswojonych podstawach etycznych z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych i organizacyjnych	P6S_KO	x		
K_K03	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, a także do wypełniania zobowiązań społecznych oraz współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, podchodzić do rozwiązywania problemów w sposób kreatywny, potrafi nie tylko kreować rzeczywistość, ale także reagować na zaistniałe okoliczności i uwarunkowania	P6S_KO	x		

K_K04	jest gotów do określania priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania; zbudować właściwą hierarchię celów wykorzystywaną w procesie podejmowania decyzji, zarówno w sferze pracy zawodowej, jak i w obszarze działalności społecznej, a także w warunkach prowadzenia działalności gospodarczej w gospodarce wolnorynkowej	P6S_KR	x		
K_K05	ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny; podejmuje refleksje na tematy etyczne, przestrzega zasad etyki zawodowej	P6S_KR	x		
Suma			33	4	4
%			80%	10%	10%

[illegible]

1030	503	bn.01.1	up	Specjalnościowe praktyki zawodowe	instruktaz	NIE									10		n	10		m	10		n	0	0	0	52	17	3	2	30	
1030	503	bn.01.2	up	Specjalnościowe praktyki zawodowe	praktyka	TAK									202	8	z	202	8	z	202	8	z	24	24	27	1005	335	60	4	606	112,5%
1031	503	bn.02.1	up	Zagrożenie bezpieczeństwa państwa	konwersatorium	TAK												30	2	z				2	2	1,5	52	17	3	2	30	75,0%
1031	503	bn.03.1	up	Dowodzenie i kierowanie w siłach zbrojnych	konwersatorium	TAK												30	2	z				2	2	1,5	52	17	3	2	30	75,0%
1031	503	bn.04.1	up	Logistyka w systemie bezpieczeństwa narodowego	konwersatorium	TAK												30	2	z				2	2	1,5	52	17	3	2	30	75,0%
1030	503	bn.05.1	up	System zarządzania bezpieczeństwem informacji	konwersatorium	TAK												30	2	z				2	2	1,5	52	17	3	2	30	75,0%
1031	503	bn.06.1	up	Łączność i komunikacja w systemie zapewnienia bezpieczeństwa państwa	konwersatorium	TAK															30	2	z	2	2	1,5	52	17	3	2	30	75,0%
1030	503	bn.07.1	up	Systemy monitorowania i analizy zagrożeń	konwersatorium	TAK															30	2	z	2	2	1,5	52	17	3	2	30	75,0%
1030	503	bn.08.1	up	Zarządzanie kryzysowe na szczeblu lokalnym	konwersatorium	TAK															30	2	z	2	2	1,5	52	17	3	2	30	75,0%
1030	503	bn.09.1	up	Gry decyzyjne w zarządzaniu kryzysowym na szczeblu lokalnym	konwersatorium	TAK															30	2	z	2	2	1,5	52	17	3	2	30	75,0%
1030	503	bn.10.1	up	Media i komunikacja w zarządzaniu kryzysowym	konwersatorium	TAK															30	2	z	2	2	1,5	52	17	3	2	30	75,0%
1030	503	bn.11.1	up	Seminarium dyplomowe	projekt	TAK									10	1	z	20	2	z	30	4	z	7	7	3	105	35	6	4	60	42,9%

Objaśnienia

osnace	rodzaje zajęć	ECT	ADMINISTRATOR	PROGRAMIST A	BEZPIECZEŃSTWO
a	wykład	TAK	Wprowadzenie do systemu CISCO IOS	Systemy zarządzania	Polityk a
z	seminarium	NIE	Wprowadzenie do systemu CISCO IOS	Systemy zarządzania	Polityk a
b	konwersatorium		Rozwiązywanie problemów w routingu CISCO	Testowanie oprogramowa	OSST MM -
n	ćwiczenia		Rozwiązywanie problemów w routingu CISCO	Projekt praktyczny	OSST MM -
	laboratoria		Podstawy protokołów routing	Projekt praktyczny	Doku menta
	projekt		Podstawy technologii VoIP	Programowanie obiektowe 2	menta
	konwersatorium		Techniki przełączania	Podstawy elektroniki	CYBER 1
	workshopy		Planowanie i wdrażanie usług na bazie Windows Server	Programowanie systemów	CYBER 1
	obóz szkoleniowy		Planowanie i wdrażanie usług na bazie Windows Exchange	Programowanie obiektowe 1	CYBER 2
	zajęcia plenerowe		Planowanie i wdrażanie usług na bazie Windows Exchange	Programowanie obiektowe	CYBER 2
	instruktaz		Zaawansowane bezpieczeństwo cybernetyczne	TEST 2	CYBER 3
	praktyka		Zaawansowane bezpieczeństwo cybernetyczne	TEST 2	CYBER 3

SPECIALNOŚĆ BEZPIECZEŃSTWO SPECIALNOŚĆ BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE I OBRONA CYWILNA

[illegible]

NAZWA DZIEDZINY/DYSCYPLINY	KOD
1 Dziedzina nauk humanistycznych	100
1) archeologia	101
2) filozofia	102
3) historia	103
4) językoznawstwo	104
5) literaturoznawstwo	105
6) nauki o kulturze i religii	106
7) nauki o sztuce	107
2 Dziedzina nauk inżyneryjno-technicznych	200
1) architektura i urbanistyka	201
2) automatyka, elektronika i elektrotechnika	202
3) informatyka techniczna i telekomunikacja	203
4) inżynieria biomedyczna	204
5) inżynieria chemiczna	205
6) inżynieria lądowa i transport	206
7) inżynieria materiałowa	207
8) inżynieria mechaniczna	208
9) inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka	209
3 Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu	300
1) nauki farmaceutyczne	301
2) nauki medyczne	302
3) nauki o kulturze fizycznej	303
4) nauki o zdrowiu	304
4 Dziedzina nauk rolniczych	400
1) nauki leśne	401
2) rolnictwo i ogrodnictwo	402
3) technologia żywności i żywienia	403
4) weterynaria	404
5) zootechnika i rybactwo	405
5 Dziedzina nauk społecznych	500
1) ekonomia i finanse	501
2) geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna	502
3) nauki o bezpieczeństwie	503
4) nauki o komunikacji społecznej i mediach	504
5) nauki o polityce i administracji	505
6) nauki o zarządzaniu i jakości	506
7) nauki prawne	507
8) nauki socjologiczne	508
9) pedagogika	509
10) prawo kanoniczne	510
11) psychologia	511
6 Dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych	600
1) astronomia	601
2) informatyka	602
3) matematyka	603
4) nauki biologiczne	604
5) nauki chemiczne	605
6) nauki fizyczne	606
7) nauki o Ziemi i środowisku	607
7 Dziedzina nauk teologicznych	700
nauki teologiczne	701
8 Dziedzina sztuki	800
1) sztuki filmowe i teatralne	801
2) sztuki muzyczne	802
3) sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki	803

olumna	Opis kryterium	Specjalność: Bezpieczeństwo wewnętrzne
	Forma studiów: Studia stacjonarne	
1	Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć	125,5
2	Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć	145
3	Liczba punktów ECTS zajęć do wyboru, którym przypisano punkty ECTS (co	49
4	Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z	8
5	Liczba godzin praktyk zawodowych na kierunku studiów o profilu	1008
6	Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk	40
7	Ogólna liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego (min. 60 godz.).	180
8	Ogólna liczba godzin zajęć z języka obcego (min. 120 godz.).	120

Specjalność: Bezpieczeństwo narodowe i obrona cywilna

125,5
145
49
8
1008
40
180
120

punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich określona

Regulując stosunek godziny/ECTS wpływamy na liczbę godzin w bezpośrednim kontakcie, która

Arkusz automatycznie przelicza liczbę ECTS w zależności od ilości godzin i formy zajęć

15 g	egzamin	1
30 g	egzamin	2
15 g	zaliczenie	1
30 g	zaliczenie	2
45 g	zaliczenie	4

procedury prowadzonego w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Wałcu określonego Zarządzeniem nr 58/2021 Rektora PWSZ w Wałcu

24,2

[illegible]

1030	503	kr.29.2	up	Praktyki zawodowe	praktyka	TAK					200	8	z	202	8	z												16	16		11		802	356	40	4	402		68,8%
SPE CJA																																							
RAZEM W GRUPIE SPECJALNOŚCI BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE						0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	218	9	0	296	18	0	320	22	0	49	49		33		1675	740	75	26	834				
1030	503	bw.01.1	up	Specjalnościowe praktyki zawodowe	instruktaż	NIE											10		n	10		n	10		n	0	0		0		63	28	3	2	30				
1030	503	bw.01.2	up	Specjalnościowe praktyki zawodowe	praktyka	TAK											202	8	z	202	8	z	202	8	z	24	24		17		1206	536	60	4	606	70,8%			
1030	503	bw.02.1	up	Przeciwdziałanie przestępczości zorganizowanej	konwersatorium	TAK																18	2	z	2	2		1,5		37	16	1	2	18	75,0%				
1030	503	bw.03.1	up	Kryminologia i kryminalistyka	konwersatorium	TAK														18	2	z				2	2		1,5		37	16	1	2	18	75,0%			
1030	503	bw.04.1	up	Czynności operacyjno-śledcze	konwersatorium	TAK														18	2	z				2	2		1,5		37	16	1	2	18	75,0%			
1030	503	bw.05.1	up	Działania taktyczno-operacyjne Policji	konwersatorium	TAK														18	2	z				2	2		1,5		37	16	1	2	18	75,0%			
1030	503	bw.06.1	up	Wiktymologia -	konwersatorium	TAK																18	2	z	2	2		1,5		37	16	1	2	18	75,0%				
1030	503	bw.07.1	up	Dokumentacja czynności kryminalistycznych na miejscu zdarzenia	konwersatorium	TAK																18	2	z	2	2		1,5		37	16	1	2	18	75,0%				
1030	503	bw.08.1	up	Postępowanie dowodowe i utrwalanie dowodów	konwersatorium	TAK																18	2	z	2	2		1,5		37	16	1	2	18	75,0%				
1030	503	bw.09.1	up	Współpraca Policji z mediami	konwersatorium	TAK																18	2	z	2	2		1,5		37	16	1	2	18	75,0%				
1030	503	bw.10.1	up	Taktyki i techniki interwencji	konwersatorium	TAK														18	2	z				2	2		1,5		37	16	1	2	18	75,0%			
1030	503	bw.11.1	up	Seminarium dyplomowe	projekt	TAK											6	1	z	12	2	z	18	4	z	7	7		2,5		73	32	3	2	36	35,7%			
SPE CJA																																							
RAZEM W GRUPIE SPECJALNOŚCI BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE I OBRONA CYWILNA						0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	218	9	0	296	18	0	320	22	0	49	49		33,5		1682	743	75	30	834				
1030	503	bn.01.1	up	Specjalnościowe praktyki zawodowe	instruktaż	NIE											10		n	10		n	10		n	0	0		0		66	29	3	4	30				
1030	503	bn.01.2	up	Specjalnościowe praktyki zawodowe	praktyka	TAK											202	8	z	202	8	z	202	8	z	24	24		17		1206	536	60	4	606	70,8%			
1031	503	bn.02.1	up	Zagrożenie bezpieczeństwa państwa	konwersatorium	TAK														18	2	z				2	2		1,5		37	16	1	2	18	75,0%			
1031	503	bn.03.1	up	Dowodzenie i kierowanie w siłach zbrojnych	konwersatorium	TAK														18	2	z				2	2		1,5		37	16	1	2	18	75,0%			
1031	503	bn.04.1	up	Logistyka w systemie bezpieczeństwa narodowego	konwersatorium	TAK														18	2	z				2	2		1,5		37	16	1	2	18	75,0%			
1030	503	bn.05.1	up	System zarządzania bezpieczeństwem informacji	konwersatorium	TAK														18	2	z				2	2		1,5		37	16	1	2	18	75,0%			
1031	503	bn.06.1	up	Łączność i komunikacja w systemie zapewnienia bezpieczeństwa państwa	konwersatorium	TAK																18	2	z	2	2		1,5		37	16	1	2	18	75,0%				
1030	503	bn.07.1	up	Systemy monitorowania i analizy zagrożeń	konwersatorium	TAK																18	2	z	2	2		1,5		37	16	1	2	18	75,0%				
1030	503	bn.08.1	up	Zarządzanie kryzysowe na szczeblu lokalnym	konwersatorium	TAK																18	2	z	2	2		1,5		37	16	1	2	18	75,0%				
1030	503	bn.09.1	up	Gry decyzyjne w zarządzaniu kryzysowym na szczeblu lokalnym	konwersatorium	TAK																18	2	z	2	2		1,5		37	16	1	2	18	75,0%				
1030	503	bn.10.1	up	Media i komunikacja w zarządzaniu kryzysowym	konwersatorium	TAK																18	2	z	2	2		1,5		37	16	1	2	18	75,0%				
1030	503	bn.11.1	up	Seminarium dyplomowe	projekt	TAK											6	1	z	12	2	z	18	4	z	7	7		3		77	34	3	4	36	42,9%			

Objaśnienia

oznaczenie	rodzaje zajęć:	ECT	ADMINISTRATOR	PROGRAMISTA	BEZPIECZEŃSTWO
	wykład	TAK	Systemy zarządzania	Systemy zarządzania	Polityka bezpieczeństwa
	seminarium	NIE	Wprowadzenie do systemu CISCO IOS	Wprowadzenie do systemu CISCO IOS	Polityka bezpieczeństwa
	konwersatorium		Rozwiązywanie problemów w routingu CISCO	Rozwiązywanie problemów w routingu CISCO	OSSTIM
	ćwiczenia		Rozwiązywanie problemów w routingu CISCO	Projekt praktyczny	OSSTIM
	laboratoria		Podstawy protokołów routing	Projekt praktyczny	OSSTIM
	projekt		Podstawy technologii VoIP	Programowanie obiektowe	OSSTIM

SPECJALNOŚĆ BEZPIECZEŃSTWO SPECJALNOŚĆ BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE I OBRONA CYWILNA

konwersatorium	Techniki przełączania	Podstawy elektroniki	CYBER 1
warsztaty	Planowanie i wdrażanie usług na bazie Windows Server	Programowanie systemów	CYBER 1
obóz szkoleniowy	Planowanie i wdrażanie usług na bazie Windows Exchange	Programowanie obiektowe 1	CYBER 2
zajęcia plenerowe	Planowanie i wdrażanie usług na bazie Windows Exchange	Programowanie obiektowe 1	CYBER 2
instruktaż	Zaawansowane bezpieczeństwo cybernetyczne	TEST 2	CYBER 3
praktyka	Zaawansowane bezpieczeństwo cybernetyczne	TEST 2	CYBER 3

https://holon.pauka.gov.pl/dokumenty/1315xw7etb-0b0kieurkistudlowi/prawdieriaszudla/tlumaczenie_isced1_2014.10.10.pdf

Grupa	Podgrupa	Nowy
01 Grupa - Programy ogólne		0111 Podstawy nauki o polityce
		0112 Podstawy nauki o gospodarce
		0113 Podstawy nauki o kulturze
		0114 Podstawy nauki o społeczeństwie
01 Grupa - Kształcenie	01.1 Grupa pedagogiczna	0115 Kształcenie nauczycieli
		0116 Kształcenie nauczycieli
		0117 Kształcenie nauczycieli
		0118 Kształcenie nauczycieli
		0119 Kształcenie nauczycieli
		0120 Kształcenie nauczycieli
		0121 Kształcenie nauczycieli
		0122 Kształcenie nauczycieli
		0123 Kształcenie nauczycieli
		0124 Kształcenie nauczycieli
02 Grupa - Nauki humanistyczne i sztuka	02.1 Grupa historyczna	0211 Historia
		0212 Historia
		0213 Historia
		0214 Historia
		0215 Historia
		0216 Historia
		0217 Historia
		0218 Historia
		0219 Historia
		0220 Historia
02 Grupa - Nauki humanistyczne i sztuka	02.2 Grupa humanistyczna (z wyłączeniem językowej)	0221 Humanistyka
		0222 Humanistyka
		0223 Humanistyka
		0224 Humanistyka
		0225 Humanistyka
		0226 Humanistyka
		0227 Humanistyka
		0228 Humanistyka
		0229 Humanistyka
		0230 Humanistyka
02 Grupa - Nauki humanistyczne i sztuka	02.3 Grupa językowa	0231 Język
		0232 Język
		0233 Język
		0234 Język
		0235 Język
		0236 Język
		0237 Język
		0238 Język
		0239 Język
		0240 Język

Opis	Podopieczny	Nowy
03 Organiz. - Nauki społeczne, ekonomiczne i informacja	031 Podopieczna społeczna	0311 Nauki społeczne i mediowanie oraz 0312 Psychologia 0313 Publicystyka i wiedza o społeczeństwie 0314 Ekonomia 0315 Filozofia i teologia 0316 Filozofia i teologia w nawiązaniu z
	032 Podopieczna ekonomiczna i informacyjna	0321 Dziennikarstwo 0322 Komunikacja i informacja 0323 Komunikacja i informacja w nawiązaniu z 0324 Komunikacja i informacja w nawiązaniu z
	033 Podopieczna administracyjna i informacyjna	0331 Komunikacja i informacja w nawiązaniu z 0332 Komunikacja i informacja w nawiązaniu z 0333 Komunikacja i informacja w nawiązaniu z
	034 Podopieczna biznesowa i informacyjna	0341 Komunikacja i informacja w nawiązaniu z 0342 Komunikacja i informacja w nawiązaniu z 0343 Komunikacja i informacja w nawiązaniu z
	035 Podopieczna naukowa i informacyjna	0351 Komunikacja i informacja w nawiązaniu z 0352 Komunikacja i informacja w nawiązaniu z 0353 Komunikacja i informacja w nawiązaniu z
	036 Podopieczna artystyczna i informacyjna	0361 Komunikacja i informacja w nawiązaniu z 0362 Komunikacja i informacja w nawiązaniu z 0363 Komunikacja i informacja w nawiązaniu z
	037 Podopieczna sportowa i informacyjna	0371 Komunikacja i informacja w nawiązaniu z 0372 Komunikacja i informacja w nawiązaniu z 0373 Komunikacja i informacja w nawiązaniu z
	038 Podopieczna zdrowotna i informacyjna	0381 Komunikacja i informacja w nawiązaniu z 0382 Komunikacja i informacja w nawiązaniu z 0383 Komunikacja i informacja w nawiązaniu z
	039 Podopieczna kulturalna i informacyjna	0391 Komunikacja i informacja w nawiązaniu z 0392 Komunikacja i informacja w nawiązaniu z 0393 Komunikacja i informacja w nawiązaniu z
	040 Podopieczna naukowa i informacyjna	0401 Komunikacja i informacja w nawiązaniu z 0402 Komunikacja i informacja w nawiązaniu z 0403 Komunikacja i informacja w nawiązaniu z
04 Organiz. - Biznes, administracja i prawniczy	041 Podopieczna biznesowa i administracyjna	0411 Komunikacja i informacja w nawiązaniu z 0412 Komunikacja i informacja w nawiązaniu z 0413 Komunikacja i informacja w nawiązaniu z

[illegible]

Nazwa	Podspecjalność	Specjalność
	Specjalność	Specjalność
07 Inżynieria Techniczna, przemysł, budownictwo	071 Podspecjalność inżynierii technicznej	0710 Inżynieria chemiczna i procesowa 0711 Technologia i inżynieria w przemyśle 0712 Elektrotechnika i elektronika 0713 Energetyka i energia 0714 Elektryczna i automatyka 0715 Mechanika i maszynoznawstwo 0716 Inżynieria i technologia materiałowa 0717 Inżynieria i technologia systemów 0718 Inżynieria i technologia systemów 0719 Inżynieria i technologia systemów
	072 Podspecjalność produkcji i przemysłowej	0721 Przemysłowe i zawodnicze 0722 Budownictwo, budownictwo, budownictwo 0723 Inżynieria i technologia budownictwa 0724 Inżynieria i technologia budownictwa 0725 Inżynieria i technologia budownictwa
	073 Podspecjalność architektury i budownictwa	0731 Architektura i planowanie 0732 Budownictwo i technologia budownictwa 0733 Budownictwo i technologia budownictwa 0734 Budownictwo i technologia budownictwa 0735 Budownictwo i technologia budownictwa
	074 Podspecjalność inżynierii i budownictwa	0741 Inżynieria i technologia budownictwa 0742 Inżynieria i technologia budownictwa 0743 Inżynieria i technologia budownictwa 0744 Inżynieria i technologia budownictwa 0745 Inżynieria i technologia budownictwa
	075 Podspecjalność inżynierii i budownictwa	0751 Inżynieria i technologia budownictwa 0752 Inżynieria i technologia budownictwa 0753 Inżynieria i technologia budownictwa 0754 Inżynieria i technologia budownictwa 0755 Inżynieria i technologia budownictwa
	076 Podspecjalność inżynierii i budownictwa	0761 Inżynieria i technologia budownictwa 0762 Inżynieria i technologia budownictwa 0763 Inżynieria i technologia budownictwa 0764 Inżynieria i technologia budownictwa 0765 Inżynieria i technologia budownictwa
	077 Podspecjalność inżynierii i budownictwa	0771 Inżynieria i technologia budownictwa 0772 Inżynieria i technologia budownictwa 0773 Inżynieria i technologia budownictwa 0774 Inżynieria i technologia budownictwa 0775 Inżynieria i technologia budownictwa
	078 Podspecjalność inżynierii i budownictwa	0781 Inżynieria i technologia budownictwa 0782 Inżynieria i technologia budownictwa 0783 Inżynieria i technologia budownictwa 0784 Inżynieria i technologia budownictwa 0785 Inżynieria i technologia budownictwa
	079 Podspecjalność inżynierii i budownictwa	0791 Inżynieria i technologia budownictwa 0792 Inżynieria i technologia budownictwa 0793 Inżynieria i technologia budownictwa 0794 Inżynieria i technologia budownictwa 0795 Inżynieria i technologia budownictwa
	080 Podspecjalność inżynierii i budownictwa	0801 Inżynieria i technologia budownictwa 0802 Inżynieria i technologia budownictwa 0803 Inżynieria i technologia budownictwa 0804 Inżynieria i technologia budownictwa 0805 Inżynieria i technologia budownictwa
08 Inżynieria Techniczna, przemysł, budownictwo	081 Podspecjalność inżynierii i budownictwa	0811 Inżynieria i technologia budownictwa 0812 Inżynieria i technologia budownictwa 0813 Inżynieria i technologia budownictwa 0814 Inżynieria i technologia budownictwa 0815 Inżynieria i technologia budownictwa

[illegible]

NAZWA DZIEDZINY/DYSCYPLINY	KOD
1 Dziedzina nauk humanistycznych	100
1) archeologia	101
2) filozofia	102
3) historia	103
4) językoznawstwo	104
5) literaturoznawstwo	105
6) nauki o kulturze i religii	106
7) nauki o sztuce	107
2 Dziedzina nauk inżyniero-technicznych	200
1) architektura i urbanistyka	201
2) automatyka, elektronika i elektrotechnika	202
3) informatyka techniczna i telekomunikacja	203
4) inżynieria biomedyczna	204
5) inżynieria chemiczna	205
6) inżynieria lądowa i transport	206
7) inżynieria materiałowa	207
8) inżynieria mechaniczna	208
9) inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka	209
3 Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu	300
1) nauki farmaceutyczne	301
2) nauki medyczne	302
3) nauki o kulturze fizycznej	303
4) nauki o zdrowiu	304
4 Dziedzina nauk rolniczych	400
1) nauki leśne	401
2) rolnictwo i ogrodnictwo	402
3) technologia żywności i żywienia	403
4) weterynaria	404
5) zootechnika i rybactwo	405
5 Dziedzina nauk społecznych	500
1) ekonomia i finanse	501
2) geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna	502
3) nauki o bezpieczeństwie	503
4) nauki o komunikacji społecznej i mediach	504
5) nauki o polityce i administracji	505
6) nauki o zarządzaniu i jakości	506
7) nauki prawne	507
8) nauki socjologiczne	508
9) pedagogika	509
10) prawo kanoniczne	510
11) psychologia	511
6 Dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych	600
1) astronomia	601
2) informatyka	602
3) matematyka	603
4) nauki biologiczne	604
5) nauki chemiczne	605
6) nauki fizyczne	606
7) nauki o Ziemi i środowisku	607
7 Dziedzina nauk teologicznych	700
nauki teologiczne	701
8 Dziedzina sztuki	800
1) sztuki filmowe i teatralne	801
2) sztuki muzyczne	802
3) sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki	803

olumna	Opis kryterium	Specjalność: Bezpieczeństwo wewnętrzne
	Forma studiów: Studia stacjonarne	
1	Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć	108
2	Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć	145
3	Liczba punktów ECTS zajęć do wyboru, którym przypisano punkty ECTS (co	49
4	Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z	8
5	Liczba godzin praktyk zawodowych na kierunku studiów o profilu praktycznym	1008
6	Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk	40
7	Ogólna liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego (min. 60 godz.).	126
8	Ogólna liczba godzin zajęć z języka obcego (min. 120 godz.).	72

Specjalność: Bezpieczeństwo narodowe i obrona cywilna

108,5

145

49

8

1008

40

126

72

liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich.
Regulując stosunek godziny/ECTS wpływamy na liczbę godzin w bezpośrednim kontakcie, która nie
Arkusze automatycznie przelicza liczbę ECTS w zależności od ilości godzin i formy zajęć

15 g	egzamin	1
30 g	egzamin	2
15 g	zaliczenie	1
30 g	zaliczenie	2
45 g	zaliczenie	4